

Erikoist. tsto 175/19.6.1989

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus

16.5.-15.7.1988

Leena Engblom

SISÄLLYSLUETTELO

Perustietoja	s. 3
Johdanto	s. 4
Sijainti ja topografia	s. 5
Kaivaustekniikka	s. 5
Koeoja 1, koekuopat 1-5	s. 5
Koeoja 2 (hauta 1), koekuopat 6 ja 7	s. 6
Koeoja 3 (haudat 2-4, 5)	s. 6
Alue 1 ja koekuoppa 8	s. 8
Alue 2 ja hauta 6	s. 8
Alue 3	s. 9
Alue 4	s. 9
Alue 5	s. 9
Alue 6	s. 10
Koeoja 5	s. 10
Koeoja 4	s. 10
Koekuopat 9-12	s. 10
Yhteenveto	s. 10
Negatiiviluettelo	s. 11
Diapositiiviluettelo	s. 14
Karttaluettelo	s. 16
Peruskartta	s. 18
Kartat	s. 19
Kuvataulut	s. 70

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1

Kaivaus kivikautisella asuinpaikalla 16.5.-15.7.1988

Kunta: Tervola

Kylä: Koivukylä

Tila: Saraoja, rn:o 16:7

Maanomistaja: Oskari Aula, os. PPA 2 Saraoja 95300 Tervola

Peruskartta 2544 06 RAKKAVIITA (Helsinki 1983)

x= 7338 45, y= 2556 45, z= n. 62,5

Löydöt numeroitu KM 24472: 1-1588, diar. 15.11.1988

Negatiivit numeroitu f74143-74159, 74168-74175, 74195,74200-74235, 74241-74244, 74273-74274, 74282-74324

Diapositiivit numeroitu 16521-16574

Aikaisemmat tutkimukset: Hannu Kotivuori, inventointi 1985

löydöt KM 22992:1-10

Hannu Kotivuori, tarkastus 1986

löydöt KM 23342:1-14

JOHDANTO

Laajamaan asuinpaikan löysi Hannu Kotivuori inventoidessaan Tervolan alueella 1985. Tällöin paikalla oli harjoitettu metsäaurauksia, ja aurasojista pisti esiin kivikautista löytöateriaalia ja tuhoutuneita liesikiveyksiä. Seuraavana vuonna Kotivuori teki Laajamaalle tarkastusmatkan ja havaitsi eroosion kuluttavan löytökerrostumia. Aurasojien pohjalta löytyi esiinhuuhtoutunutta keramiikkaa.

Vuonna 1988 Laajamaalle järjestettiin kaivaus valtion työohjelmaan liittyen. Tarkoituksena oli selvittää asuinpaikan laajuus ja metsäaurauksen aiheuttamat tuhot. Samanaikaisesti tehtiin tutkimuksia Laajamaa 1:stä n. 400 m länteen sijaitsevalla Tervola 73:n asuinkuoppa-alueella (ks. Timo Pärssisen kaivauskertomus vuodelta 1989 esihist. tston top. arkistossa). Kaivausten kustannuksiin oli varattu 270 000 mk. Kaivajia oli keskimäärin 16 yhtäaikaaisesti, kaivauksen aikana palkattuna kaikkiaan 24. Valtion velvoitetyöllistämishjelman varoista oli palkattuna kaivauksille 8 pitkäaikaistyötöntä. Kaivajista 8 työskenteli kuukauden ajan Tervola 73:n alueella. Kaivauksen johtajina toimivat fil.yo Leena Engblom ja Timo Pärssinen sekä piirtäjinä Huk Jukka Moisanen ja Kirsti Hänninen.

Helsingissä, 25. huhtikuuta 1989

Leena Engblom

SIJAINTI JA TOPOGRAFIA

Laajamaa sijaitsee n. 4,5 km itäkaakkoon Ossauskosken voimala- padosta. Kemi-Rovaniemi - tieltä (n:o 926) haarautuva Suolijoen tie (n:o 923) kulkee Laajamaan yli. Tästä tiestä erkaneet peltotie kaakkoon, jonka itäreunalla sijaisevalla rinteellä Laajamaan asuinpaikka sijaitsee. Rinteessä kasvaa parikymmenvuotiasta mäntytaimikkoa hienossa hiekkamaassa; maa-perä muuttuu kivikkoisemmaksi rinnettä ylös lounaaseen mentäessä. Rinteen kahta terassia halkoo toistakymmentä 50-100 cm leveää ja 20-40 cm syvää aurasojaa lounas-koillisuuntaisesti. Ojat ovat pisimmillään toistasataa metriä ja kulkevat koko rinteen ylitse. Kaivauksissa voitiin todeta, että metsäauraus oli vahingoittanut vain asuinpaikan pintakerroksia. Syvemmällä olevat kiinteät rakenteet kuten haudat olivat säilyneet koskemattomina.

Koeojituksen ja -kuopituksen perusteella voitiin todeta, että asuinpaikan ydinalue sijaitsee rinteen keskivaiheilla, ylemmällä terassilla. Asuinpaikan laajuuden voidaan arvella olevan näin ollen n. 300 m».

KAIVAUSTEKNIikka

Kaivauksen peruslinjana käytettiin pohjois-eteläsuuntaista peruslinjaa 500, josta mittaukset tehtiin. Turve poistettiin lapioin, minkä jälkeen kaivamista jatkettiin lastoin. Turpeen alta paljastuvaa tasoa merkittiin 0:lla. Tämän jälkeen kaivamista jatkettiin 5 cm:n tasoin - kuitenkin vain joka toinen taso dokumentoitiin, yleensä tasot 1,3 jne, ellei aihetta tarkempaan dokumentointiin ilmennyt. Löydöt poimittiin pusseihin löytötiedoin varustettuna, ja koordinaatit mitattiin pusseille 5 cm:n tarkkuudella. Löydöt kerättiin n. 10x10 cm:n alueelta. Tämä poimintatarkkuus valittiin, jotta materiaali voitaisiin myöhemmin päivittää tietokoneelle ja siten saada luotettavat löytökartat. Kartat piirrettiin mittakaavaan 1:50, tarpeen vaatiessa piirrettiin myös erikoiskarttoja 1:10. Kaivausalue peitettiin ja siistittiin kaivauksen jälkeen. Kaivetun alueen laajuus oli yhteensä 452 m».

Kaivauksen kiintopisteenä käytettiin yleiskarttaan (kartta n:o 1) merkittyä kantoa 65.03 m mpy (lukema 073), jonka korkeus mitattiin valtakunnallisesta kiintopisteestä n:o 88198 L, korkeus 62.27 m mpy (peruskartta 2544 06 RAKKAVIITA, x=7338 11, y= 2557 16).

KOEOJA 1, KOEKUOPAT 1-5

Kaivaus aloitettiin avaamalla itä-länsisuuntainen koeoja 1 (858-859/478-506, dia 16522). Taso 1 oli enimmäkseen turpeensekaista, huuhtoutunutta tai puhdasta hiekkaa. Alueella 858-

859/484-486 oli palanutta hiekkaa sekä alueella 858-859/496-498 heikkoa likamaata (kartta 4). Pieni punamultaläikkä havaittiin koeojan itäpäässä (dia 16523); se hävisi kuitenkin hetimiten ilmeisesti peräisin aurastraktorin nostamasta viilloksesta. Tason 1 palaneen hiekan ja likamaan läikät olivat vielä näkyvissä (kartta 5), mutta seuraavassa tasossa oli enää näkyvissä puhdasta hiekkaa. Eniten löytöjä oli alueella 858-859/498-500.

Samalle linjalle 858 koeojan 1 kanssa avattiin viisi 1x2 m:n suuruista koekuoppaa. Ainoastaan koekuopassa 1 (858-859/473) oli tasossa 2 pienet läikät palanutta hiekkaa (kartta 5). Koekuoppien 2-5 (koekuoppa 2: 858-859/468; koekuoppa 3: 858-859/462; koekuoppa 4: 858-859/454; koekuoppa 5: 858-859/445) turvekerros oli 3 cm:n ja huuhtoutunut kerros 15 cm:n paksuinen. Tämän alta paljastui ruostehiekkaa. Kaikki koekuopat lukuunottamatta koekuoppaa n:o 1 olivat löydöttömiä.

KOEOJA 2 (HAUTA 1), KOEKUOPAT 6 JA 7

Koeoja 2 (871-872/493-501) avattiin koeojan 1 suuntaisesti, siitä 11 m:n päähän (dia 16524). Kvartssia ja keramiikkaa löytyi heti turpeen alta. Tasossa 1 paljastui hieman palanutta hiekkaa ojan itäpäässä (kartta 6), muutoin maaperä oli huuhtoutunutta tai puhdasta hiekkaa. Tasossa 2 paljastui ojan länsipäässä pari pitkänomaista punamultaläikkää (kartta 7), minkä vuoksi koeojaa laajennettiin metrin verran länteen. Palaneen hiekan läikkä tasosta yksi jatkui samansuuruisena tasoon 2. Tasossa 3 punamultaläikkä näkyi yhtenäisenä, lounas-koillisuuntaisena, 60x20 cm:n suuruinen läikkänä (kuvat 2,3; dia 16525; kartta 8). Muualla koeojassa maa oli soraa tai ruostehiekkaa. Tasossa 4 punamultaläikkä oli pienentynyt huomattavasti (kuvat 4 ja 5), ja se hävisi tämän jälkeen. Epäilyt punamultahaudasta varmistuivat liuskerenkaan katkelman löytyttyä.

Koekuopat 6 ja 7 kaivettiin 2x1 m:n suuruisiksi samalle linjalle 871 koeojan 2 kanssa. Koekuopan 6 (871-872/487) kaakkoisnurkassa tasossa 1 näkyi runsaasti nokea, joka kuitenkin hävisi tasoon 3 kaivettaessa (kartta 9). Koekuopassa 7 (871-872/481) näkyi tasossa 1 hieman palanutta hiekkaa ja tasossa 3 nokea (kartta 9). Molemmista koekuopista saatiin löytöjä.

KOEOJA 3 (HAUDAT 2-4, 5)

Koeoja 3 (869-870/452-461) avattiin rinteiden yläpäässä, asuinpaikka-alueella lännessä rajoittavan metsän reunaan (kuva 6, dia 16526). Hetimiten tasossa 1 havaittiin linjojen 870 ja 458 risteyskohdassa pari punamultaläikkää (kartta 10). Muutoin maaperä oli huuhtoutunutta tai puhdasta hiekkaa. Läikkä oli suurimmillaan tasossa 3, 50x20 cm:n suuruinen (kartta 13), kunnes tasossa 5 oli näkyvissä kolme pientä läikkää (kartta 14). Tasossa 6 tapahtuu ratkaiseva muutos; linjojen 870 ja 457 etelä- ja pohjoispuolella näkyy kaksi n. 30x20 cm:n kokoista

punamultaläikkää, ja niiden kaakkoispuolella 60 cm:n levyinen punamullan värjäämä hiekkalaikku, joka jatkuu koeojan eteläprofiiliin (kuva 7, kartta 15). Ilmiö jatkui samanlaisena seuraavassa tasossa, paitsi että punamultalaikkuja näkyi neljä punamullan värjäämässä hiekassa (kuva 8 ja kuva 9, kartta 16). Tämän jälkeen koeojan eteläreunaan avattiin 2 m:n suuruinen alue (868/457-458). Alueella 869-870,70/457-458,70 oli punamullan värjäämä 1x1,5 m:n läikkä tasossa 8. Läikän luoteis- ja kaakkoisnurkassa havaittiin orgaanisesta aineesta muodostuneet läikät (kuva 10, dia 16527, kartta 17). Punamulta-alueen keskellä oli puhtaan hiekan alue, josta löytyi kaksi liuskerenkaan katkelmaa (KM 24472: 1519,1520). Ne oli sijoitettu lappeelleen vierekkäin (kuva 11, dia 16528). Isompi katkelma oli puoliympyrän muotoinen, sen molemmat päät oli hiottu ja toiseen päähän oli kairattu reikä. Pienempi katkelma oli hieman kaarevan muotoinen, sen päät oli niin ikään hiottu ja toiseen päähän oli kaiverretty ura. Tässä vaiheessa saatiin varmistus uusien punamultahautojen löytymisestä.

Tämän jälkeen hauta oli tarkoitus kaivaa kahtena puolikkaana, jotta haudan profiili olisi saatu näkyviin. Niinpä hauta jaettiin kahtia kaakko-luodesuuntaisesti (kuva 12, dia 16529). Mutta kun haudan pohjoispuoli saatiin tasoon 9, niin kaakkoispäässä havaittiin maatonutta luuta (kartta 18). Tämän vuoksi päätettiin jatkaa tavalista tasokaivausta ja haudan eteläpuoli myös kaivettiin tasoon 9. (Tämän jälkeen karttoihin tehdyt tasomerkinnät ovat vain ohjeellisia, kahden tason välinen ero saattaa olla 0,5-5 cm). Kun maatuneen luun ja punamullan värjäämä alue saatiin kokonaan kaivetuksi esiin, niin maatuneen luun muodon perusteella voitiin arvella kyseessä olevan kolmen vainajan haudat. Tasoissa 9 ja 10, jolloin hautaus näkyi laajimmillaan, vaikutti siltä, että kaksi vainajaa on haudattu mahdollisesti peräkkäin kaakko-luodesuuntaan jalat vastakkain ja yksi, ehkä pieni vainaja näiden viereen, eteläpuolelle (kuvat 13-15, diat 16530-16532,16537-16538, kartat 19, 20)). Maatuneesta luusta oli kuitenkin vaikea päätellä varsinaisia muotoja, koska luuaines oli hyvin haurasta sekoittuneena hiekkaan ja punamultaan (diat 16533,16534,16539). Lisää hautavarustusta löydettiin myös: liuskenuolenkärki (KM 24472:1552, dia 16536) hautauksen pohjoislaidalta. Samalta laidalta löytyi myös meripihkahelmi (KM 24472:1557, dia 16535) ja parin muun helmen katkelmat. Lisäksi hautauksen kaakkoispäästä löydettiin yhdestä kappaleesta valmistettu, n. 3 cm:n korkuinen saviastia pohja ylöspäin (KM 24472:1571, dia 16540). Maatuneesta luusta otettiin näytteet ja se kaivettiin pois varoen. Luuaines oli hävinnyt tasoon 12 tultaessa, punamulta erottui 1,5x0,8 m:n suuruisena pyöreäkkönä läikkänä (kuva 16, dia 16541, kartta 21). Tasoissa 12 ja 13 näkyi enää muutama hajanainen punamultaläikkä (kuvat 17 ja 18, diat 16542 ja 16543, kartat 22 ja 23).

Pari metriä haudoista 2-4 itään, koeoja 3:n päästä löydettiin vielä yksi punamultahauta (hauta 5). Tasossa 3 ja 4 havaittiin pienet punamultaläikät ja vähän nokea (kartta 24). Tasoissa 5 ja 6 läikkä oli n. 50x20 cm:n suuruinen (kuvat 20 ja 21, diat 16545 ja 16546, kartat 25 ja 26).

Laajimmillaan hauta oli tasossa 7; punamultaläikkä oli kaakko-luodesuuntainen, pitkänomainen ja kooltaan 90x20 cm. Läikän keskellä oli orgaanista ja likamaata (kuva 22, dia 16547, kartta 27). Tasossa 8 punamultaläikkä oli pienentynyt 70x30 cm:n kokoiseksi; läikän keskellä oli havaittavissa vielä likamaata (kuva23, dia 16548, kartta 28). Tämän jälkeen läikkä pieneni koko ajan syvemmälle kaivettaessa, kunnes tasossa 12 oli enää havaittavissa vierekkäiset punamulta- ja likamaaläikät; molempien koko oli n. 5x5 cm (kuva 27, dia 16552, kartta 31). Haudaksi läikän varmisti myös liuskerenkaan katkelman (KM 24472: 1588) löytyminen.

Koeojan 3 länsipää (869-870/452-455) oli tasoon 3 saakka huuhtoutuneen ja puhtaan hiekan sekaista. Tämän jälkeen paljastui sora. Alue oli löydötön.

ALUE 1 JA KOEKUOPPA 8

Koeojan 1 länsipäästä pohjoiseen avattiin alue 1 (860-870/480-487), koska arveltiin asuinpaikan keskuksen sijoittuvan tälle alueelle. Heti turpeen poiston jälkeen havaittiin alueen länsireunassa (864-866/480-481) palanutta hiekkaa (kartta 32). Sen lisäksi tasossa 1 ilmaantui palaneen hiekan läikkä myös alueen eteläreunaan (861/483-484, kartta 33). Molemmat läikät ovat laajimmillaan tasossa 3 (kartta 34). Tasossa 5 ne ovat jo selvästi pienentyneet (kartta 35, diat 16553-16559). Tasossa 5 ilmaantuu samanlainen läikkä vielä alueen itäreunaan (867/487, kartta 35, dia 16560). Tämä läikkä näkyi selvästi vielä tasossa 7 (kartta 36). Länsireunan läikästä löytyi kolme kvartsilohkarettä, kvartsi-iskoksia ja keramiikkaa sekä eteläreunan läikästä pii-iskoksia. Kyseessä saattaa olla kivettömät liedet. Muutoin alueella oli puhdasta hiekkaa, kunnes ruostehiekka tuli näkyviin tasossa 5.

Koekuoppa 8 avattiin vielä alueen 1 pohjoispuolelle, koekuopan 7 koillispuolelle (873-874/482-483).

Tasossa 1 ja 3 havaittiin jonkin verran palanutta hiekkaa (kartta 9). Kuopasta löytyi muutama kvartsi-iskos, ja se kaivettiin ruostehiekkaan saakka.

ALUE 2, HAUTA 6

Alue 2 (860-865/471-474, 856-859/471-472, 865/470) avattiin alueen 1 länsipuolelle (kuva 28). Alueen luoteiskulmassa paljastui palanutta hiekkaa tasossa 1, minkä vuoksi aluetta laajennettiin 1 m:n verran. Samanlainen läikkä oli alueen etelä- ja itäreunassa (kartta 37). Alueen lounaiskulmaan avattiin koekuopan 1 länsipuolelle 6 m:n suuruinen alue (kartta 37); koekuopassa 1 kun oli havaittu palanutta hiekkaa. Luoteis- ja eteläkulman läikät näkyivät tasossa 3 (diat 16561, 16563); myös muualla näkyi palaneen hiekan läikkiä (kartta 38). Sama

tilanne näkyi vielä tasossa 5 (kartta 40, diat 16562, 16565). Eteläreunan läikkä jatkui vielä tasoon 13 saakka (kartta 41).

Hauta 6 näkyi tasossa 3 pitkänomaisena, kaakko-luodesuuntaisena, 40x20 cm:n kokoisena punamultaläikkänä puhtaan hiekan keskellä (kartta 39, dia 16567). Se oli löydötön. Läikkä hävisi näkyvistä seuraavassa tasossa.

ALUE 3

Alue avattiin alueen 2 länsipuolelle (860-865/462-465, kuva 31). Tasossa 1 näkyi palanutta hiekkaa pohjois- ja kaakkoisreunassa (kartta 38). Pohjoisreunan läikkä näkyi vielä tasossa 5 (kartta 40). Koko alueelta löydettiin vain muutama kvartsi-iskos.

ALUE 4

Alue sijoittuu alueen 3 ja koeojan 3 välille. Tasoissa 3-7 oli havaittavissa pienet palaneen hiekan läikät. Tasossa 3 näkyi pientä, hajanaista kiveystä alueen keskiosassa ja tasossa 7 alueen koillisosassa (kartat 42 ja 43).

ALUE 5

Alue avattiin koeojan 3 pohjoispuolelle (871-873/456-461). Tasossa 3 paljastui kaksi kivettyä liettä alueen koillisosassa (kartta 44). Liesi 1 (873/460) oli muodoltaan pyöreähkö, ja se koostui muutamasta, n. 10x10 cm:n suuruisesta kivistä. Sen pohjoispuolella näkyi nokea ja vahva likamaaläikkä. Heikompa likamaata näkyi sen itäpuolella. Liesikivien välissä oli harmaaksi palanutta hiekkaa (kartta 45, kuva 38, dia 16568).

Liesi 2 sijaitsi lieden 1 vieressä, sen kaakkoispuolella. Se oli myös muodoltaan pyöreä ja koostui n. 15x15 cm:n suuruisista kivistä. Lieden koillispuolella oli heikon likamaan läikkä ja nokea (kartta 45, kuva 38, dia 16571). Lieden vierestä löytyi runsaasti kvartsi-iskoksia sekä keramiikkaa ja piitä.

Tasossa 4 kiviä paljastui enemmän näkyviin, ja varsinaisia liesikiveyksiä oli vaikea erottaa. Liesiä ympäröi vahva likamaa ja palanut hiekka (kartta 46, kuva 39, diat 16569 ja 16572). Seuraavassa tasossa näkyi enää muutama hajanainen kivi sekä palanutta hiekkaa (kartta 47, kuva 40, diat 16570 ja 16573).

Alueen länsiosa oli puhdasta huuhtoutuneen ja puhtaan hiekan sekaista maata.

ALUE 6

Alue 6 (866-873/462-474) avattiin yhdistämään alueita 2-5 sekä koeojaa 3. Tasossa 1 havaittiin muutama palaneen hiekan läikkä sekä likamaaläikkä, jossa oli nokea (kartta 48). Tasossa 3 palanutta hiekkää ja likamaata näkyi vielä alueen luoteis- ja eteläosissa (kartta 49). Tasossa 5 näkyi ruostehiekka, ja tasossa 7 puhdas hiekka (kartat 50 ja 51).

KOEOJA 5

Metrin levyinen koeoja 5 (866/475-479) avattiin yhdistämään aluetta 1 ja alueita 2-6 sekä koeojaa 3. Koeojan keskiosassa näkyi likamaata tasossa 1 (kartta 37), mutta se hävisi tasossa 5 (kartta 38). Muutoin koeojassa näkyi puhdasta maata.

KOEOJA 4

Koeoja 4 880-881/480-499) avattiin rinteeseen alemmalle terassille. Koeoja kaivettiin n. 40 cm:n syvyyteen. Se oli löydötön, eikä myöskään minkäänlaisia maavärejä havaittu.

KOEKUOPAT 9-12

Koekuopat (9: 889/450, 10: 899/460, 11: 909/460, 12: 909/468) kaivettiin kaivausalueen pohjoispuolelle, jotta voitaisiin varmistaa asuinpaikan rajat pohjoiseen. Kuopat kaivettiin n. 40 cm:n syvyydeksi. Kuopissa 10 ja 11 havaittiin palaneita kiviä turpeen alla. Kaikki kuopat olivat löydöttömiä.

YHTEENVETO

Laajamaan kivikautisella asuinpaikalla tehdyissä tutkimuksissa oli tarkoitus selvittää asuinpaikan laajuus ja metsäaurauksen sille aiheuttamat tuhot. Kaivetun alueen perusteella asuinpaikan ydinalue sijaitsee rinteeseen keskivaiheilla, ylemmällä terassilla. Koeojitus ja -kuopitus pohjoiseen ja etelään osoittivat selvästi alueen rajat. Metsäauraus on vaurioittanut vain asuinpaikan pintakerrosta.

Tärkein löytö olivat punamultahaudat, joita oli yhteensä kuusi. Viisi näistä varmistui liuskerenkaankatkelma- ym. löydöin. Osasta hautoja löydettiin myös maatunutta luuta. Muina kiinteinä rakenteina mainittakoon kaksi kivettyä liettä. Lisäksi löydettiin mm. kvartsi- ja piiesineitä sekä -iskoksia ja haurasta, samotte- tai hiekkasekoitteista keramiikkaa sekä liusketta.

NEGATIIVILUETTELO

- f74143 Panoraama kaivausalueesta, sen itäpuolelta kulkevalta tieltä. Koillisesta.
- f74144 Sama
- f74145 Sama
- f74146 Koeoja 1 paalutettuna. Idästä.
- f74147 Sama
- f74148 Koeoja 2 paalutettuna. Lounaasta.
- f74149 Sama
- f74150 Koeojasta 1 poistetaan turvetta. Etelästä.
- f74151 Koeoja 3 paalutettuna.Lännestä.
- f74152 Sama idästä.
- f74153 Liuskelohkare kaivausalueen eteläpuolella.
- f74154 Hautaa 1 kaivetaan tasoon 3. Idästä.
- f74155 Hauta 1 tasossa 3. Kaakosta.
- f74156 Sama koillisesta.
- f74157 Sama tasossa 4. Kaakosta.
- f74158 Sama koillisesta.
- f74159 Koeoja 1 peitettynä. Idästä.
- f74168 Haudat 2-4 tasossa 6. Pohjoisesta.
- f74169 Sama.
- f74170 Haudat 2-4 tasossa 7.
- f74171 Sama.
- f74172 Koeoja 2 peitettynä. Koillisesta.
- f74173 Haudat 2-4 tasossa 8. Kuvassa liuskerenkaan katkelmat (KM 24472:1516,1517).
Pohjoisesta.
- f74174 Sama.
- f74175 Sama.
- f74195 Alue 5 paalutettuna. Etualalla haudat 2-4 peitettyinä. Lounaasta.
- f74200 Aluetta 1 kaivetaan tasoon 3. Etelästä.
- f74201 Sama.
- f74202 Sama kaakosta.
- f74203 Sama.
- f74204 Koekuoppa 8 paalutettuna kuvan keskellä. Taustalla alue 1. Luoteesta.
- f74205 Alue 2 paalutettuna. Kaakosta.
- f74206 Alue 3 paalutettuna. Etelästä.
- f74207 Koekuoppaa 8 kaivetaan tasoon 3. Etelästä.
- f74208 Alue 3 turpeen poiston jälkeen. Koillisesta.

- f74209 Alue 2 tasossa 1. Koillisesta.
- f74210 Alue 3 tasossa 3. Koillisesta.
- f74211 Sama kaakosta.
- f74212 Aluetta 2 kaivetaan tasoon 4. Etelästä.
- f74213 Hauta 5 tasossa 6.
- f74214 Alue 3 tasossa 5. Kaakosta.
- f74215 Aluetta 2 kaivetaan tasoon 5. Kaakosta.
- f74216 Hauta 5 tasossa 7.
- f74217 Sama tasossa 8.
- f74218 Alue 2 tasossa 6. Kaakosta.
- f74219 Hauta 5 tasossa 9.
- f74220 Hauta 5 tasossa 10.
- f74221 Alue 2 tasossa 7. Kuvan vas. reunassa hauta 6 tasossa 1. Kaakosta.
- f74222 Sama.
- f74223 Hauta 5 tasossa 11.
- f74224 Sama.
- f74225 Alue 3 tasossa 7. Etelästä.
- f74226 Sama.
- f74227 Hauta 5 tasossa 12.
- f74228 Sama.
- f74229 Alueen 1 pohjoisprofiili. Etelästä.
- f74230 Alueen 3 pohjoisprofiili. Etelästä.
- f74231 Alue 4 paalutettuna. Lounaasta.
- f74232 Alue 4 paalutettuna. Lännestä.
- f74233 Alueen 4 eteläosa turpeen poiston jälkeen. Idästä.
- f74234 Alueen 4 eteläosa tasossa 2. Idästä.
- f74235 Sama tasossa 3.
- f74241 Hauta 5 tasossa 5.
- f74242 Sama.
- f74273 Alueen 4 eteläosan pohjoisprofiili. Etelästä.
- f74274 Alueen 2 pohjoisprofiili. Kaakosta.
- f74282 Alue 5 tasossa 1. Koillisesta.
- f74283 Sama lounaasta.
- f74284 Liedet 1 ja 2 alueella 5 tasossa 3.
- f74285 Alue 5 tasossa 3. Liedet 1 ja 2 alueen itäpäässä. Lännestä.
- f74286 Alueen 2 eteläosa paalutettuna. Luoteesta.
- f74289 Liedet 1 ja 2 alueella 5 tasossa 4. Lännestä.
- f74290 Alueen 2 eteläosa tasossa 3. Luoteesta.
- f74291 Alueen 4 pohjoisosa tasossa 1. Idästä.

- f74292 Alueen 4 länsipää tasossa 7. Liesiä 1 ja 2 kaivetaan tasoon 5. Koillisesta.
- f74293 Alueen 2 eteläosa tasossa 5. Luoteesta.
- f74294 Koeoja 4 paalutettuna. Lounaasta.
- f74295 Aluetta 6 paalutettuna. Kaakosta.
- f74296 Liedet 1 ja 2 alueella 5 tasossa 5.
- f74297 Alueen 4 pohjoisosa tasossa 3. Idästä.
- f74298 Hautojen 2-4 pohjoispuolta kaivettuna tasoon 9. Kuvan keskellä meripihkahelmi (KM 24472:1554). Eteläpuoli tasossa 8.
- f74299 Aluetta 6 tasossa 3. Idästä.
- f74300 Koeojan 4 itäosa tasossa 1. Kaakosta.
- f74301 Sama tasossa 3.
- f74302 Koeojan 4 länsipää tasossa 1 ja itäpää tasossa 3. Lännestä.
- f74303 Koeojan 4 itäosa tasossa 5. Kaakosta.
- f74304 Koeojan 4 länsiosa tasossa 3. Kaakosta.
- f74305 Hautojen 2-4 pohjoispuoli tasossa 9, eteläosa tasossa 8.
- f74306 Alue 6 kokonaisuudessaan paalutettuna. Kaakosta.
- f74307 Haudat 2-4 tasossa 11.
- f74308 Alue 6 tasossa 1. Koillisesta.
- f74309 Aluetta 6 tasossa 5. Koillisesta.
- f74310 Haudat 2-4 tasossa 9.
- f74311 Sama.
- f74312 Sama. Maatunut luu kaivattuna esiin.
- f74313 Sama.
- f74314 Sama.
- f74315 Aluetta 6 kaivetaan tasoon 6. Pohjoisesta.
- f74316 Haudat 2-4 tasossa 10.
- f74317 Aluetta 6 kaivetaan tasoon 7. Koillisesta.
- f74318 Haudat 2-4 tasossa 12.
- f74319 Sama tasossa 13.
- f74320 Kaivausalueita 4-6 ja koeojaa 3 peitetään. Idästä.
- f74321 Sama koillisesta.
- f74322 Sama.
- f74323 Koeoja 4 peitettynä. Kaakosta.
- f74324 Etualalla alue 1, takana alueet 2-6 sekä koeoja 3 peitettynä. Kaakosta.

DIAPOSITIIVILUETTELO

- 16521 Yleiskuva kaivausalueesta koillisesta, kaivausalueen itäpuolelta kulkevalta tieltä.
- 16522 Koeoja 1 paalutettuna. Idästä.
- 16523 Punamultaläikkä koeojan 1 itäpäässä (858/505) tasossa 1. Kaakosta.
- 16524 Koeoja 2 paalutettuna. Luoteesta.
- 16525 Hauta 1 tasossa 3. Kaakosta.
- 16526 Koeoja 3 paalutettuna. Idästä.
- 16527 Haudat 2-4 tasossa 8.
- 16528 Liuskereenkaan katkelmat (KM 24472: 1516,1517) haudoissa 2-4 tasossa 8.
- 16529 Hautojen 2-4 pohjoispuoli tasossa 9, eteläpuoli tasossa 8.
- 16530 Haudat 2-4 tasossa 9.
- 16531 Sama.
- 16532 Haudat 2-4 tasossa 9, maatonut luu kaivettuna esiin. Kaakosta.
- 16533 Lähikuva maatonneesta luusta hautojen 2-4 kaakkoispäässä tasossa 9.
- 16534 Sama.
- 16535 Meripihkahelmi (KM 24472: 1557) tasossa 9. Haudat 2-4.
- 16536 Liuskenuolenkärki (KM 24472: 1552) tasossa 9. Haudat 2-4.
- 16537 Haudat 2-4 tasossa 10.
- 16538 Sama.
- 16539 Lähikuva maatonneesta luusta hautojen 2-4 kaakkoispäässä tasossa 10.
- 16540 Saviastia (KM 24472: 1571) tasossa 10. Haudat 2-4.
- 16541 Haudat 2-4 tasossa 11.
- 16542 Sama tasossa 12.
- 16543 Sama tasossa 13.
- 16544 Hauta 5 tasossa 4. Länneestä.
- 16545 Sama tasossa 5.
- 16546 Sama tasossa 6.
- 16547 Sama tasossa 7.
- 16548 Sama tasossa 8.
- 16549 Sama tasossa 9.
- 16550 Sama tasossa 10.
- 16551 Sama tasossa 11.
- 16552 Sama tasossa 12.
- 16553 Punaiseksi palaneen hiekan läikkä alueella 1 (864-866/481) tasossa 2.
- 16554 Sama tasossa 3.
- 16555 Sama tasossa 4.
- 16556 Punaiseksi palaneen hiekan läikkä alueella 1 (868/481) tasossa 5.

- 16557 Punaiseksi palaneen hiekan läikkä alueella 1 (861/484) tasossa 2.
16558 Sama tasossa 4.
16559 Sama tasossa 5.
16560 Punaiseksi palaneen hiekan läikkä alueella 1 (867/487) tasossa 5.
16561 Punaiseksi palaneen hiekan läikkä alueella 2 (865/471.50) tasossa 3.
16562 Punaiseksi palaneen hiekan läikkä ja hiiltä alueella 2 (865/472) tasossa 5.
16563 Punaiseksi palaneen hiekan läikkä alueella 2 (860/473) tasossa 3.
16564 Sama tasossa 4. Taustalla hauta 6 tasossa 1.
16565 Punaiseksi palaneen hiekan läikkä alueella 2 (860/473) tasossa 5.
16566 Sama tasossa 6.
16567 Hauta 6 tasossa 3.
16568 Liesi 1 alueella 5 tasossa 3.
16569 Sama tasossa 4.
16570 Sama tasossa 5.
16571 Liesi 2 alueella 5 tasossa 3.
16572 Sama tasossa 4.
16573 Sama tasossa 5.
16574 Liuskelohkare kaivausalueen eteläpuolella.

KARTTALUETTELO

1 Yleiskartta, pienennös A4 (alkup. 1:500 A 2)	19
2 Liite yleiskarttaan, pienennös A4 (alkup. 1:500 A2)	20
3 Pinta- ja pohjavaaituskartta, pienennös A4 (alkup. 1:200 A3)	21
4 Koeoja 1, taso 1, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	22
5 Koeoja 1, taso 2, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	23
6 Koeoja 2, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	24
7 Hauta 1, taso 2, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	25
8 Hauta 1, taso 3, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	26
9 Koekuopat 6-8, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	27
10 Alueet 4-5, koeoja 3, taso 1, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	28
11 Koeoja 3, taso 2, 1:50 A4	29
12 Punamultahaudat 2-4, tasot 1 ja 2, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	30
13 Punamultahaudat 2-4, taso 3, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	31
14 Punamultahaudat 2-4, tasot 4 ja 5, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	32
15 Punamultahaudat 2-4, taso 6, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	33
16 Punamultahaudat 2-4, taso 7, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	34
17 Punamultahaudat 2-4, taso 8, pienennös A4 (alkup. 1:10 A2)	35
18 Punamultahaudat 2-4, taso 9, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	36
19 Punamultahaudat 2-4, taso 9, pienennös A4 (alkup. 1:10 A2)	37
20 Punamultahaudat 2-4, taso 10, pienennös A4 (alkup. 1:10 A2)	38
21 Punamultahaudat 2-4, taso 11, pienennös A4 (alkup. 1:10 A2)	39
22 Punamultahaudat 2-4, taso 12, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	40
23 Punamultahaudat 2-4, taso 13, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	41
24 Punamultahauta 5, tasot 3 ja 4, 1:10 A4	42
25 Punamultahauta 5, taso 5, 1:10 A4	43
26 Punamultahauta 5, taso 6, 1:10 A4	44
27 Punamultahauta 5, taso 7, 1:10 A4	45
28 Punamultahauta 5, taso 8, 1:10 A4	46
29 Punamultahauta 5, taso 9, 1:10 A3	47
30 Punamultahauta 5, taso 10, 1:10 A4	48
31 Punamultahauta 5, tasot 11 ja 12, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	49
32 Alue 1, taso 0 (osa), 1:50 A4	50
33 Alue 1, taso 1, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	51
34 Alue 1, taso 3, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	52
35 Alue 1, taso 5, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	53
36 Alue 1, taso 7 (osa) 1:50 A4	54

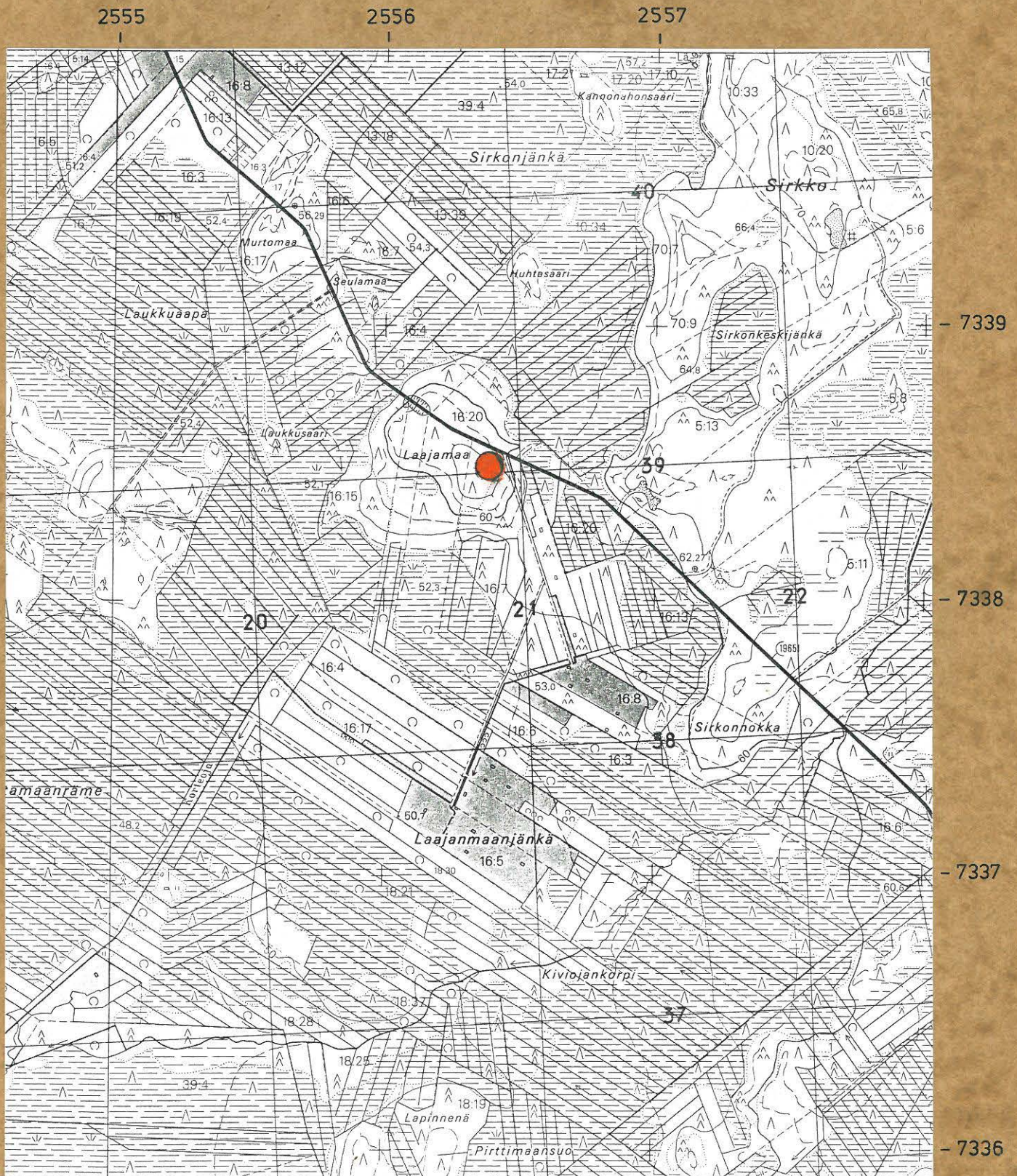
37 Alueet 2 ja 3, taso 1, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	55
38 Alueet 2 ja 3, taso 3, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	56
39 Hauta 6, taso 3, 1:10 A4	57
40 Alueet 2 ja 3, taso 5, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	58
41 Alue 2, tasot 7, 9, 11 ja 13 (osa), pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	59
42 Alue 4, tasot 3 ja 5, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	60
43 Alue 4, taso 7, 1:50 A4	61
44 Alue 5, taso 3, 1:50 A4	62
45 Alue 5, liedet 1 ja 2, taso 3, 1:10 A4	63
46 Alue 5, liedet 1 ja 2, taso 4, pienennös A4 (alkup. 1:10 A3)	64
47 Alue 5, liedet 1 ja 2, taso 5, 1:10 A4	65
48 Alue 6, taso 1, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	66
49 Alue 6, taso 3, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	67
50 Alue 6, taso 5, pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	68
51 Alue 6, taso 7 (osa), pienennös A4 (alkup. 1:50 A3)	69

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PERUSKARTTA 2544 06 RAKKAVIITA 1:20 000 (HELSINKI 1983)
 x= 7338 45 y= 2556 45 z= n. 62,5

● KAIVAUSALUE

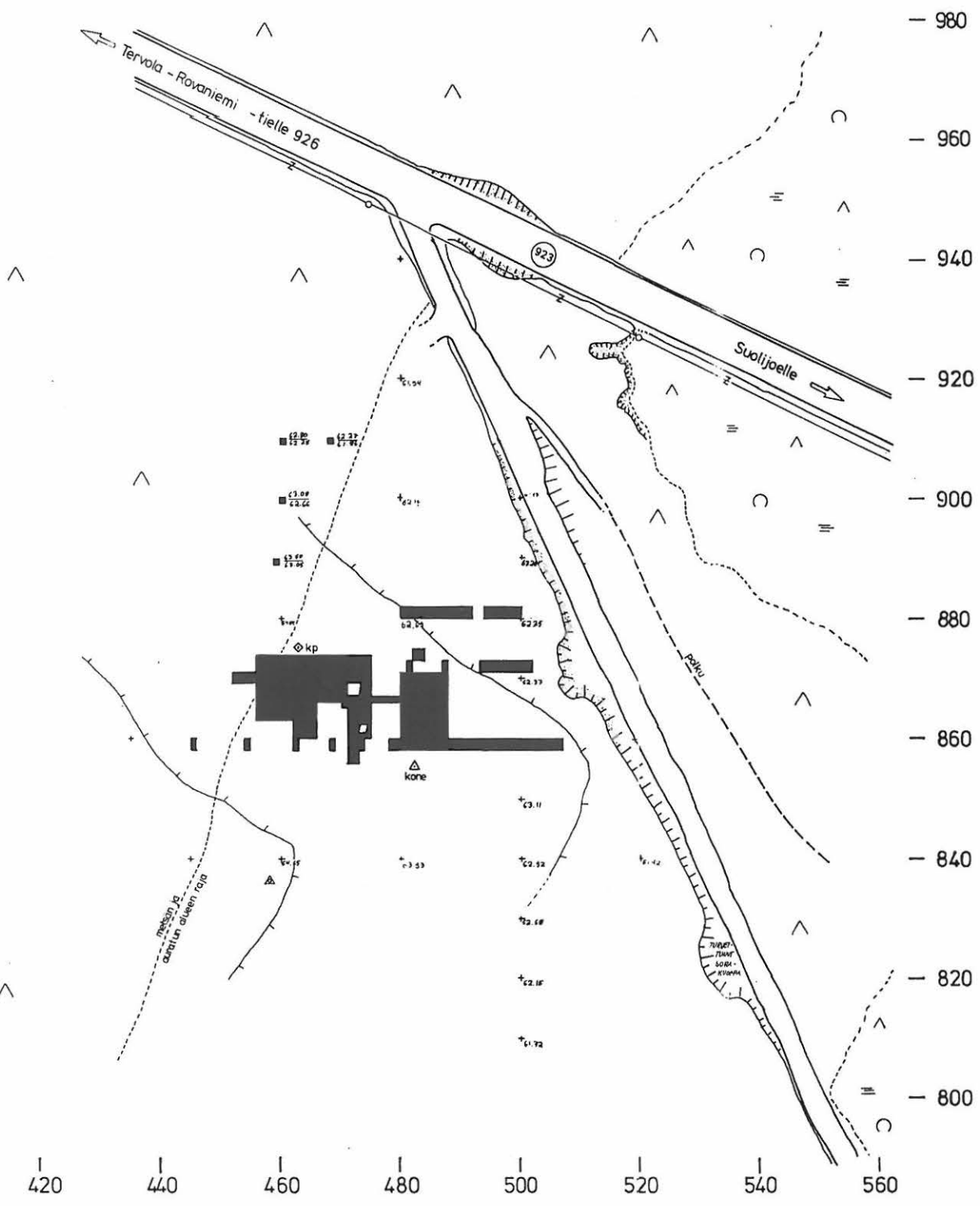

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

YLEISKARTTA

kp 65,03 mpy, lukema 073
 piirt. J. Moisanen, T. Pärssinen

- △ kone
 - ◇ kiintopiste
 - puhelinjohto, -pylväs
 - ∧ havumetsä
 - lehtimetsä
 - ≡ kosteikko
 - ┐— terassin alareuna
 - △ liuskelohkare
 - ┐┐┐ hiekkatormä, luiska
 - +_{1.14} absoluuttinen korkeusluku
- Kaivettu alue on varjostettu

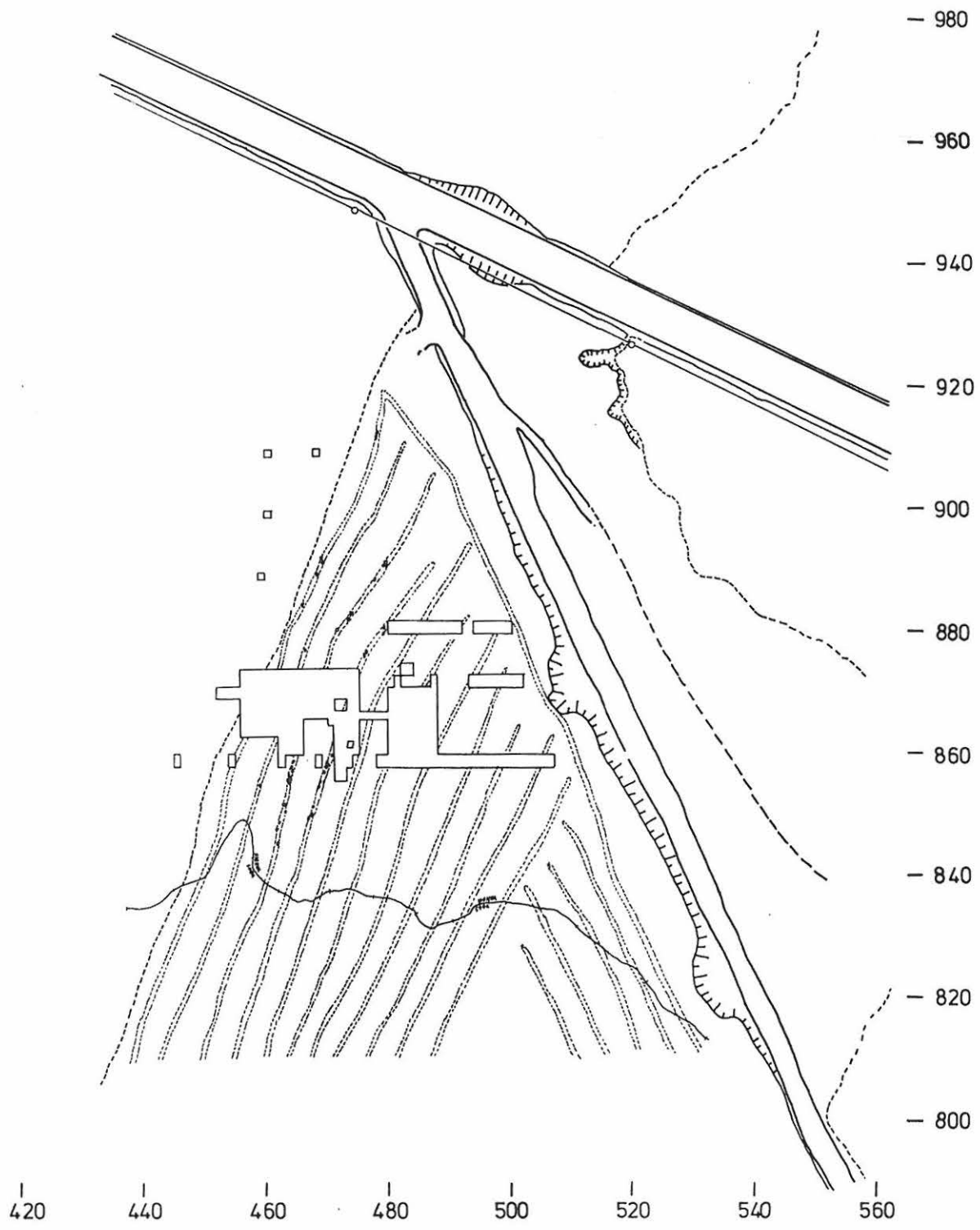
TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

- aurausura
- palaneita kiviä
- kvartsia
- muut karttamerkkiselitteet yleiskartassa

LIITE YLEISKARTTAAN

kp 65,03 mpy, lukema 073
piirt. J. Moisanen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

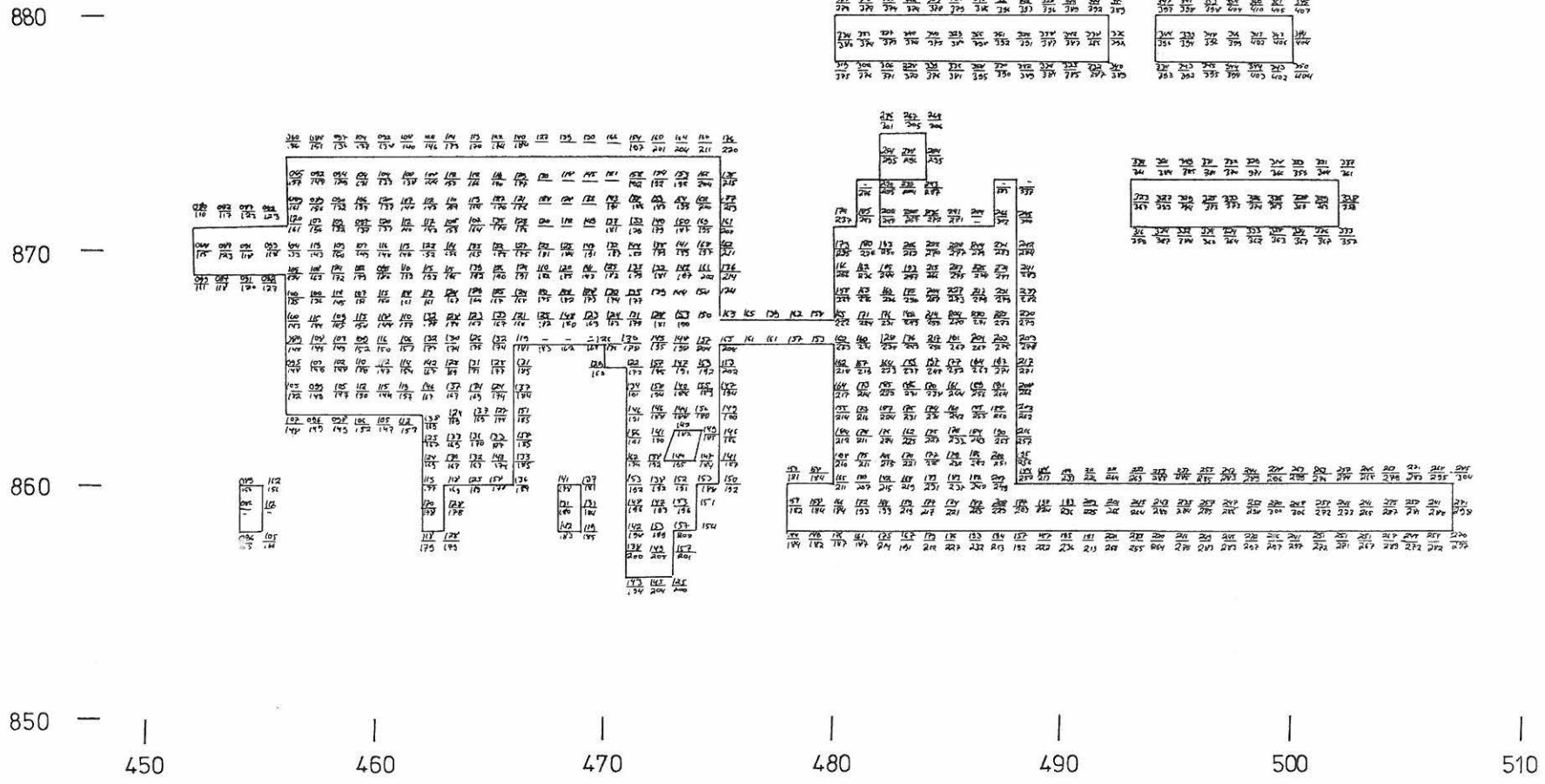
Leena Engblom 1988

PINTA- JA POHJAAAITUSLUVUT

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

mk 1:200 8 m

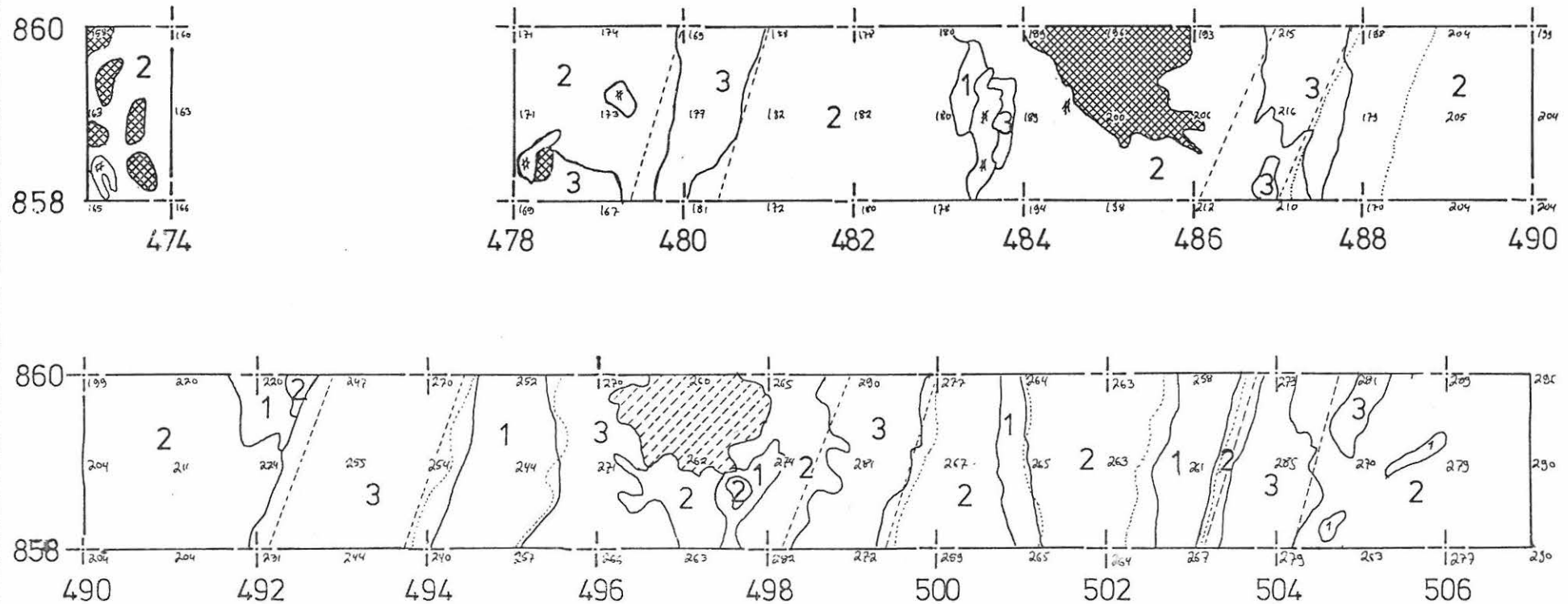
piirt. Jukka Moisanen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

KOEOJA 1, TASO 1
 mk 1:50 2 m
 kp 65,03 m.npy, lukema 073
 piirt. Jukka Moisanen

- palanut hiekka
- likamaa
- 1 turpeensekainen hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- aurausura
- auran kasama maa
- # hiili, noki

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

KOEOJA 1, TASO 2

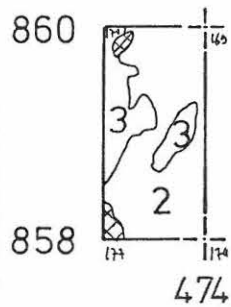
mk 1:50 2 m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

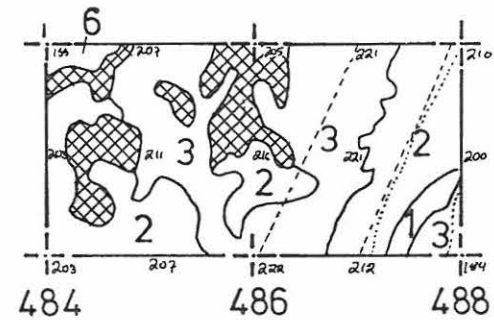
piirt. Jukka Moisanen

- palanut hiekka
- likamaa
- 1 turpeensekainen hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka
- # hiili, noki
- aurasura
- auran kasaama maa

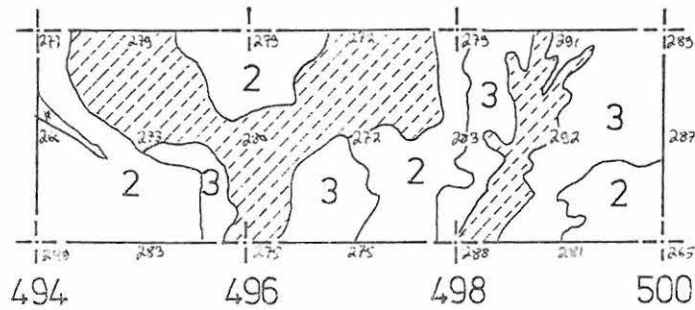
N

476 478 480 482

860-

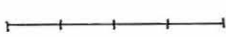

858-
490 492

502 504 506

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

KOEOJA 2

mk 1: 50 2 m

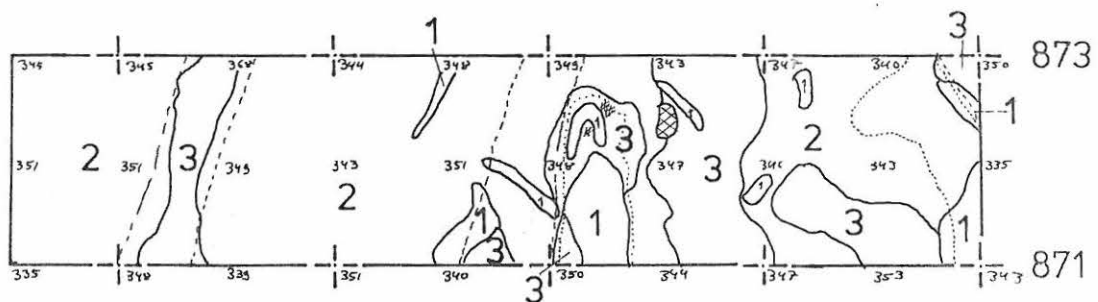
kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen,
Jukka Moisanen

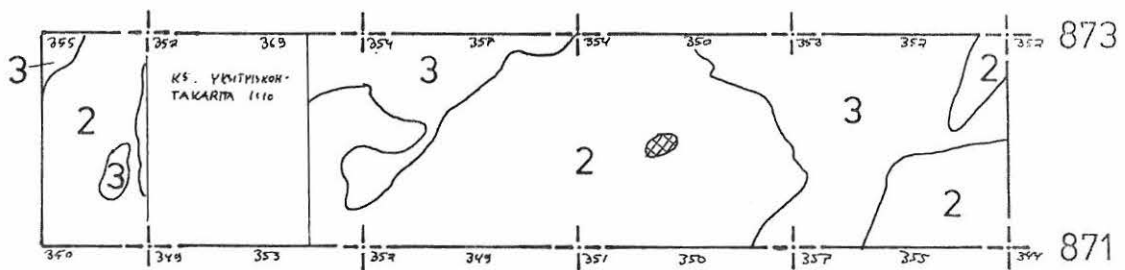
- palanut hiekka
- 1 turpeensekainen hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka
- 7 sora
- 4 hiili
- aurasura
- auran kääntämä maakasa

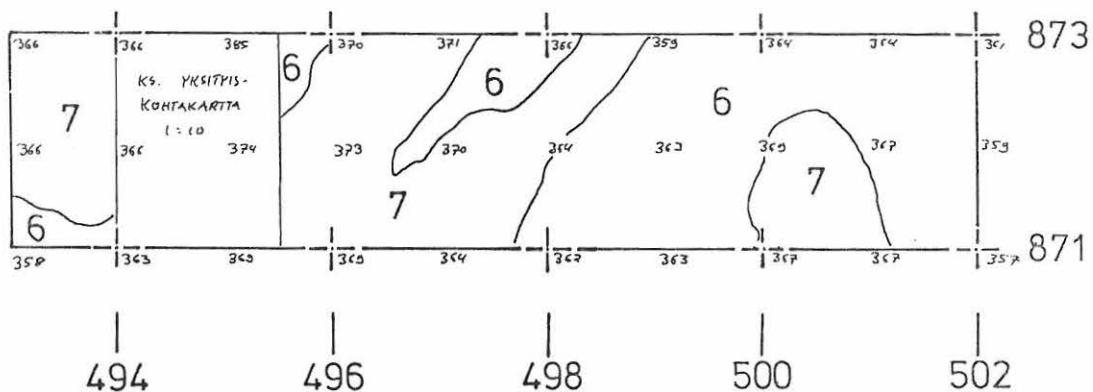
TASO 1

TASO 2

TASO 3

494

496

498

500

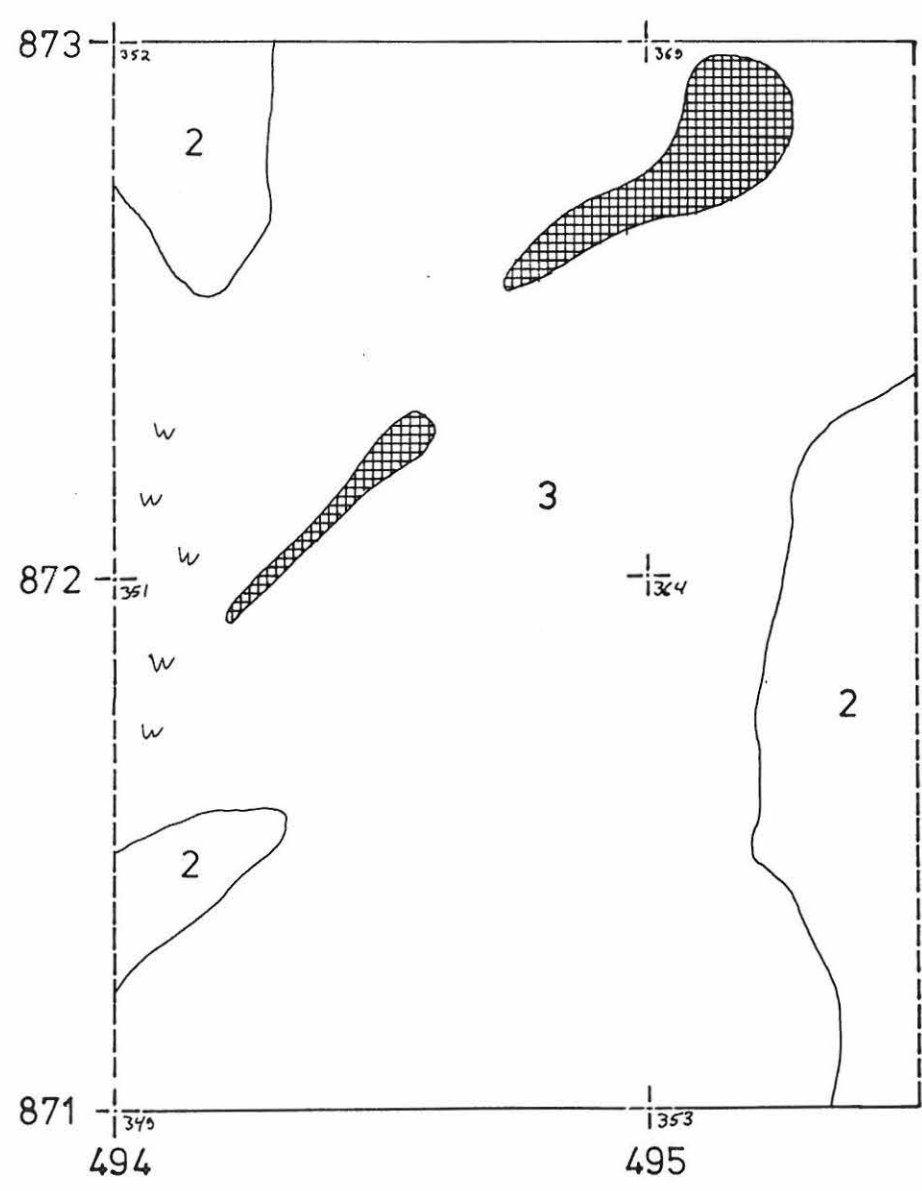
502

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

- punamulta
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas hiekka
- ruostehiekka

HAUTA 1, TASO 2
 mk 1:10 || 30 cm
 kp 65,03 m.mpy, lukema 073
 piirt. Jukka Moisanen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

	punamulta
2	huuhtoutunut hiekka
6	ruostehiekka
7	sora

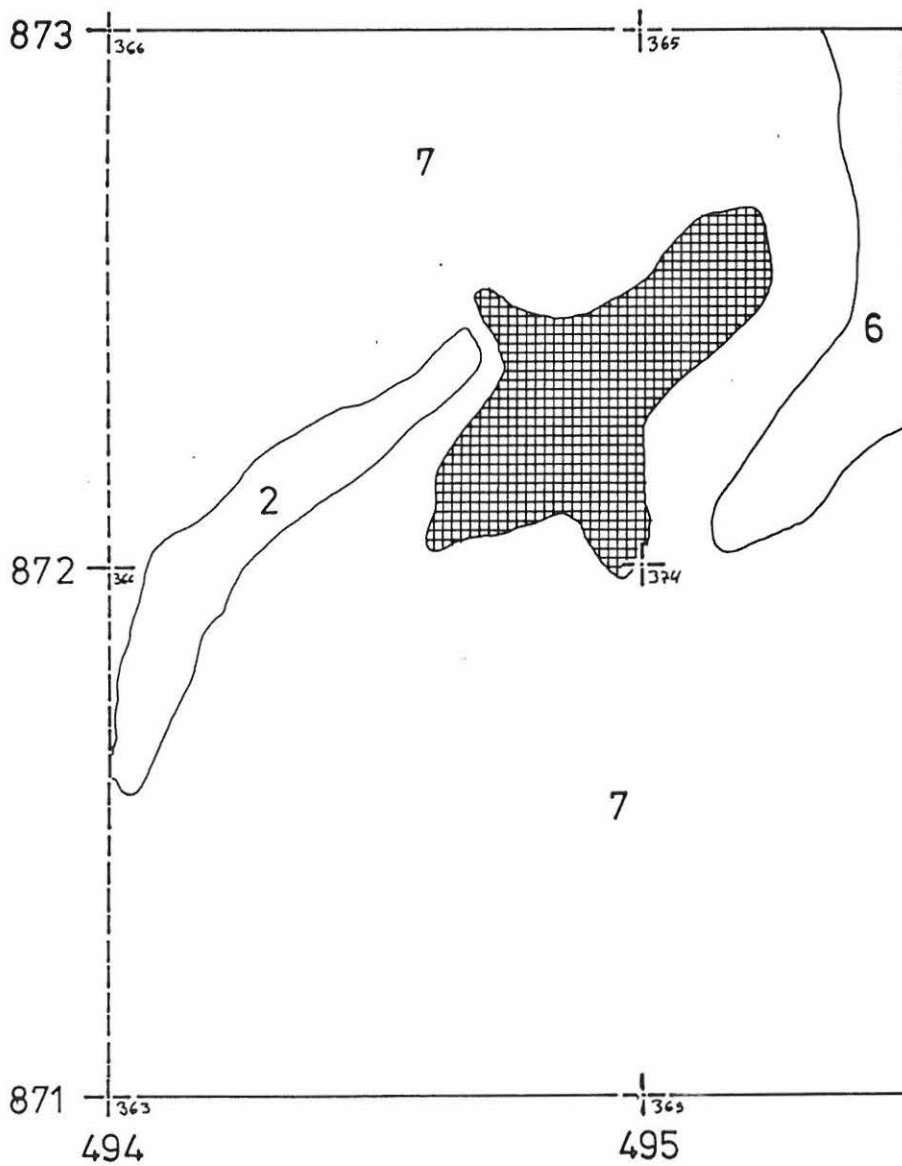

HAUTA 1, TASO 3

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Jukka Moisanen

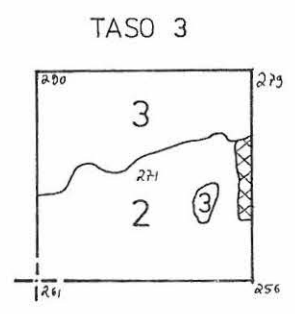
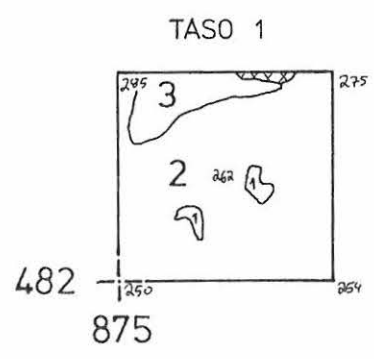
TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

- palanut hiekka
- turpensekainen hiekka
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas hiekka
- sora
- ruostehiekka
- hiili, noki
- kanto, juuri

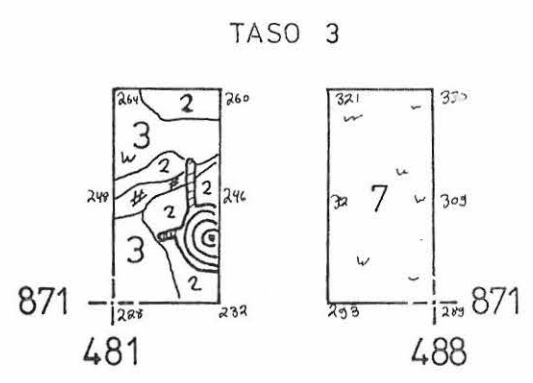
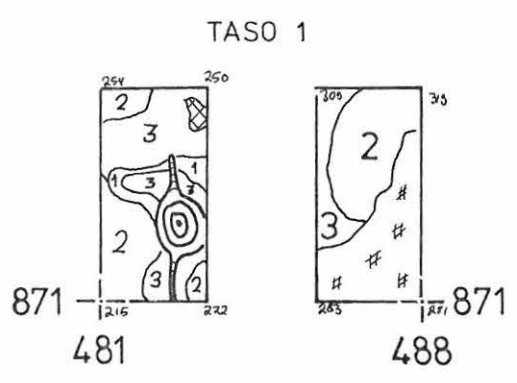
KOEKUOPAT 6-8
mk 1:50 2m
kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Kirsti Hänninen, Jukka Moisanen

KOEKUOPPA 8

KOEKUOPAT 6-7

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUEET 4-5, KOEJOJA 3

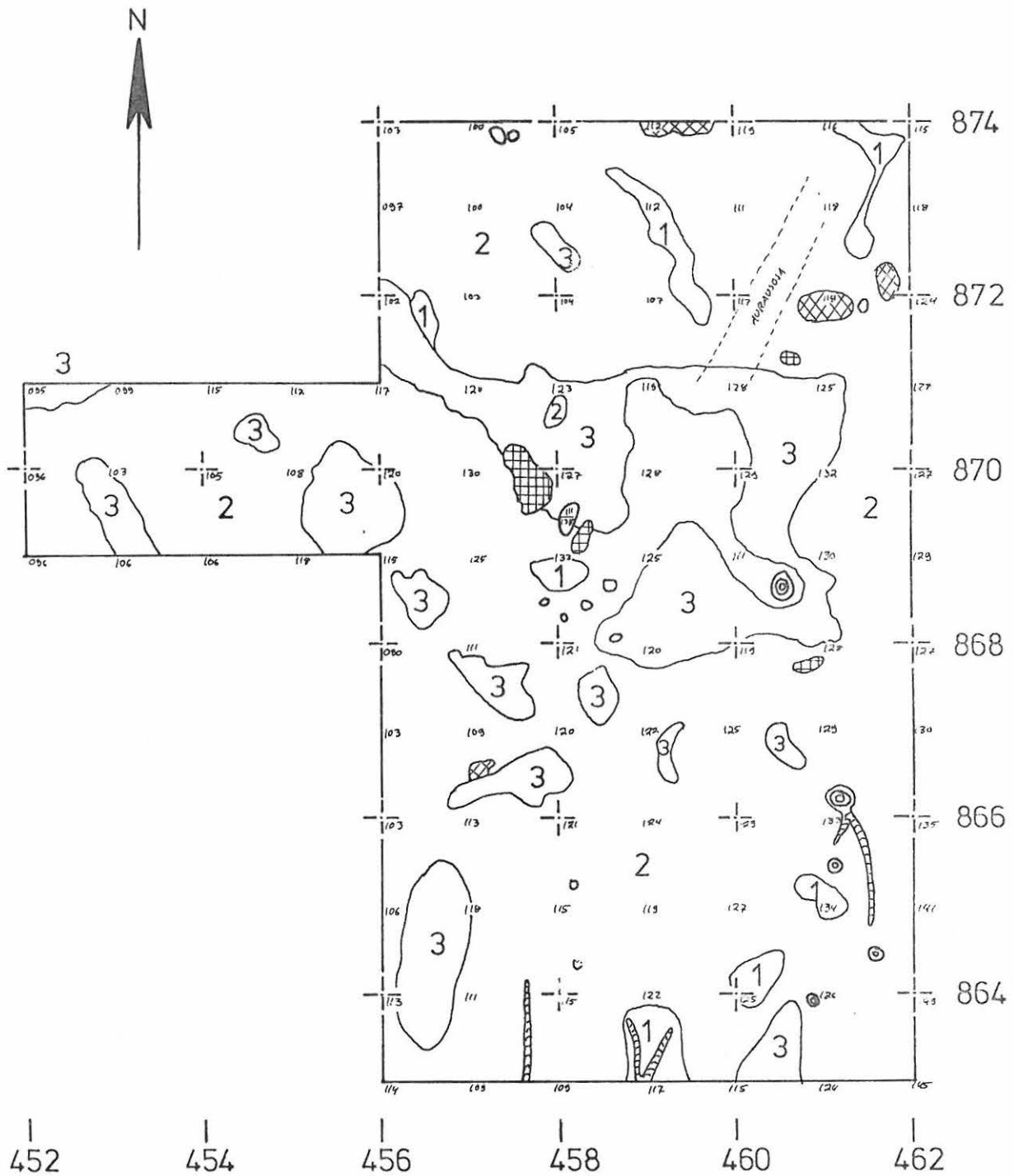
TASO 1

mk 1:50 2m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Leena Engblom, Kirsti Hänninen,
Jukka Moisanen

- punamulta
- palanut hiekka
- 1 turpeensekainen hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- kivi
- kanto, juuri

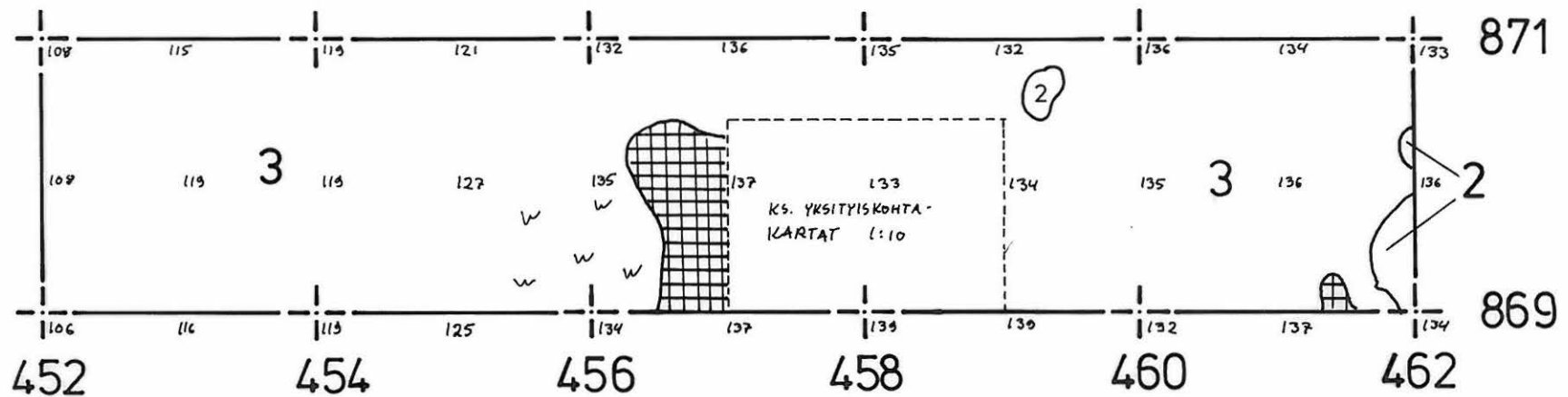

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

- punamulta
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- w ruostehiekka

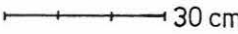
KOEJOJA 3, TASO 2
 mk 1:50 2 m
 kp 65,03 m.mpy, lukema 073
 piirt. Leena Engblom

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4

mk 1:10 30 cm

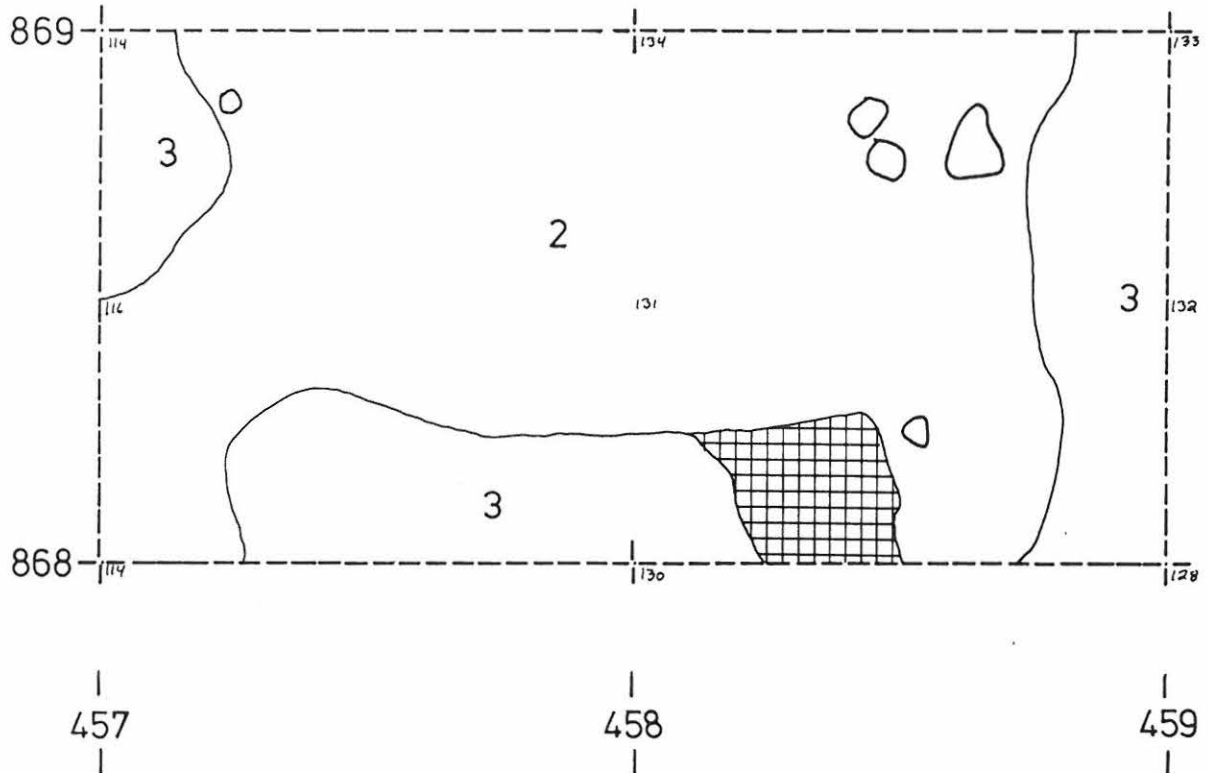
kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Leena Engblom

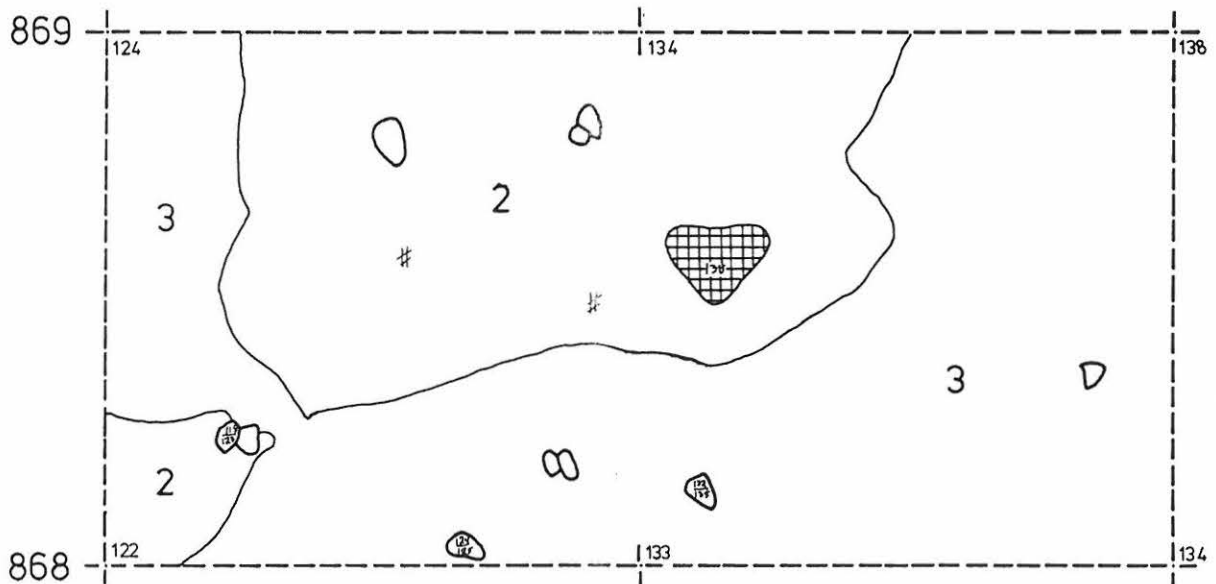
- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- # hiili
- kivi vaaituslukuineen

TASO 1

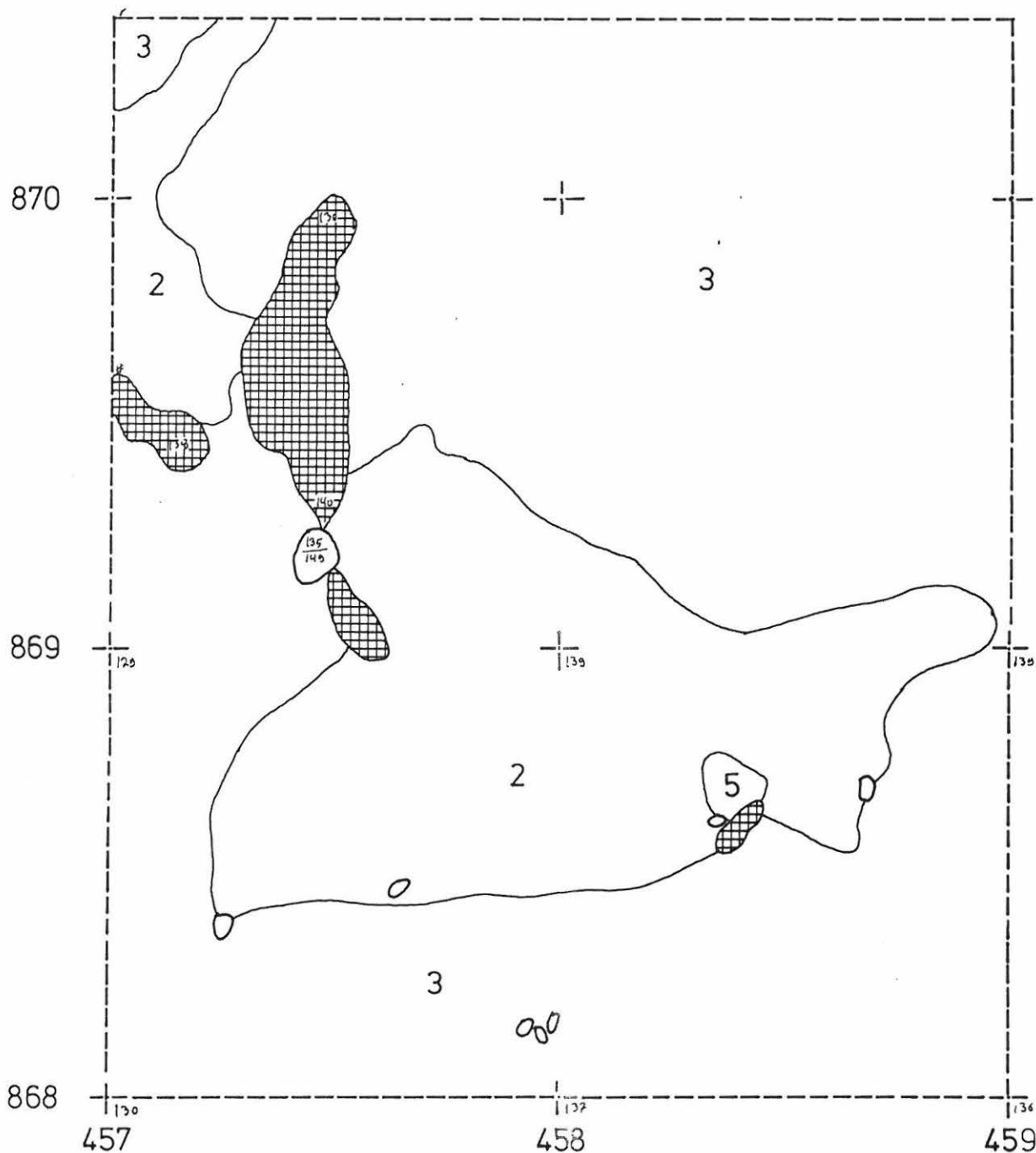
TASO 2

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4, TASO 3
mk 1:10 30 cm
kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Leena Engblom

- punamulta
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 5 savi
- 4 hiili
- kivi vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4

mk. 1:10 30 cm

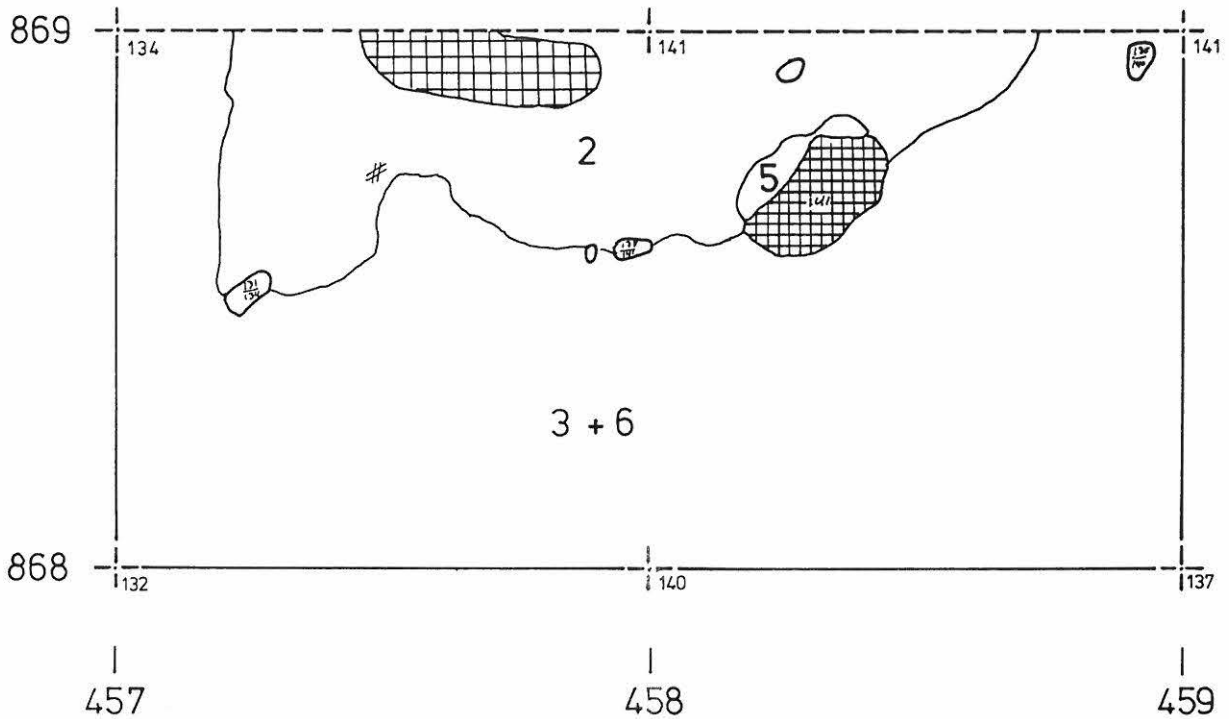
kp 65,03 m.mpy., lukema 073

piirt. Leena Engblom

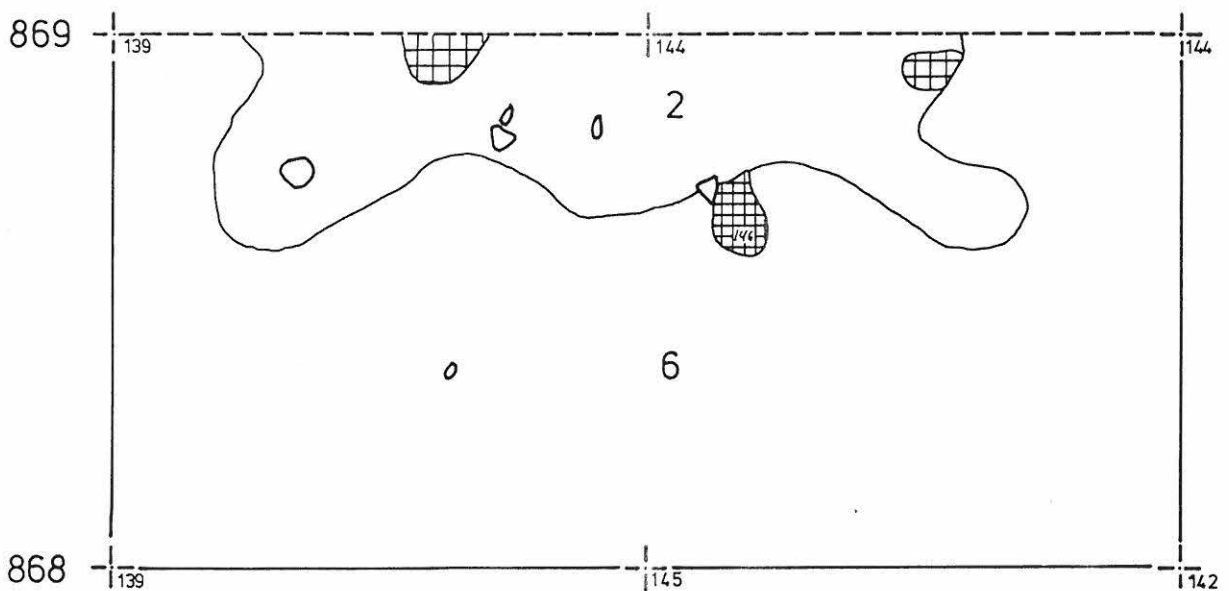
- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 5 savi
- 6 ruostehiekka
- hiili
- kivi vaaituslukuineen

TASO 4

TASO 5

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAUDAT 2-4

TASO 6

mk 1:10 30cm

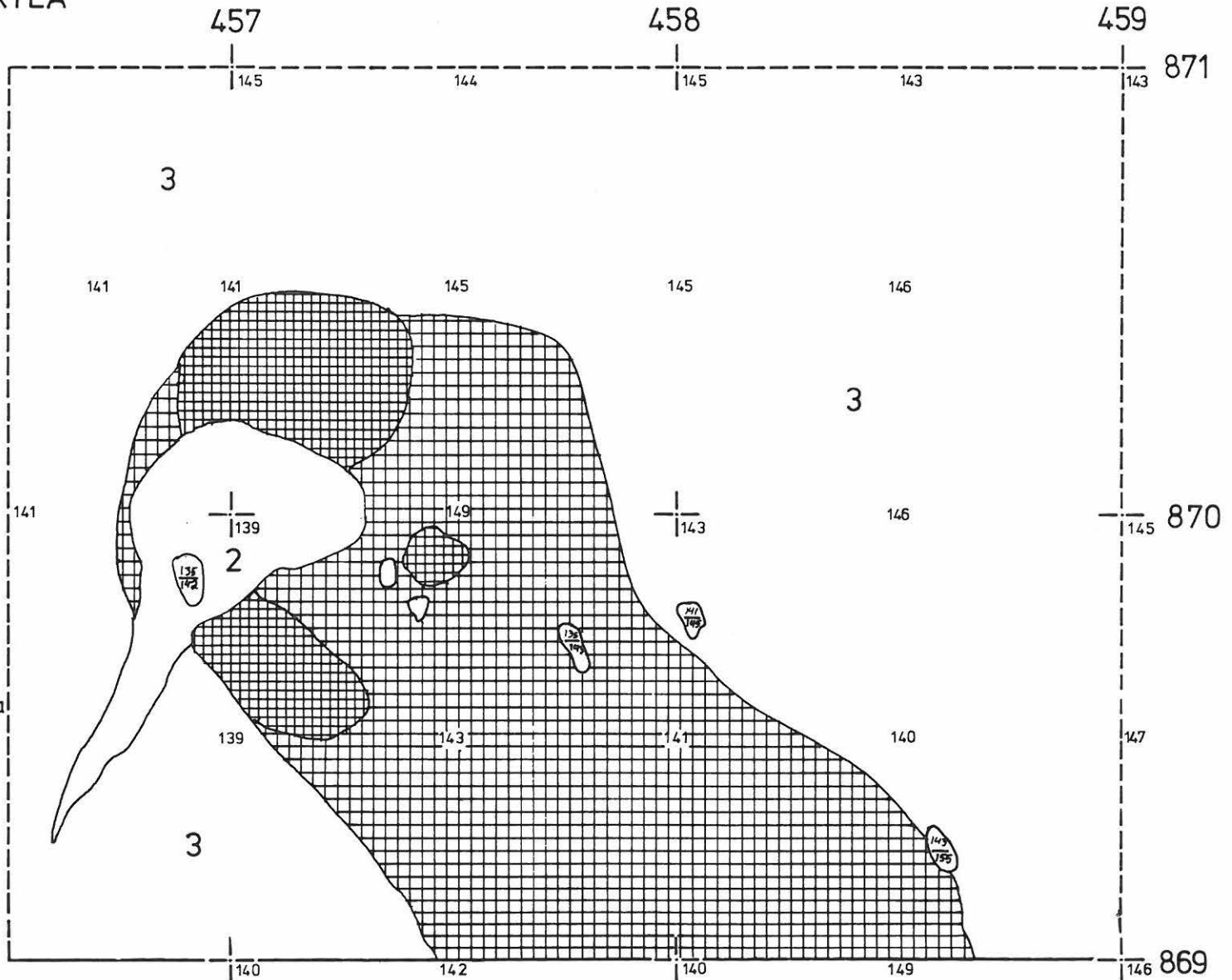
kp 65,03 mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

N

- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- kivi vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4

TASO 7

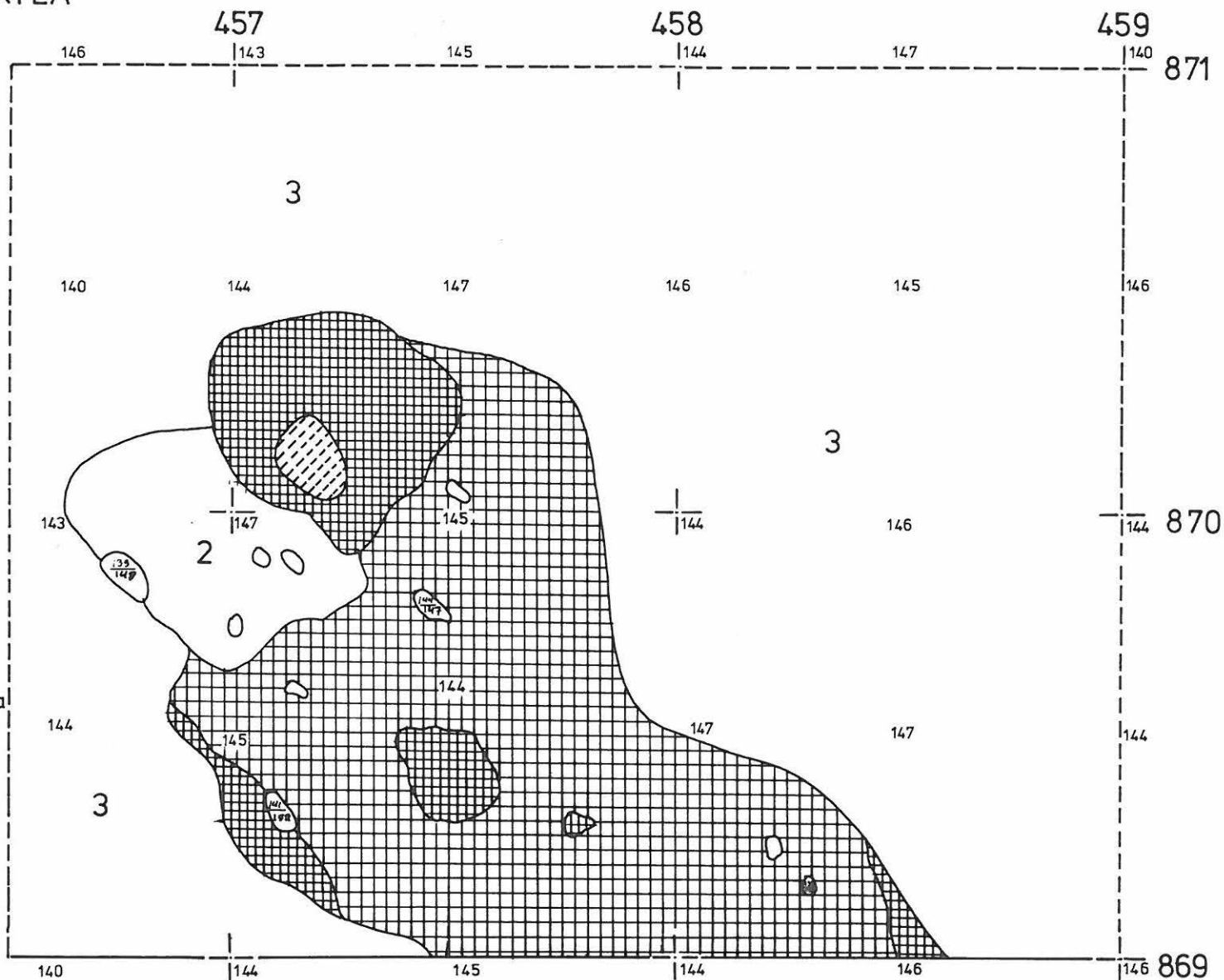
mk 1:10 30 cm

kp 65,03 mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

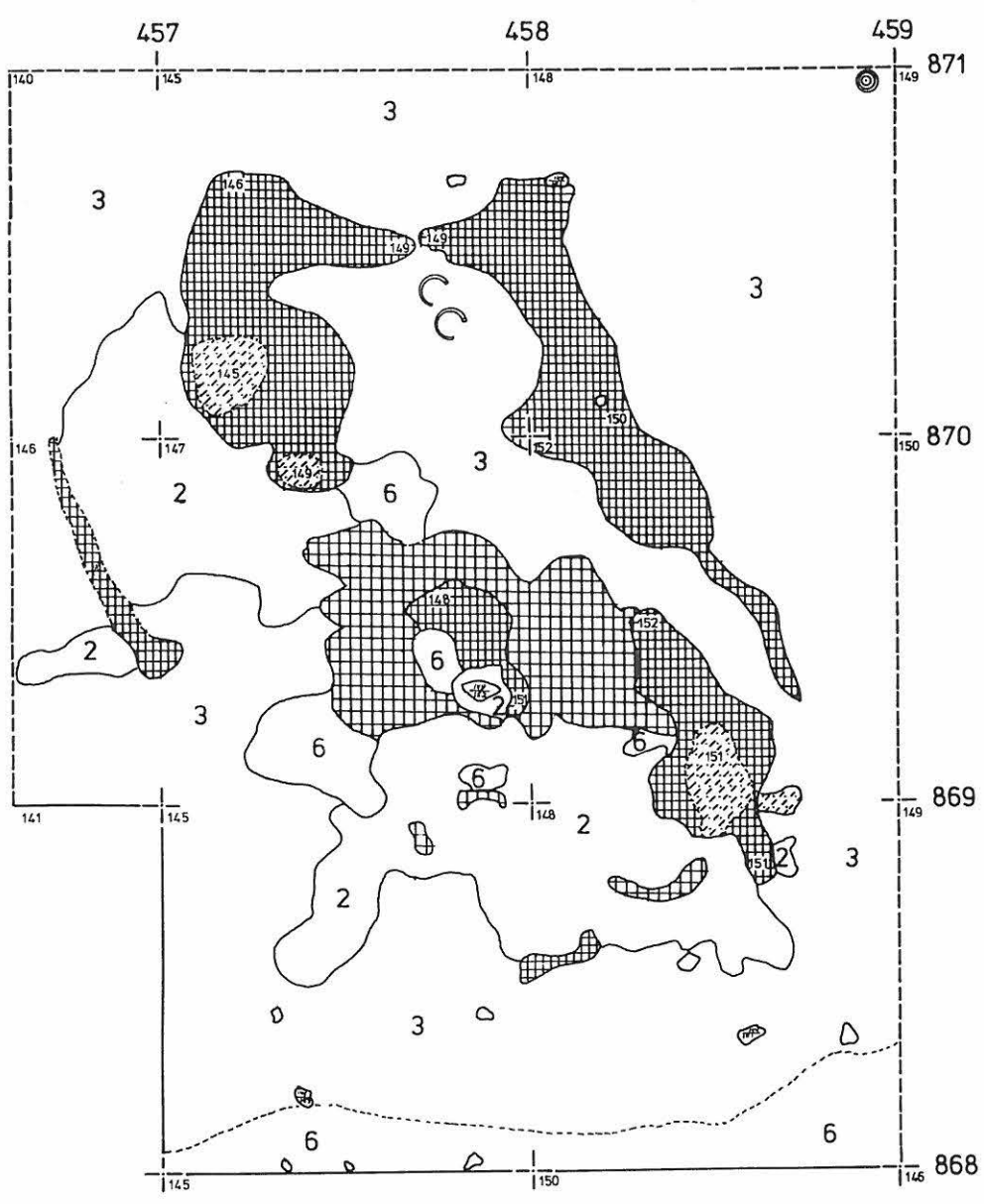
- likamaa
- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas hiekka
- kivi vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4
TASO 8
mk 1:10 40 cm
kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Leena Engblom

- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- orgaanista ainetta
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas hiekka
- ruostehiekka
- kivi vaaituskuineen
- kanto

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4

TASO 9

mk 1:10 30 cm

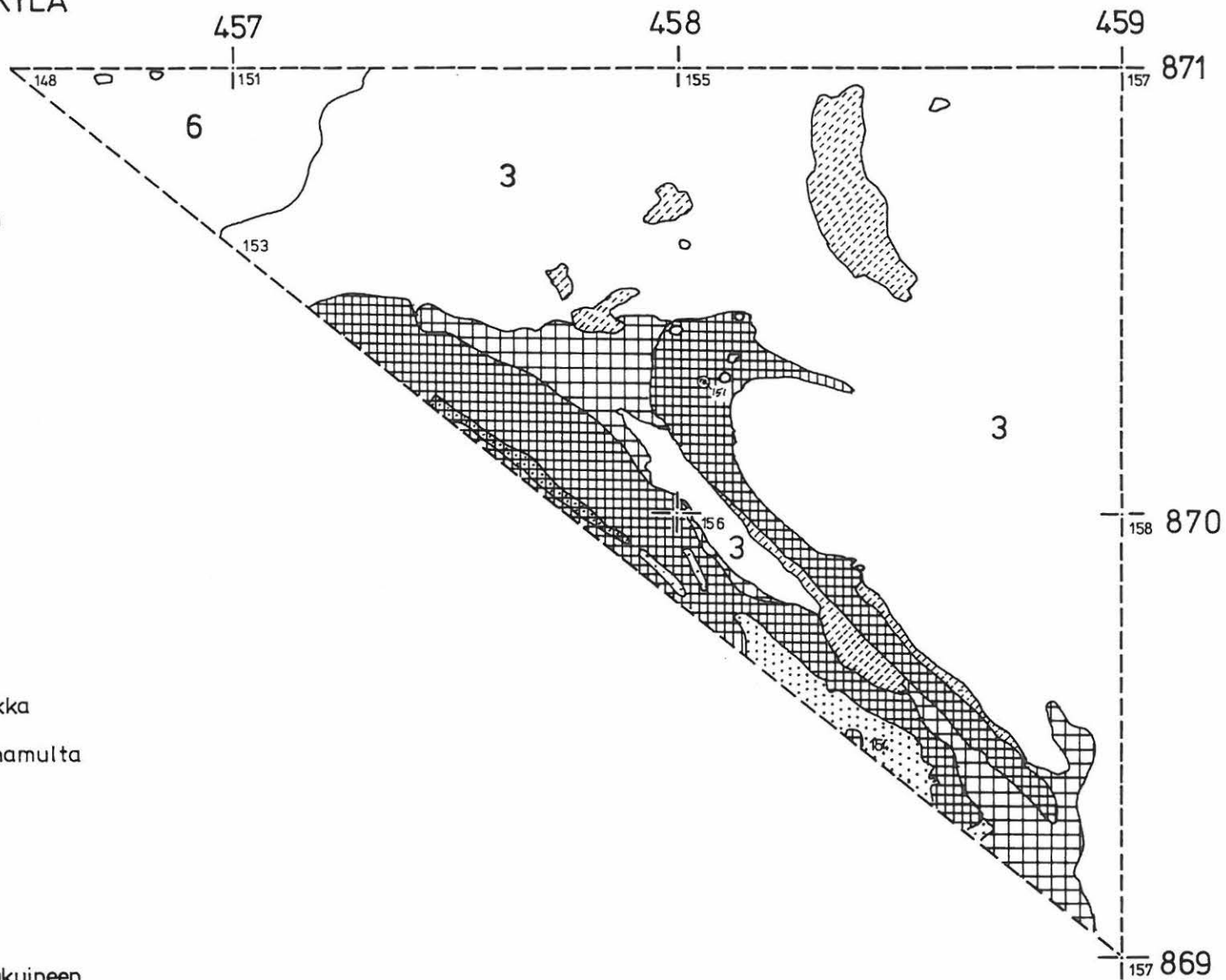
kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Jukka Moisanen

N

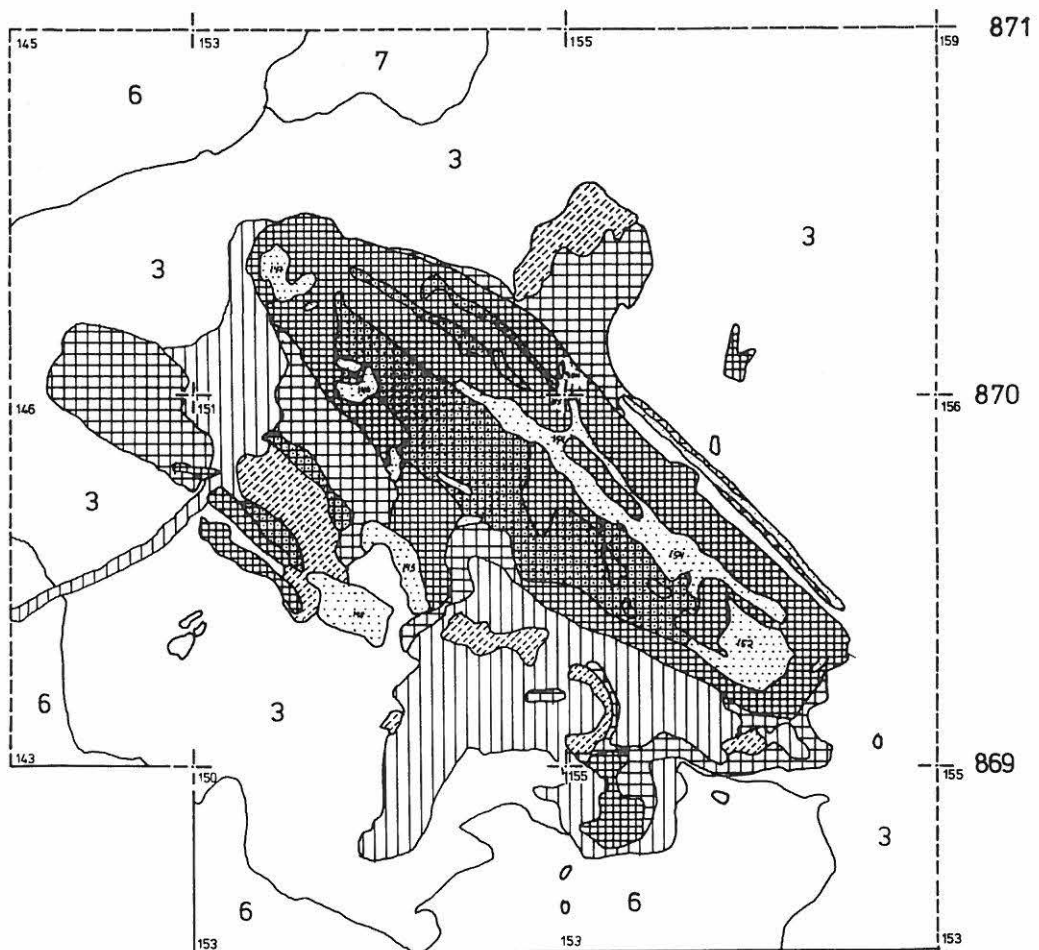
- likamaa
- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- luuaineksen sekainen punamulta
- maatumutta luuta
- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka
- kivi
- meripihkahelmi vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4
TASO 9
mk 1:10 40 cm
kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Jukka Moisanen

- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- luuaineksen sekainen punamulta
- maatonutta luuta
- likamaa
- harmaa hiekka
- 3 puhtas hiekka
- 6 ruostehiekka
- 7 sora
- kivi
- liuskenuolenkärki vaaitusluokineen

457

458

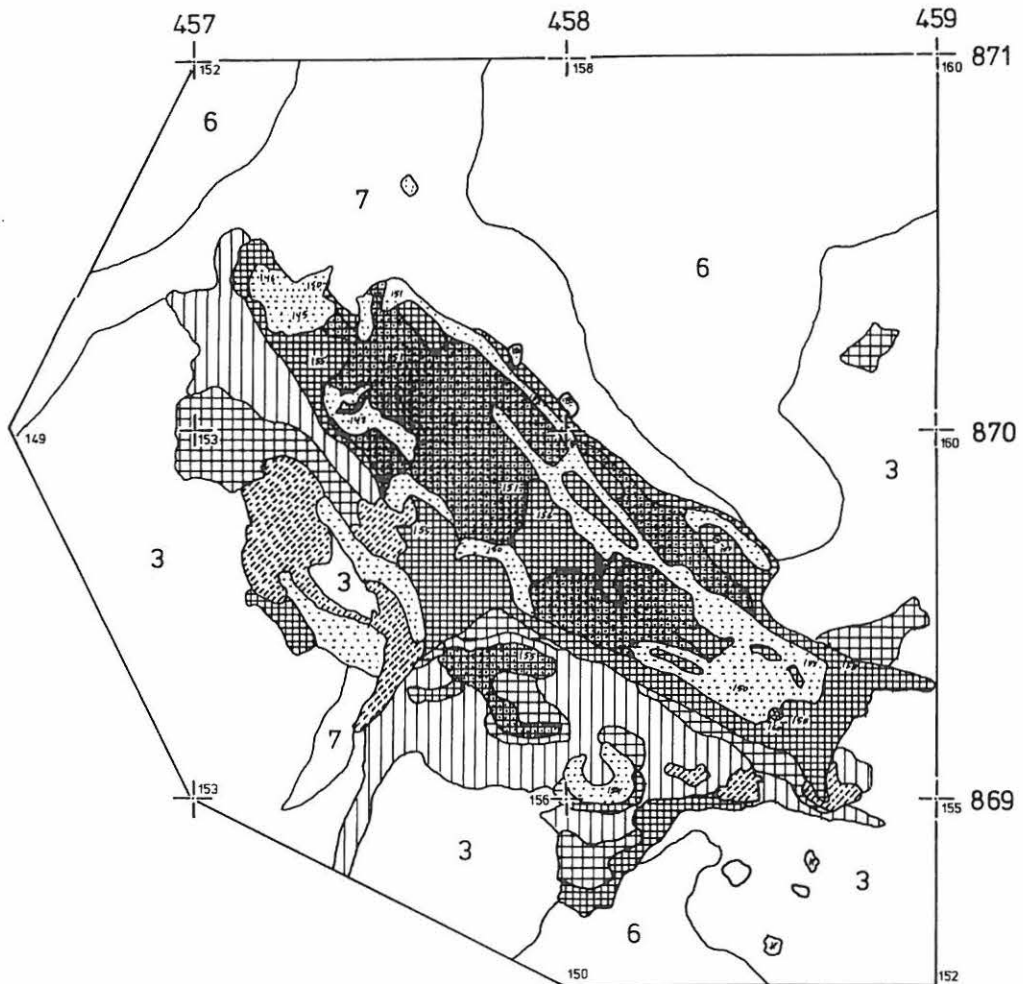
868
459

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4
TASO 10

mk 1:10 40 cm
kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Jukka Moisanen

- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- luuaineksen sekainen punamulta
- maatonutta luuta
- likamaa
- harmaa hiekka
- puhdas hiekka
- ruostehiekka
- sora
- noki
- kivi vaaituslukuineen
- meripihkahelmi vaaituslukuineen
- saviastia vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4

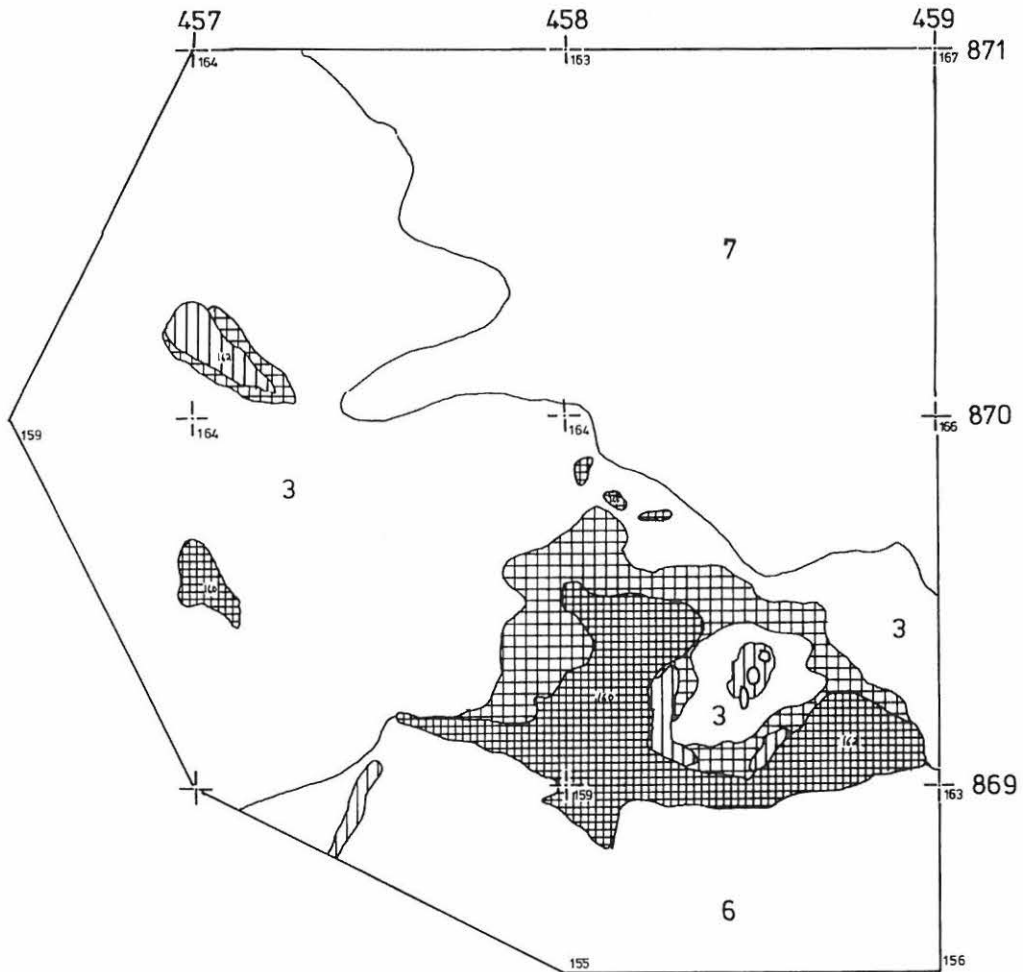
TASO 11

mk 1:10

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Jukka Moisanen

- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- harmaa hiekka
- puhdas hiekka
- ruostehiekka
- sora
- kivi

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4

TASO 12

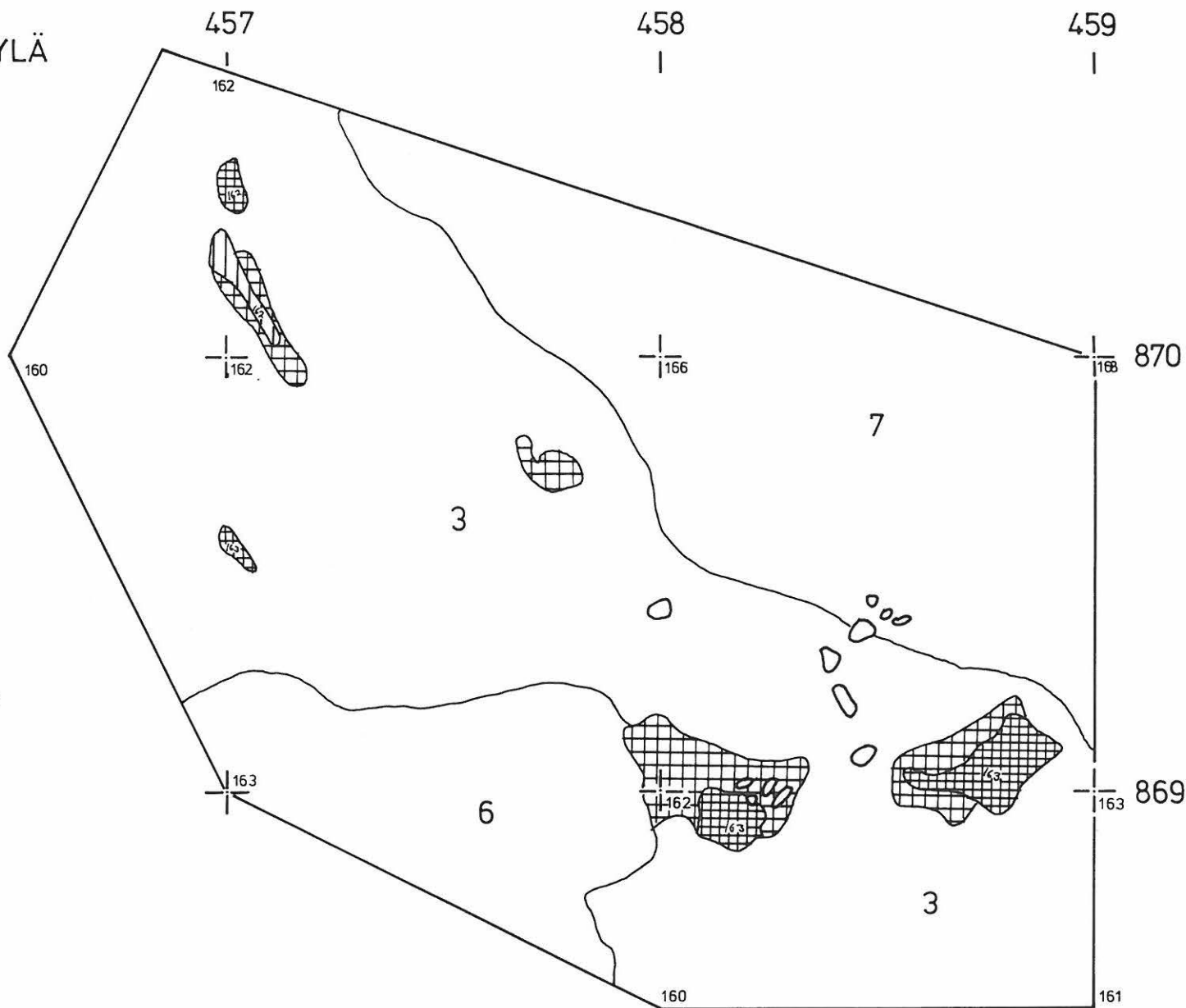
mk 1:10 30cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Jukka Moisanen

- punamulta
- punamullan värjäämä hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka
- 7 sora
- harmaa hiekka
- kivi

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUDAT 2-4

TASO 13

mk 1:10 30 cm

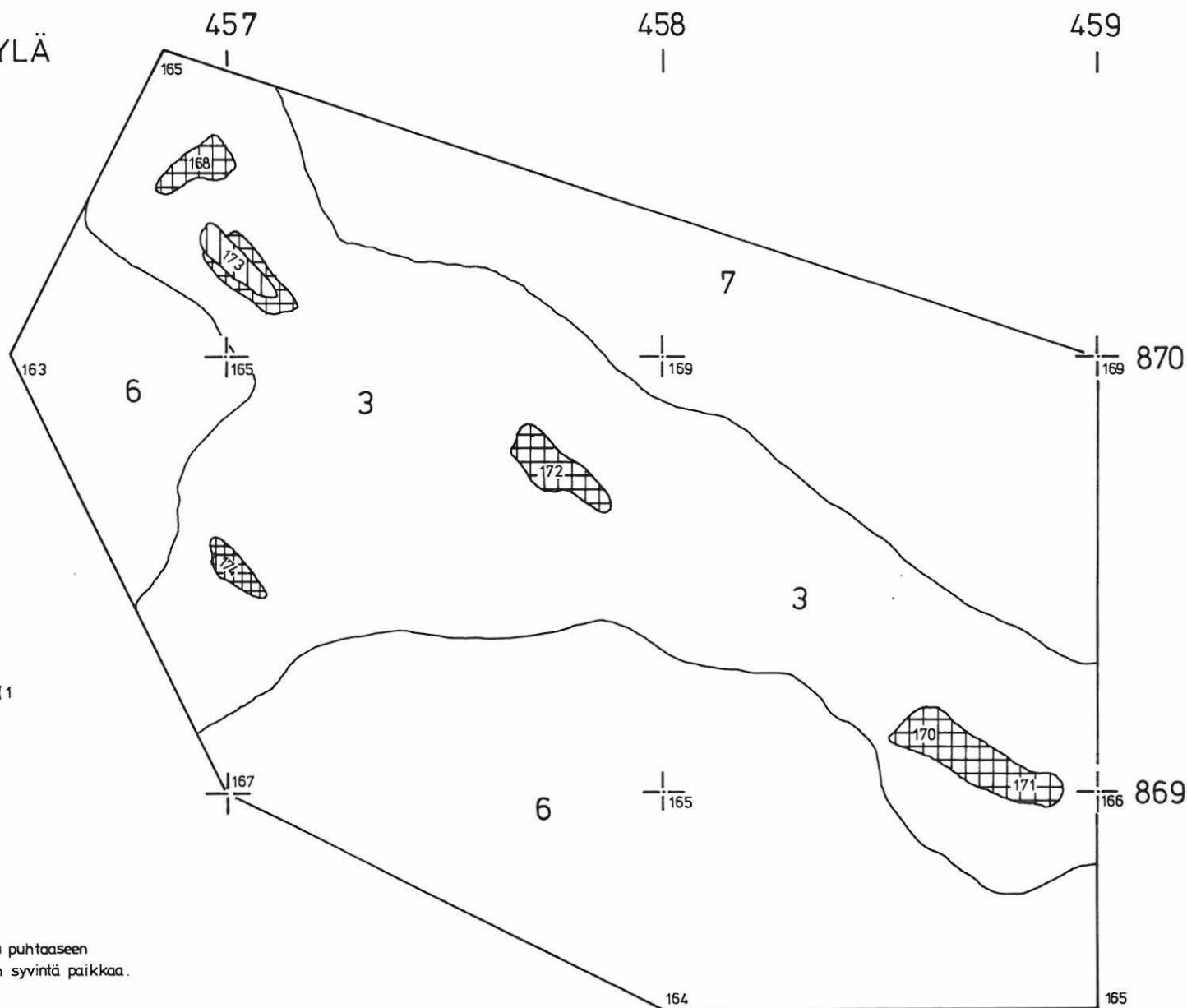
kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Jukka Moisanen

- punamulta ⁽¹⁾
- punamullan värjäämä hiekka ⁽¹⁾
- harmaa hiekka ⁽¹⁾
- puhdas hiekka
- ruostehiekka
- sora

1) Karttamerkkien osoittamat kohdat on kaivettu puhtaaseen pohjamaahan. Vaaitusiuku osoittaa kuopan syvintä paikkaa.

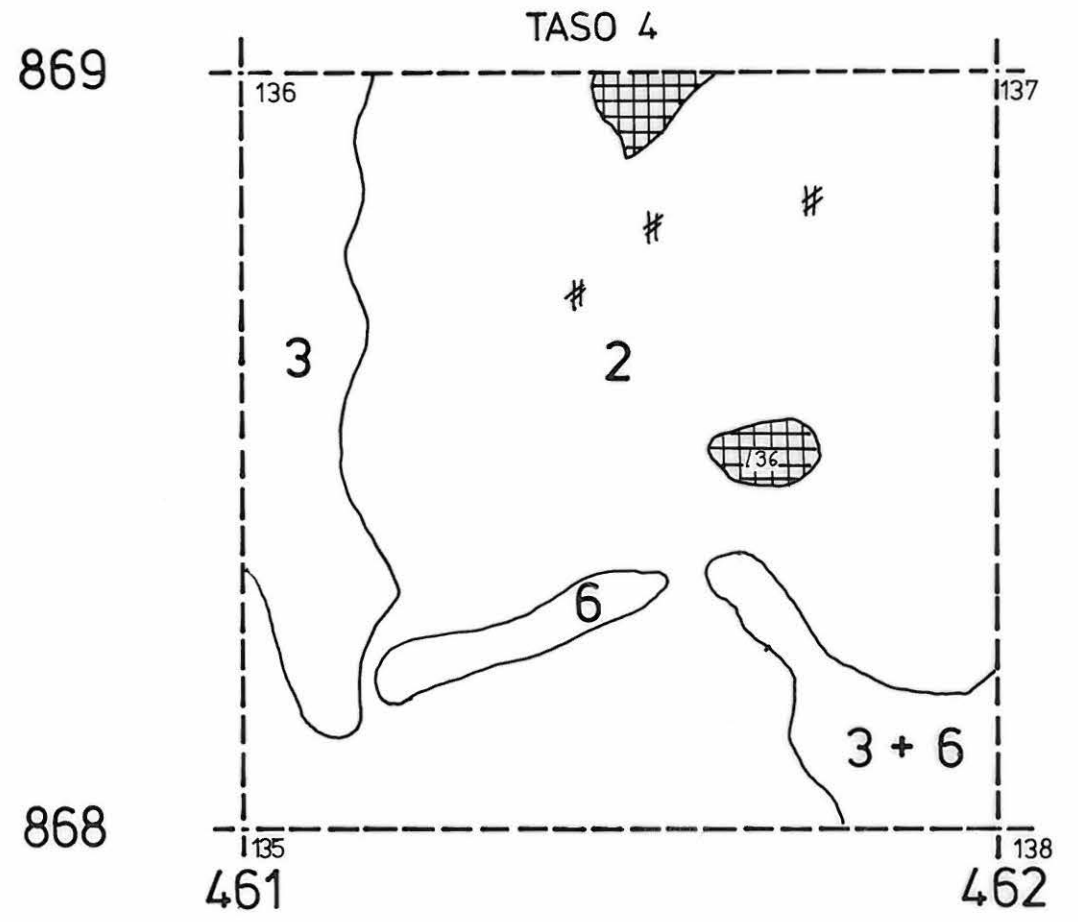
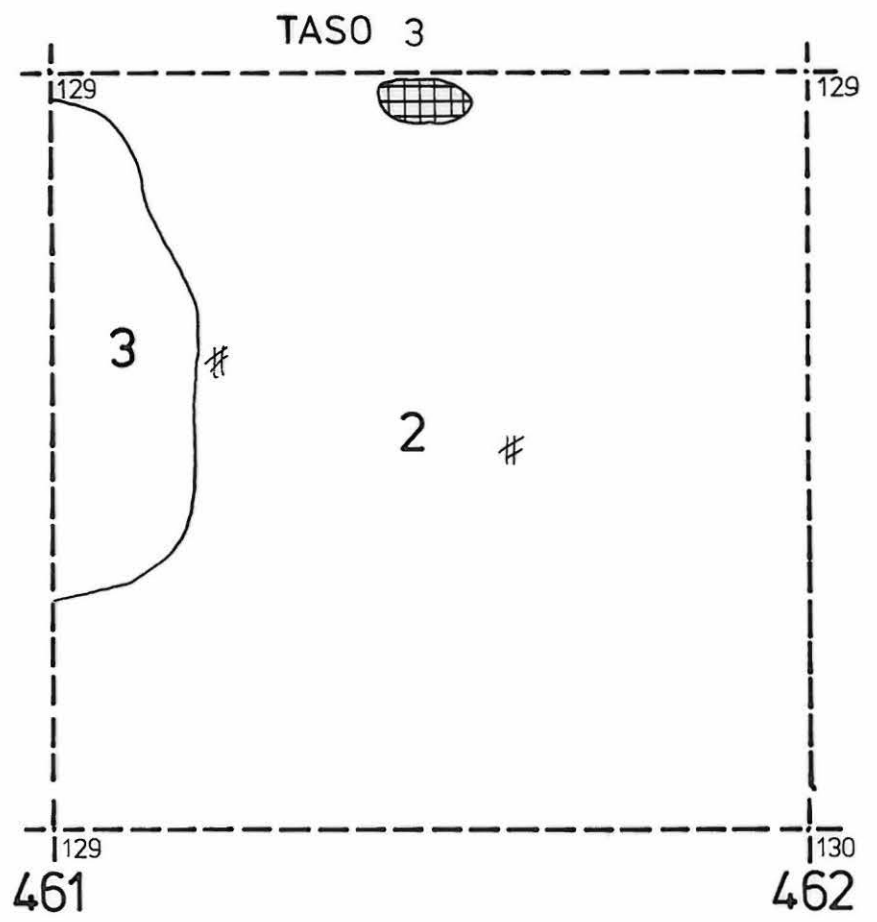
TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUTA 5
mk 1:10 30 cm
kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Leena Engblom

- punamulta
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka
- # hiili

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

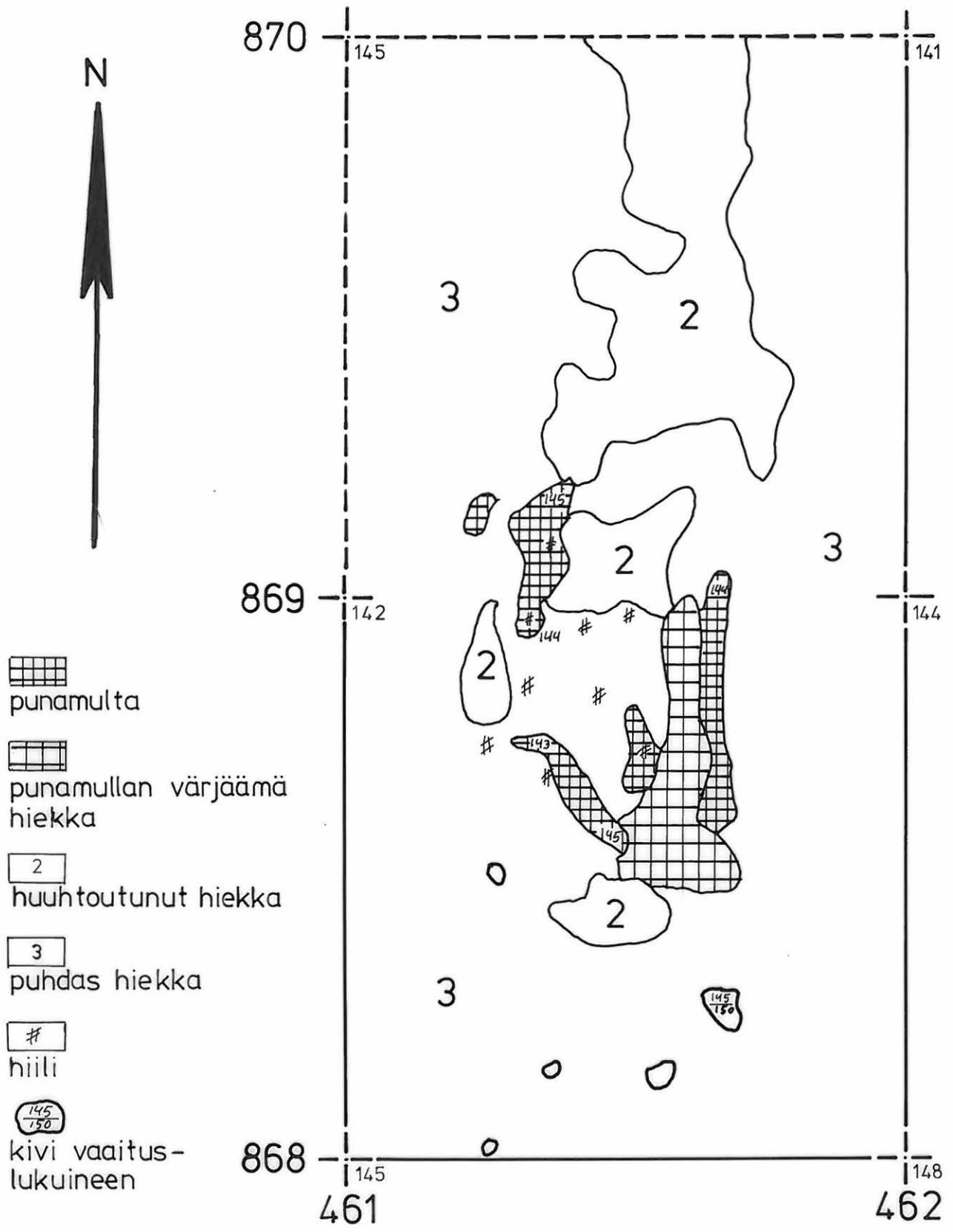
PUNAMULTAHAUTA 5

TASO 5

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Jukka Moisanen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

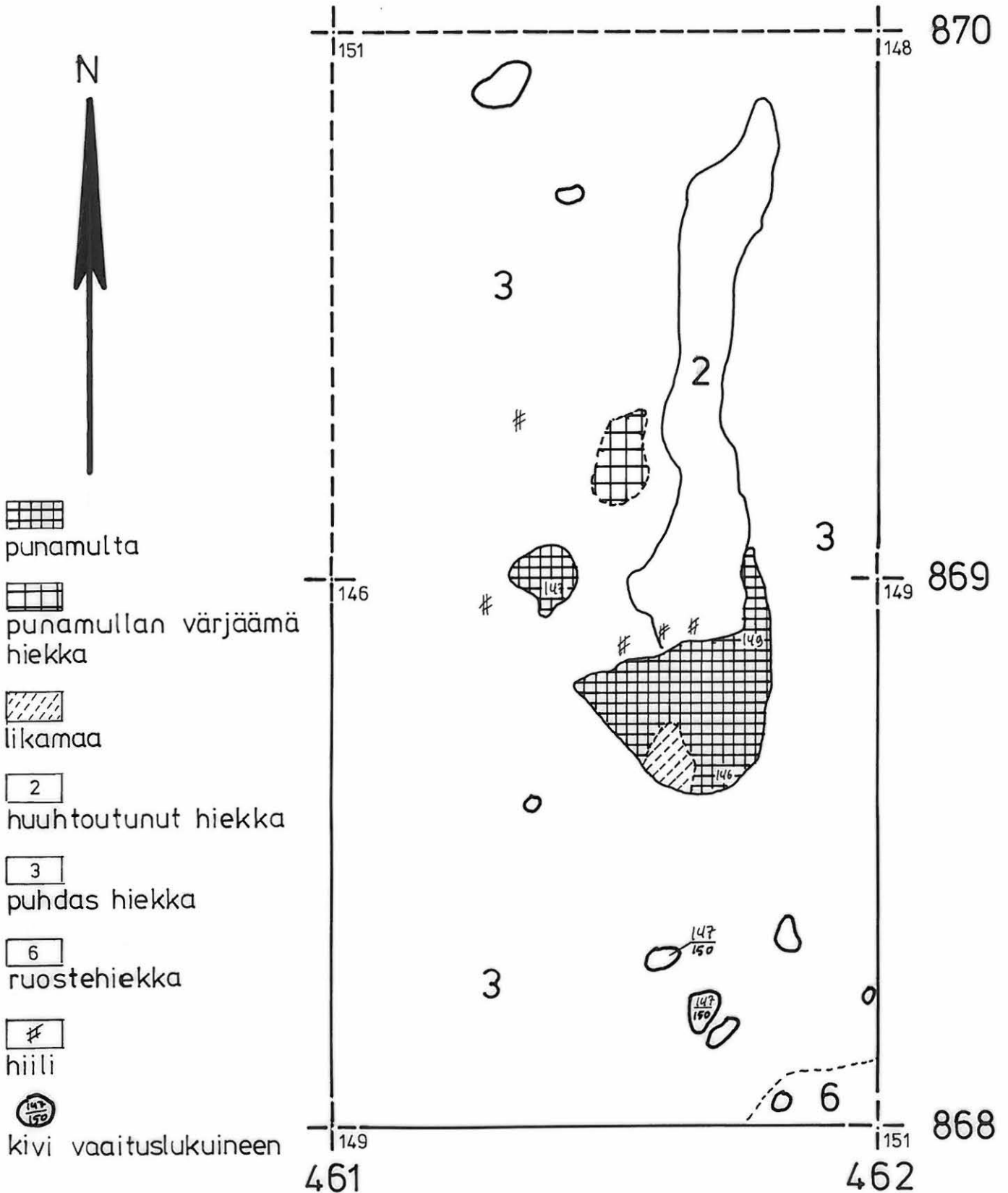
PUNAMULTAHAUTA 5

TASO 6

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Leena Engblom

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUTA 5

TASO 7

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Leena Engblom

N

punamulta

punamullan värjäämä hiekka

likamaa

orgaaninen aine

huuhtoutunut hiekka

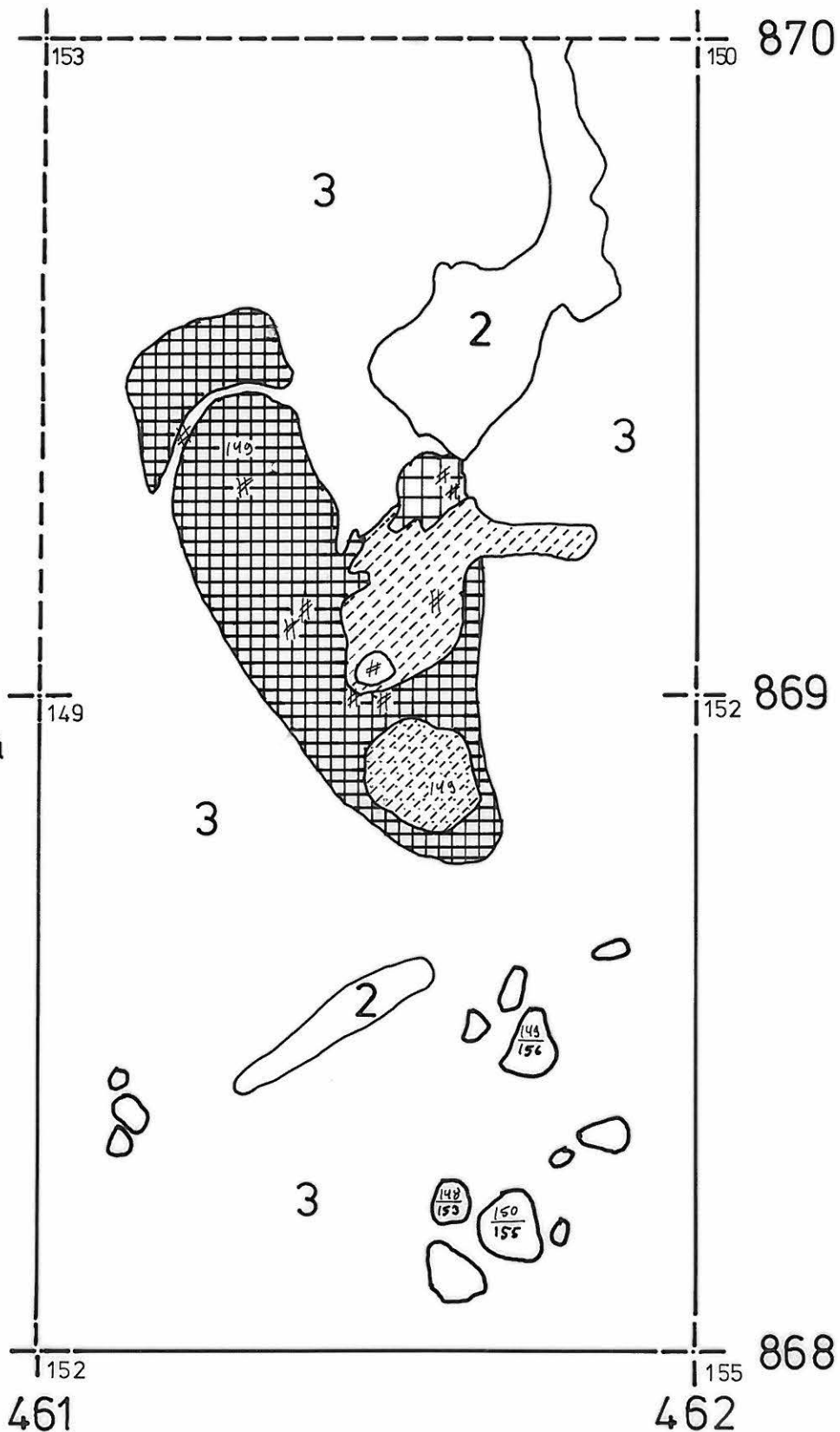
puhdas hiekka

noki, hiili

kivi vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUTA 5

TASO 8

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy , lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

N

punamulta

likamaa

huuhtoutunut hiekka

puhdas hiekka

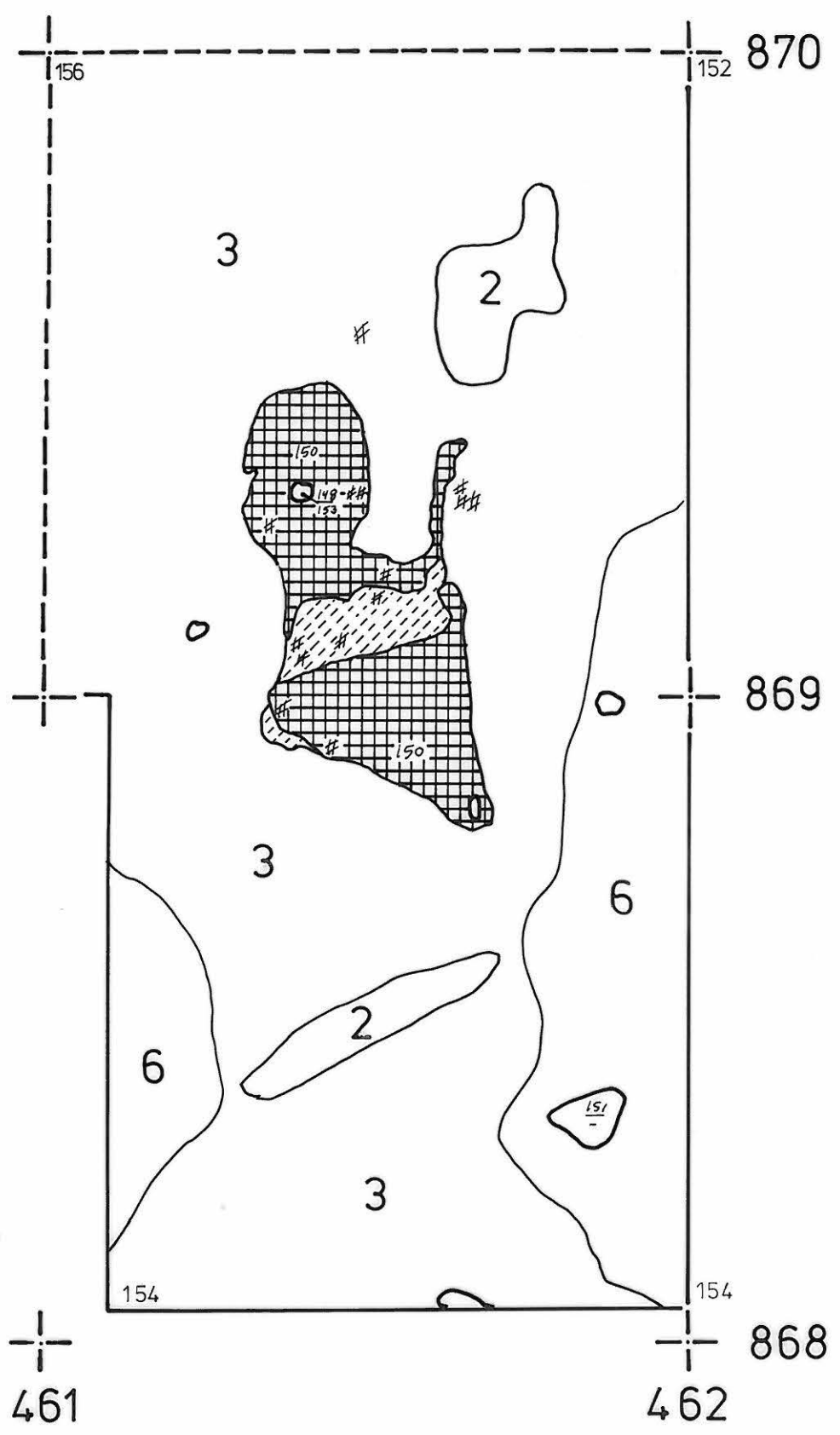
ruostehiekka

hiili

kivi vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUTA 5

TASO 9

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

punamulta

huuhtoutunut hiekka

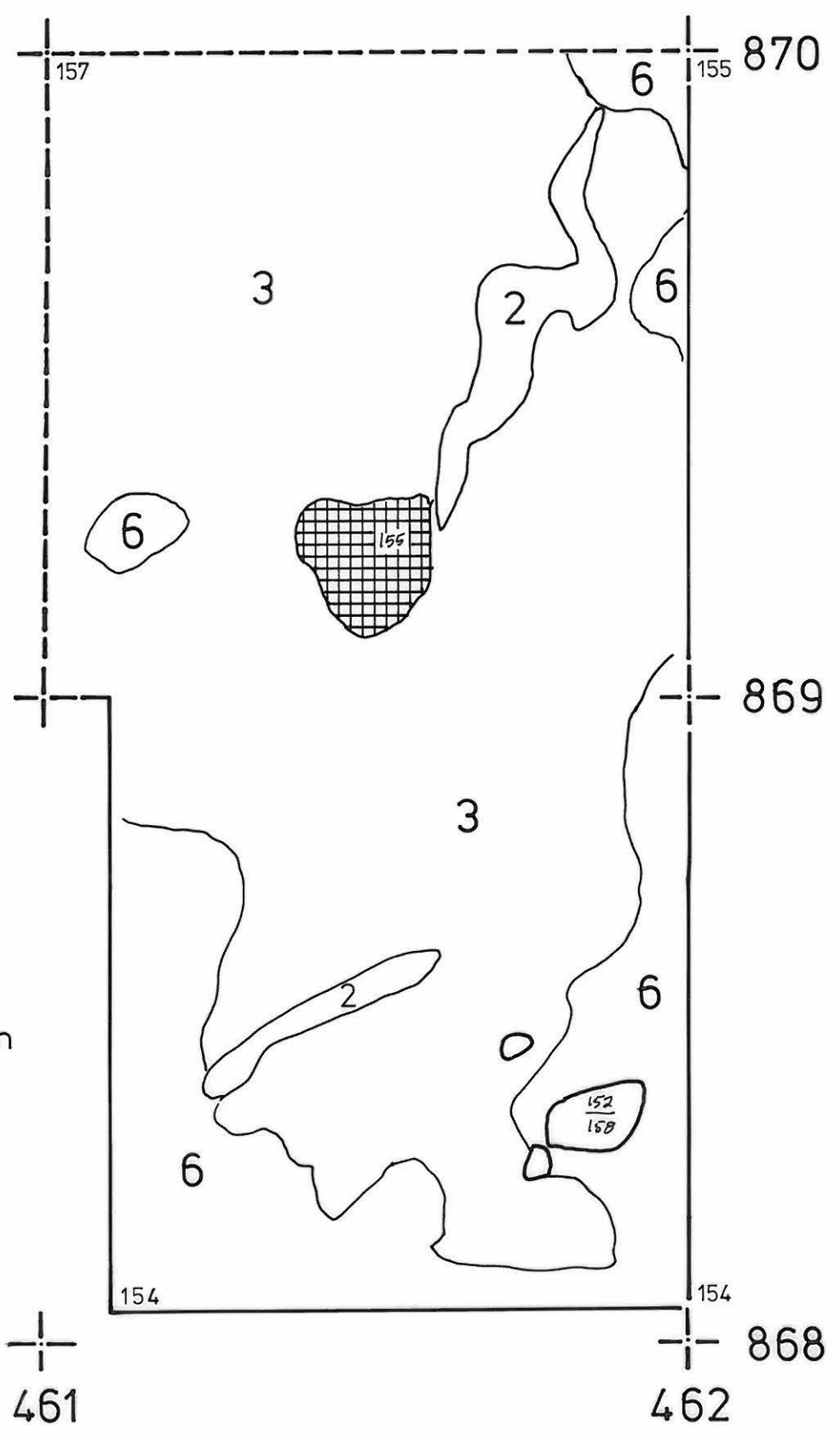
puhdas hiekka

ruostehiekka

kivi vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUTA 5

TASO 10

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

punamulta

likamaa

huuhtoutunut hiekka

puhdas hiekka

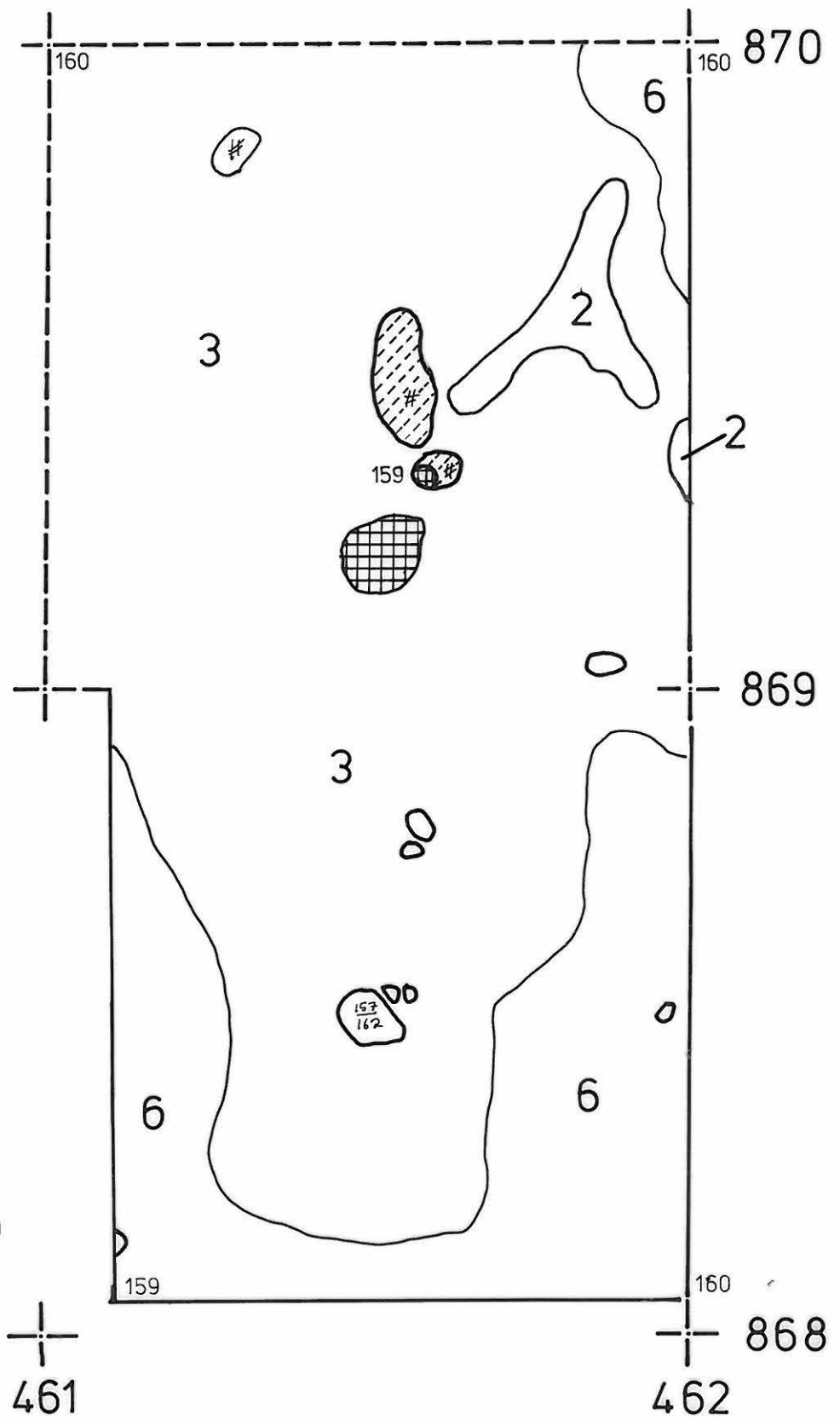
ruostehiekka

hiili, noki

kivi vaaituslukuineen

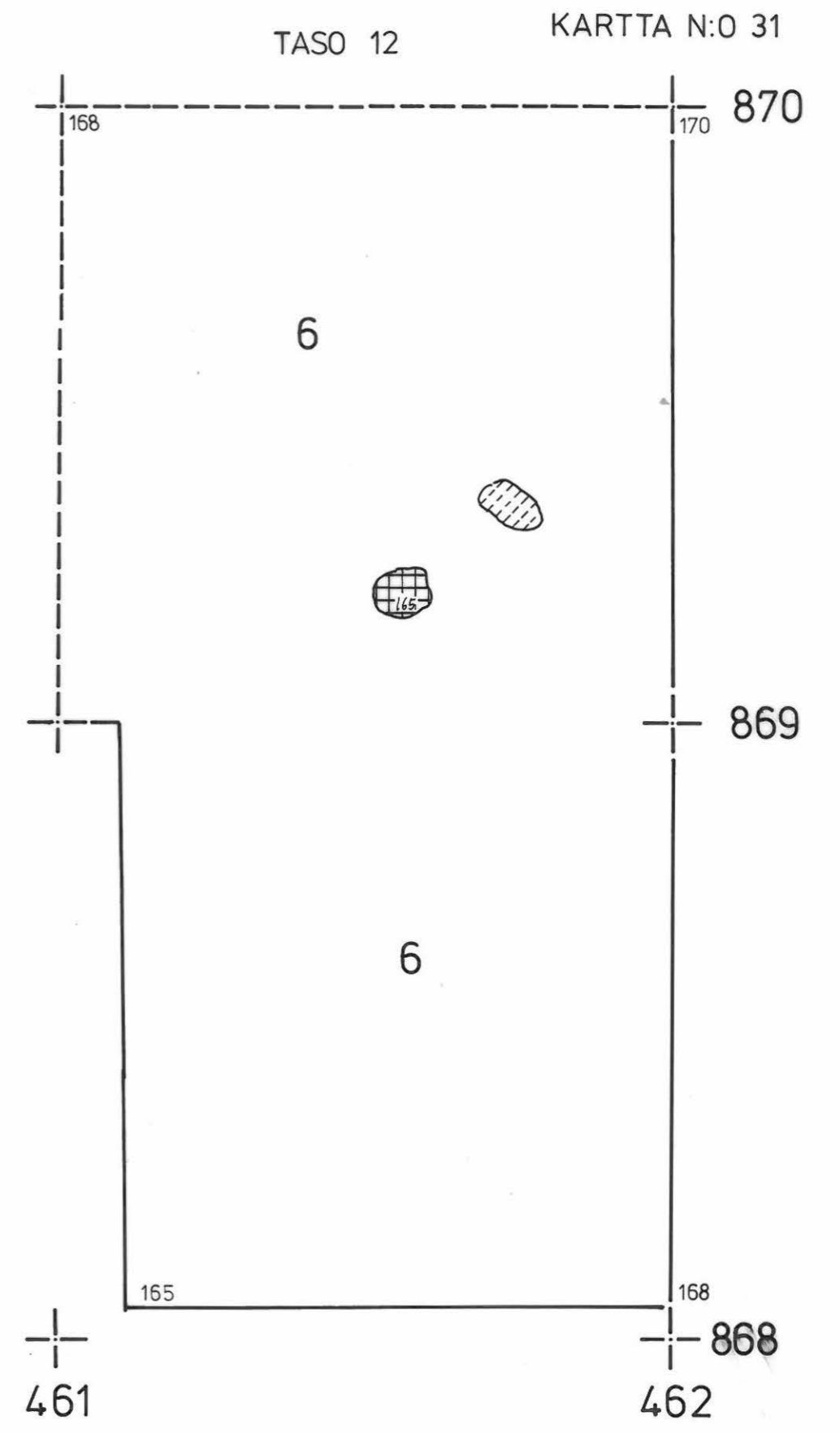
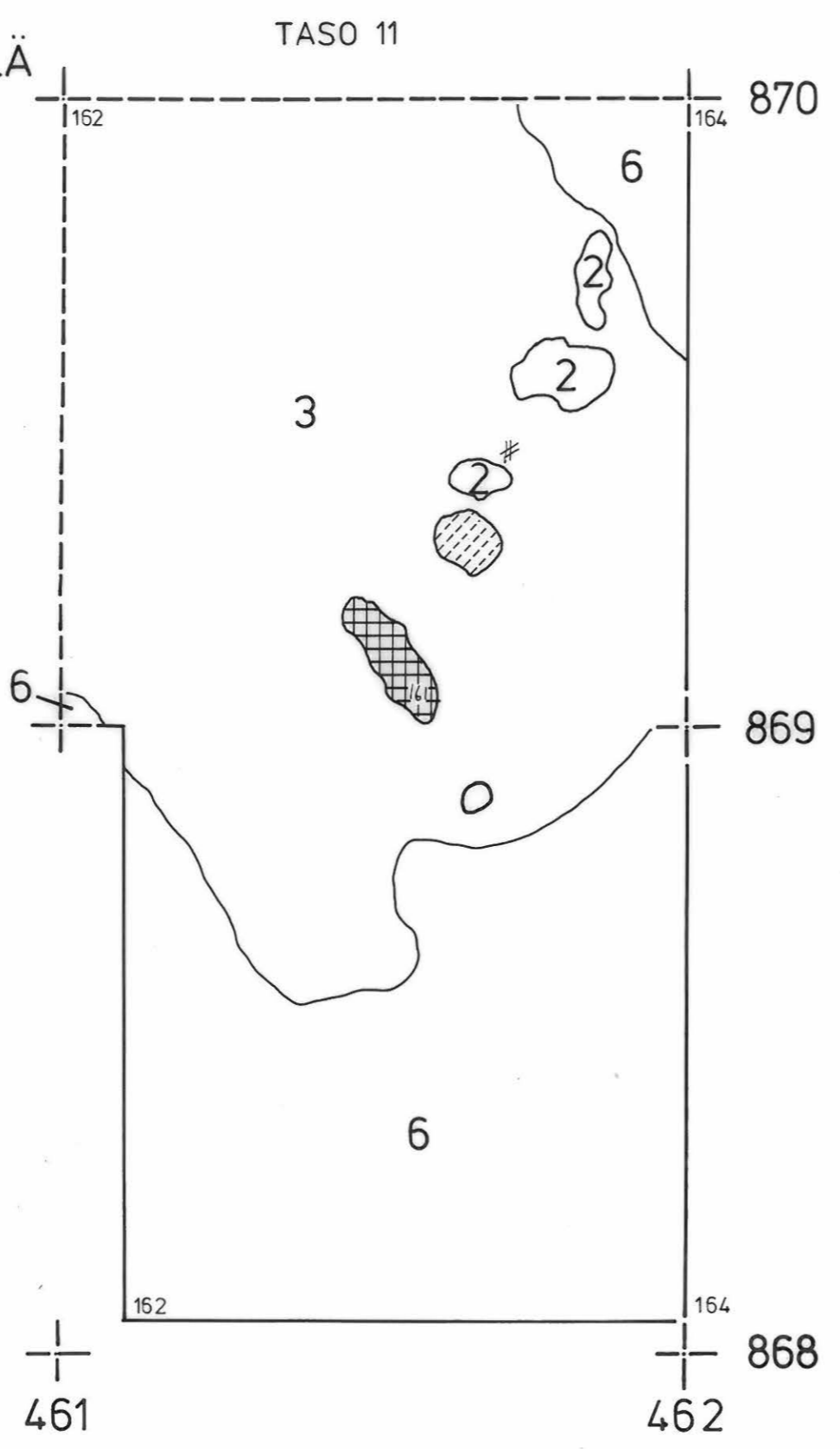

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

PUNAMULTAHAUTA 5
 TASOT 11-12
 mk 1:10 30cm
 kp 65,03 m.mpy, lukema 073
 piirt. Kirsti Hänninen

- punamulta
- likamaa
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka
- # hiili
- kivi

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

ALUE 1, TASO 0 (OSA)

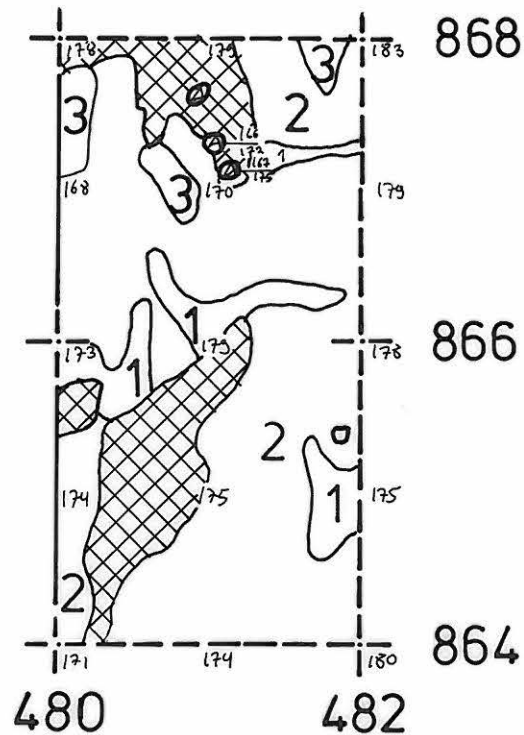
mk 1:50 2m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Leena Engblom

- palanut hiekka
- 1 turpeensekainen hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka

 kvartsilohkare
vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

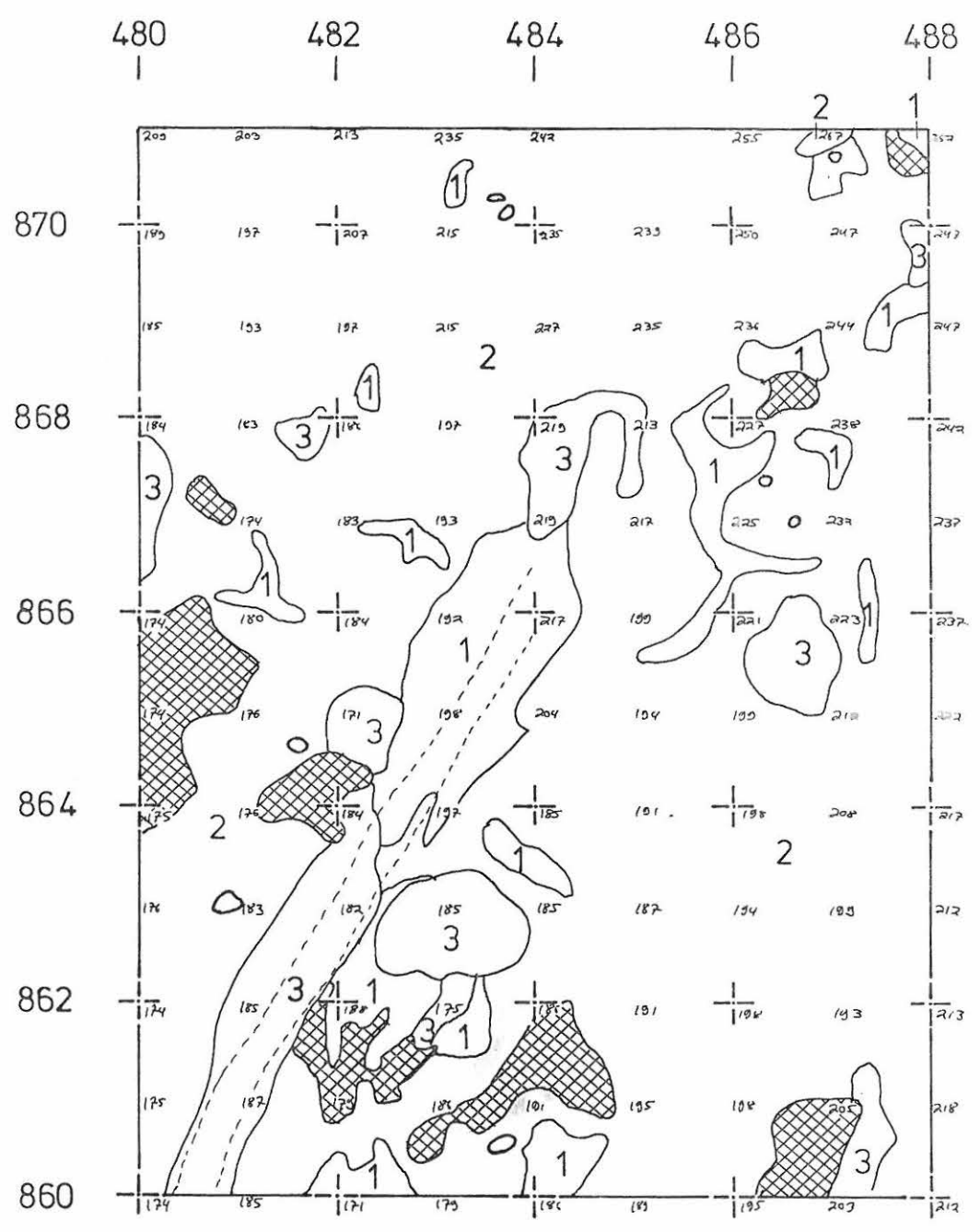
ALUE 1, TASO 1

mk 1:50 2 m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Leena Engblom

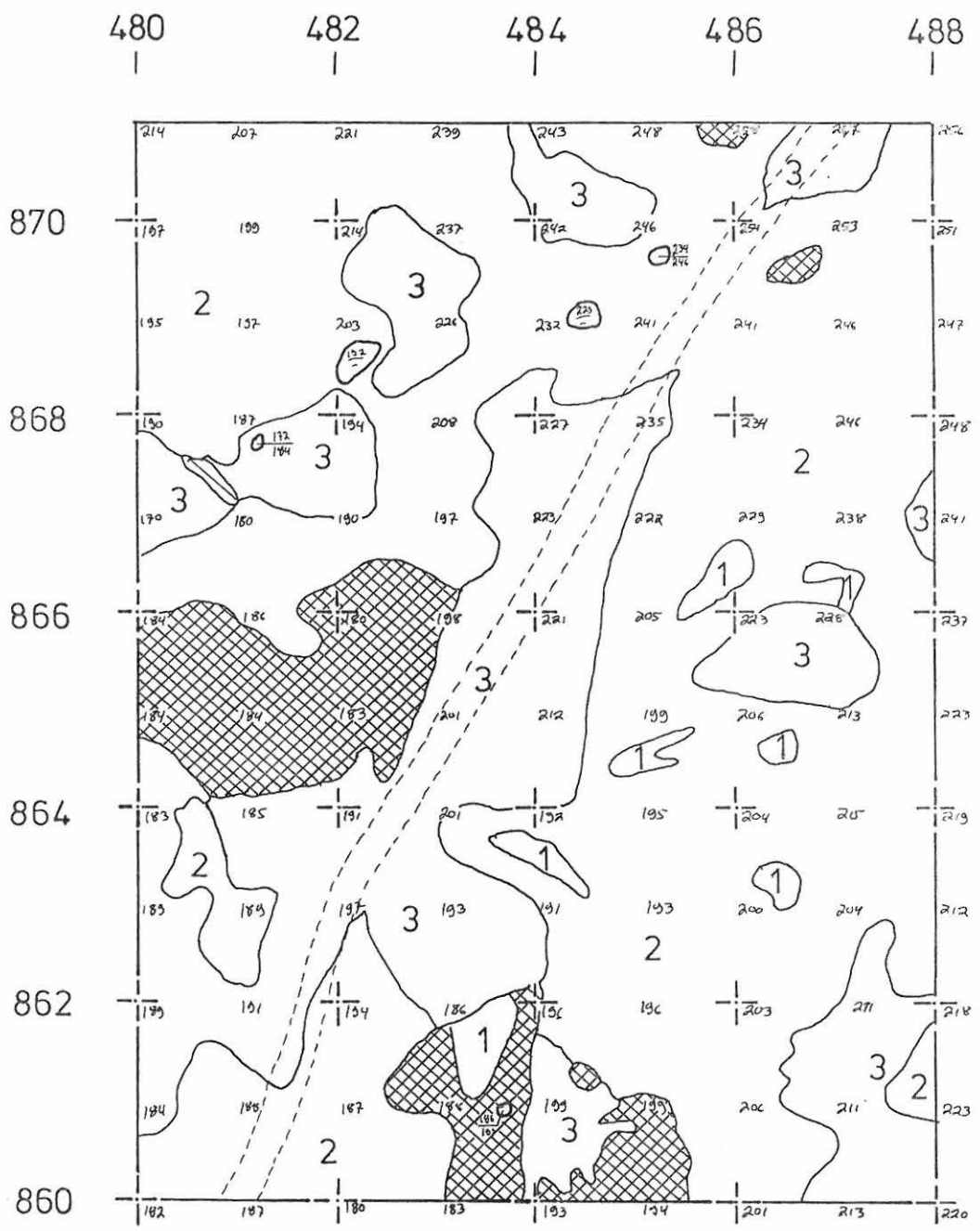
- palanut hiekka
- turpensekainen hiekka
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas hiekka
- kivi
- aurausura

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

ALUE 1, TASO 3
mk 1:50 ————— 2 m
kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Leena Engblom

- palanut hiekka
- turpeensekainen hiekka
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas hiekka
- kivi
- aurausura

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

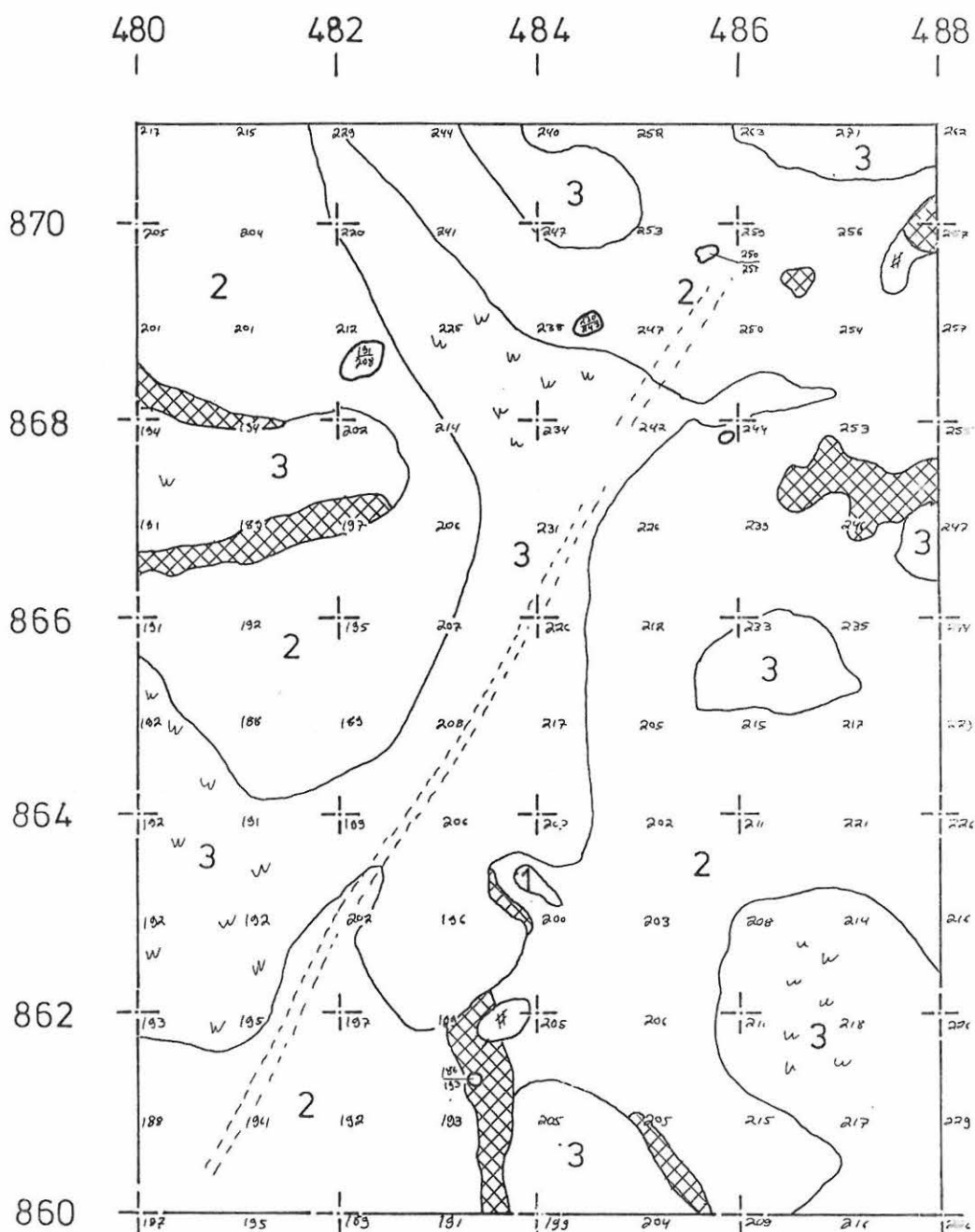
ALUE 1, TASO 5

mk 1:50 2 m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Leena Engblom

- palanut hiekka
- 1 turpeensekainen hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- # noki
- w ruostehiekka
- 191
204 kivi
- aurausura

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

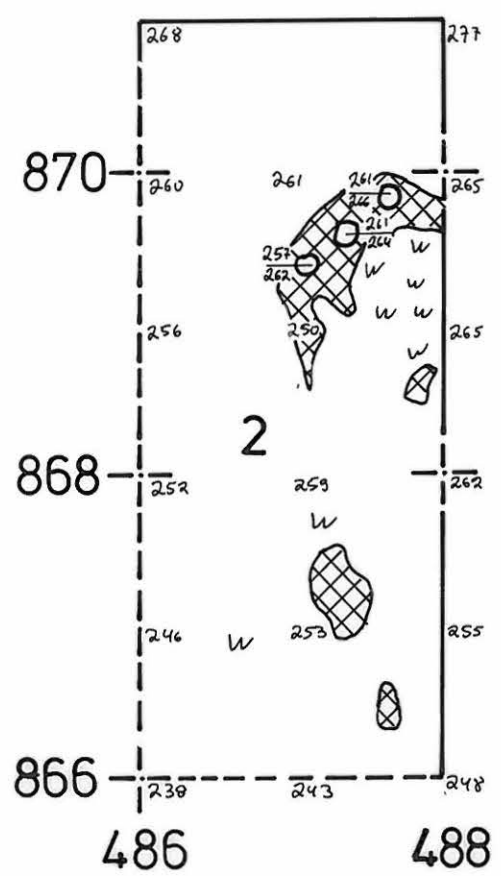
- palanut hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- w ruostehiekka
- 261
264 kivi vaaituslukuineen

ALUE 1, TASO 7 (OSA)

mk 1:50 2m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

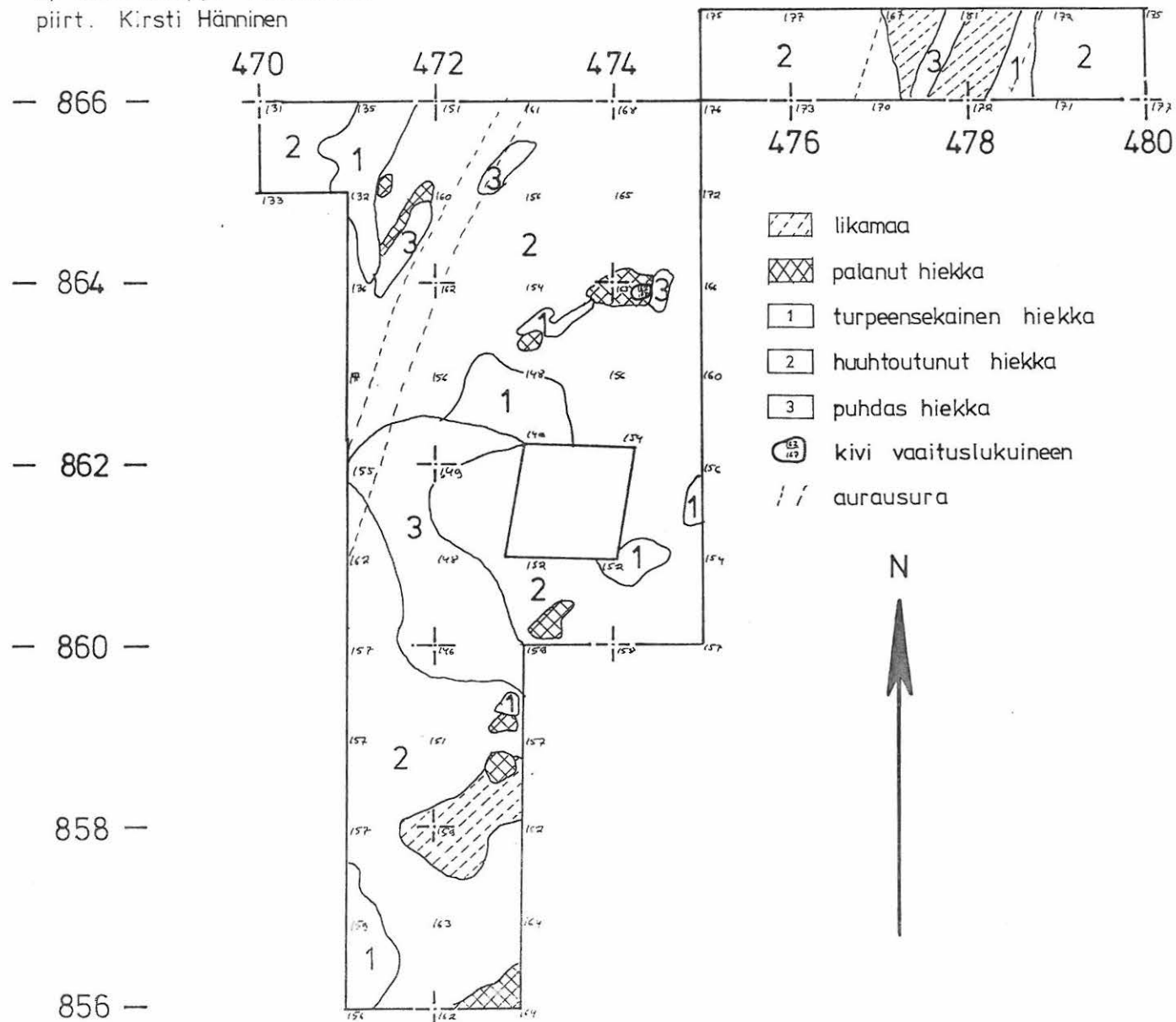
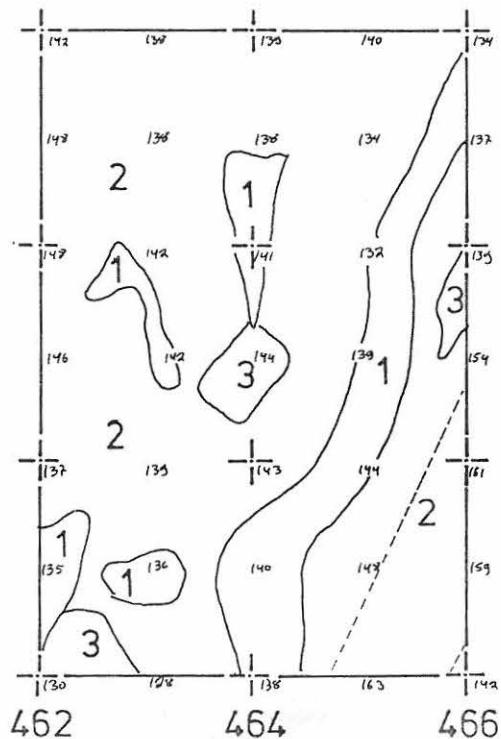
TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUEET 2-3, TASO 1

mk 1:50 2 m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Kirsti Hänninen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1

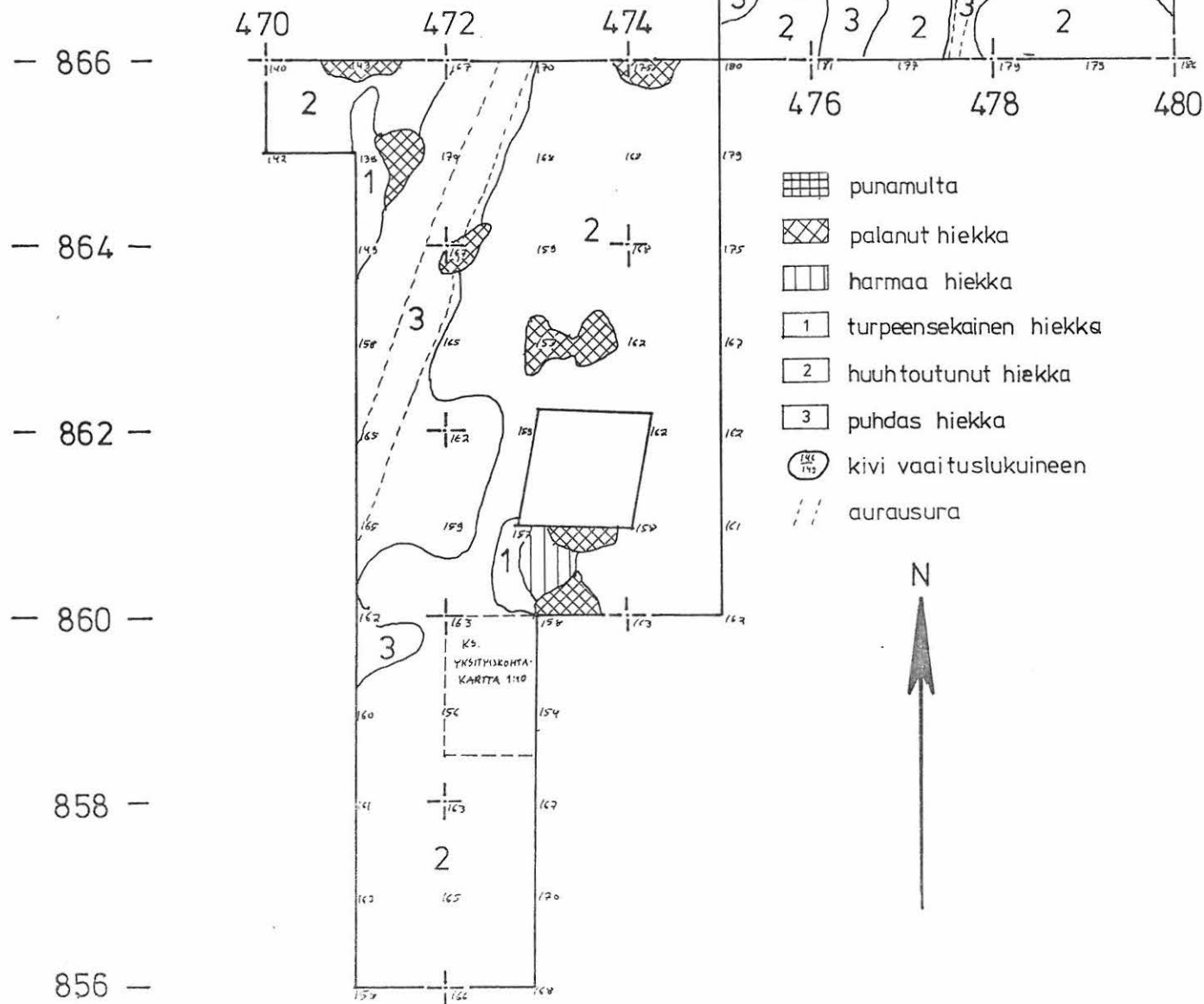
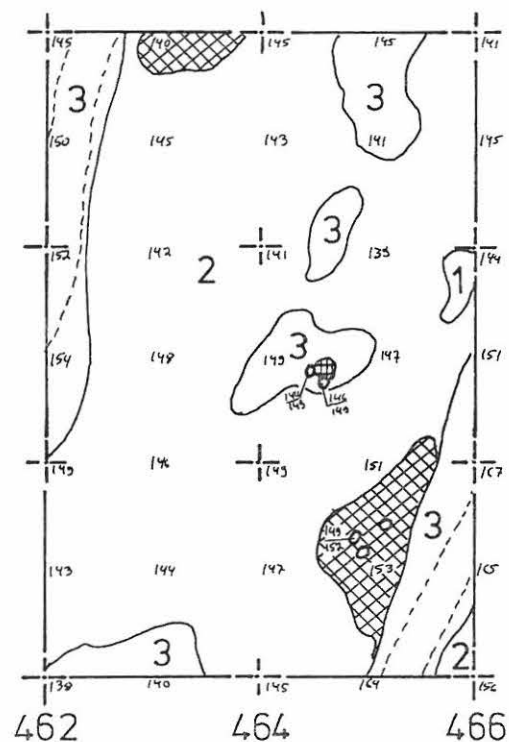
Leena Engblom 1988

ALUEET 2-3, TASO 3

mk 1:50 2 m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Leena Engblom, Kirsti Hänninen

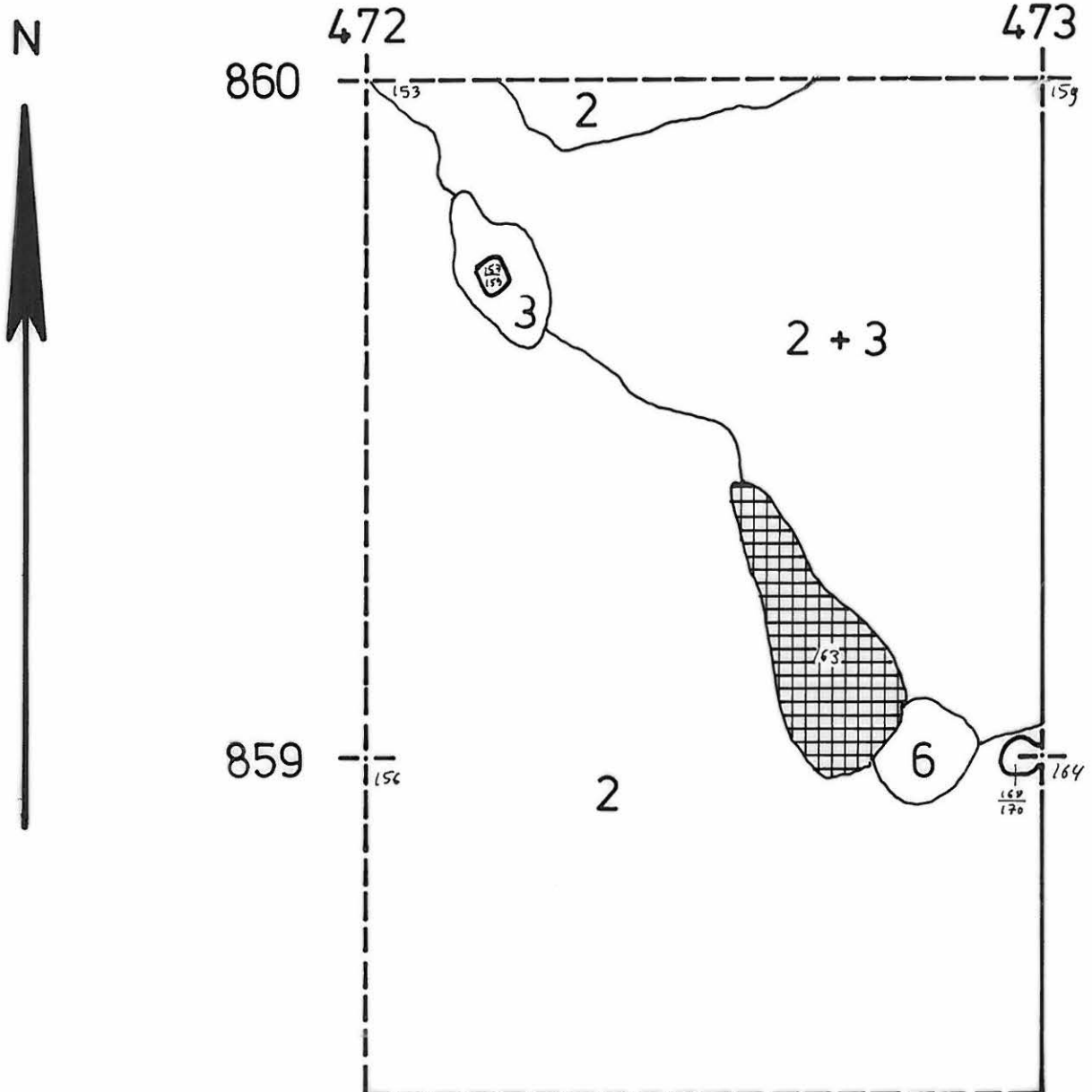
- punamulta
- palanut hiekka
- harmaa hiekka
- turpeensekainen hiekka
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas hiekka
- kivi vaaituslukuineen
- aurausura

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

- punamulta
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka
- 153
159 kivi vaaituslukuineen

HAUTA 6, TASO 3
 mk 1:10

 30cm
 kp 65,03 m.mpy, lukema 073
 piirt. Leena Engblom

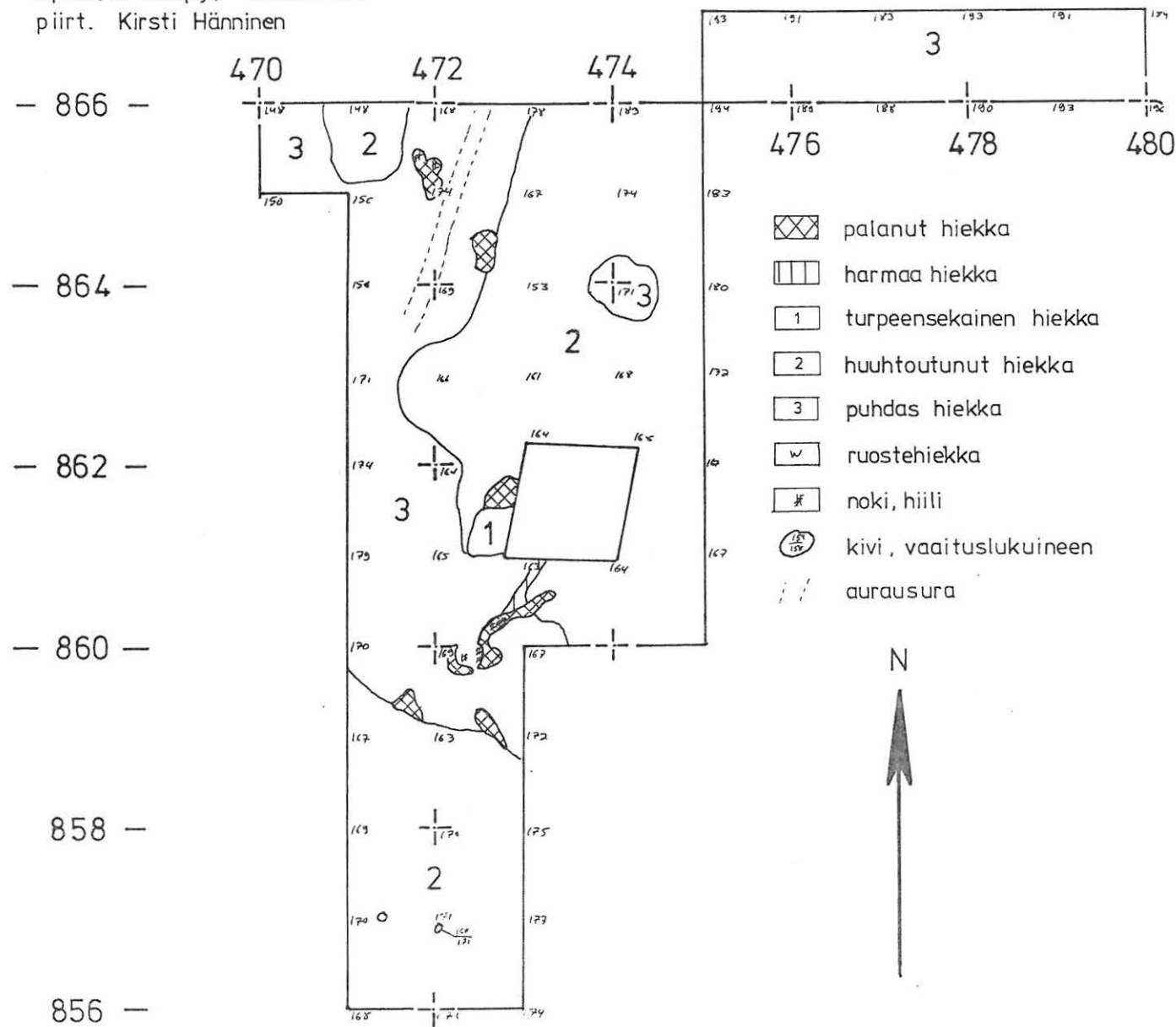
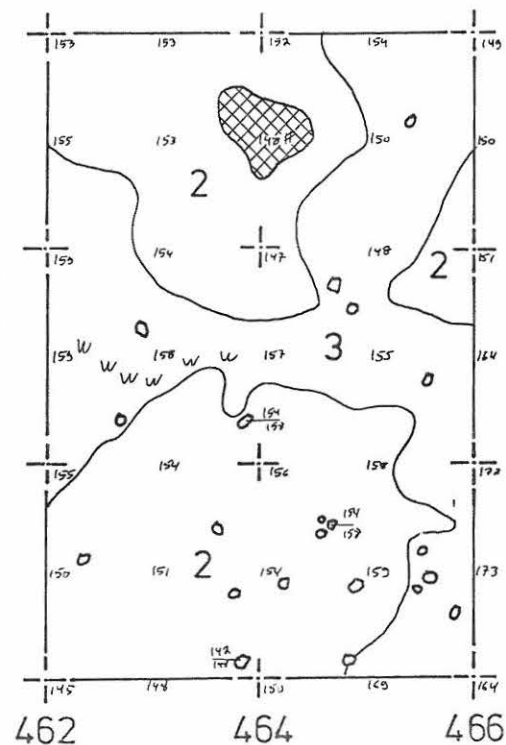

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUEET 2-3, TASO 5
mk 1:50 2 m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073
piirt. Kirsti Hänninen

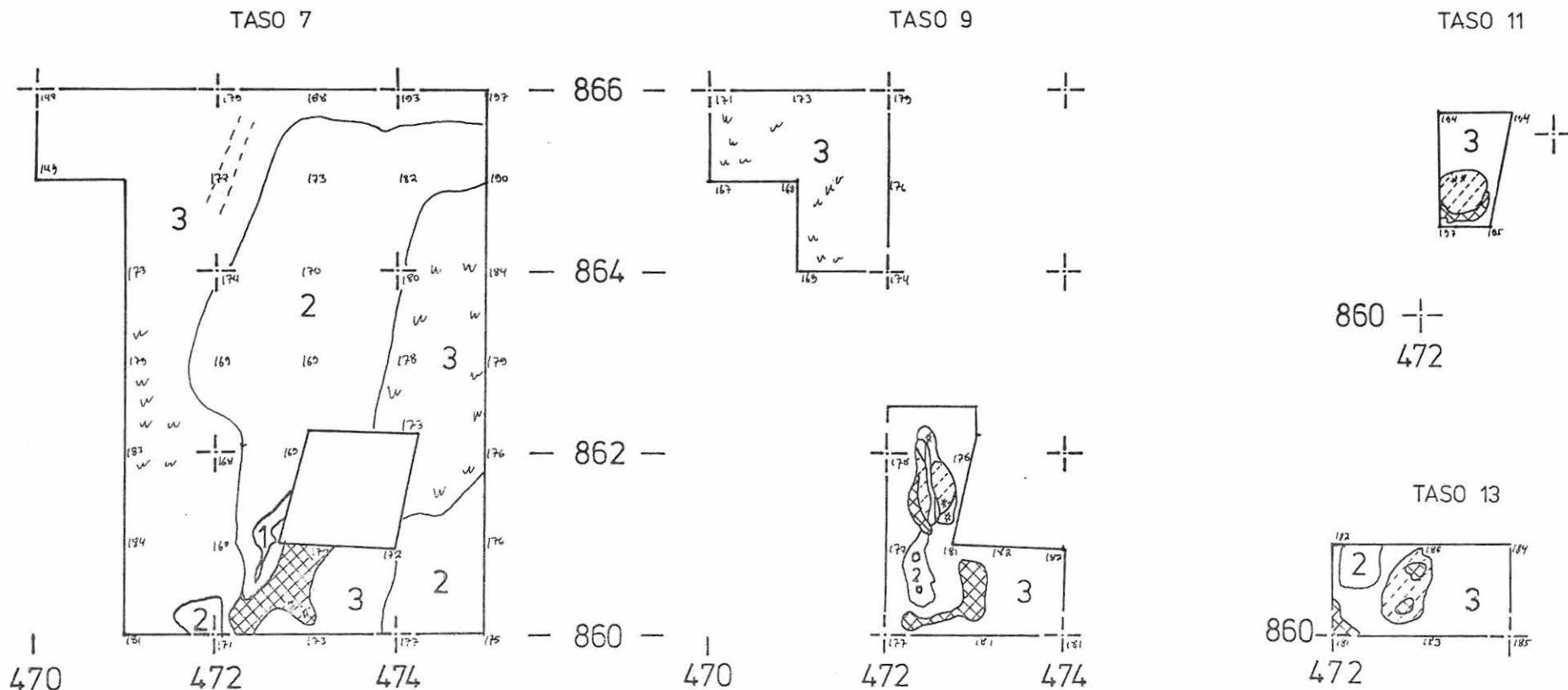

- palanut hiekka
- harmaa hiekka
- turpensekainen hiekka
- huuhtoutunut hiekka
- puhdas hiekka
- ruostehiekka
- noki, hiili
- kivi, vaaituslukuineen
- aurausura

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

ALUE 2
 mk 1:50 2 m
 kp 65,03 m.mpy, lukema 073
 piirt. Kirsti Hänninen

- likamaa
- palanut hiekka
- 1 turpeensekainen hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- ruostehiekka
- hiili, noki
- kivi

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUE 4

mk 1:50 2 m

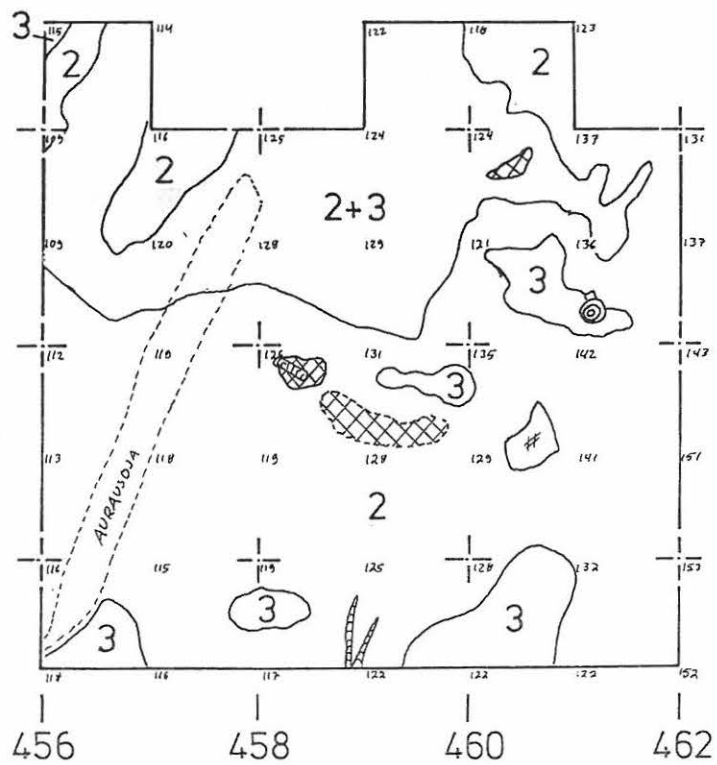
kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen - Jukka Moisanen

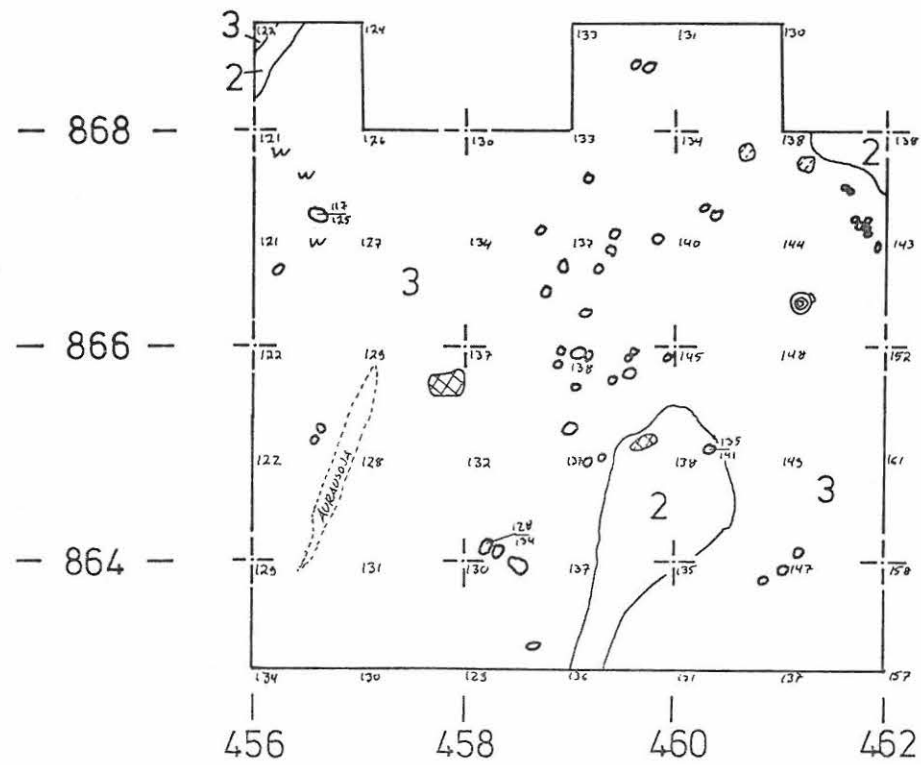
- likamaa
- palanut hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- noki
- kivi vaaituslukuineen
- kanto, juuri
- ruostehiekka

TASO 3

TASO 5

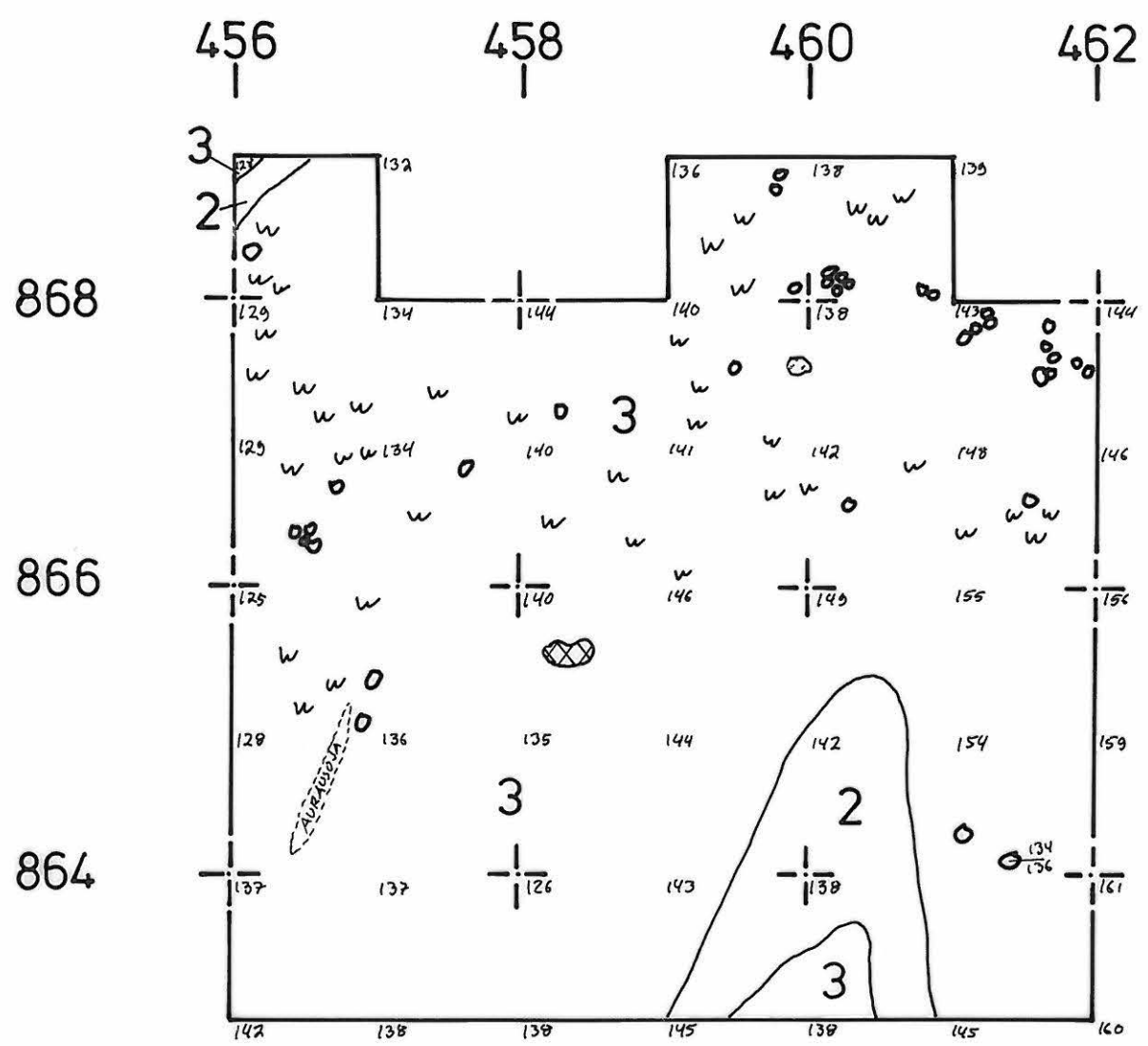

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

ALUE 4, TASO 7
 mk 1:50 2 m
 kp 65,03 m.mpy, lukema 073
 piirt. Kirsti Hänninen

	likamaa	3	puhdas hiekka
	palanut hiekka		kivi vaaituslukuineen
2	huuhtoutunut hiekka		

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUE 5

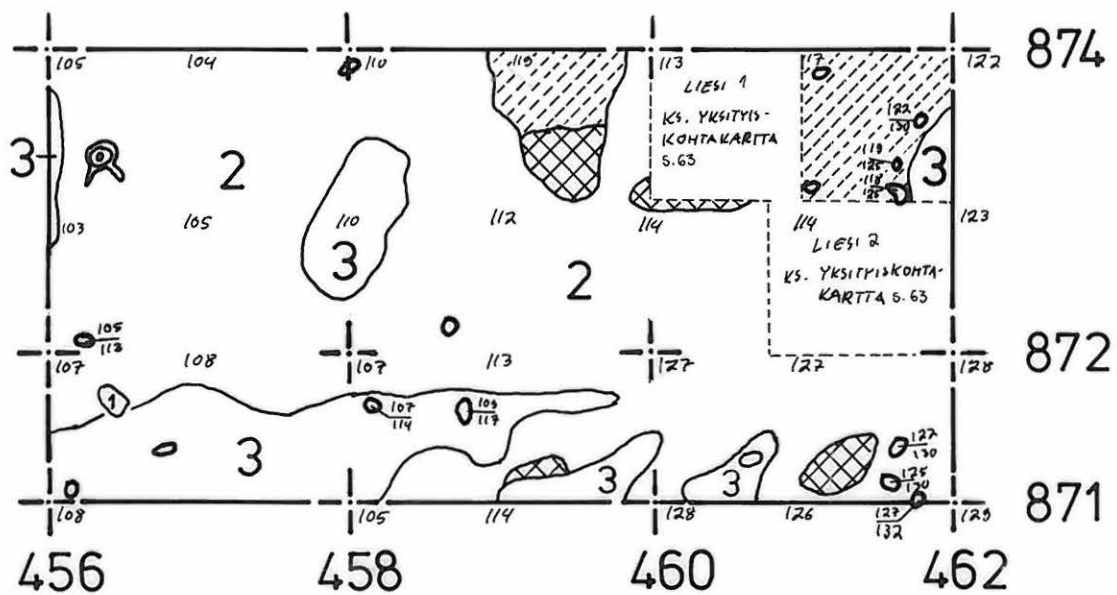
TASO 3

mk 1:50 2 m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

likamaa	3 puhdas hiekka
palanut hiekka	kivi vaaituslukuineen
1 turpeensekainen hiekka	kanto
2 huuhtoutunut hiekka	

TERVOLA **72** KOIVUKYLÄ
LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

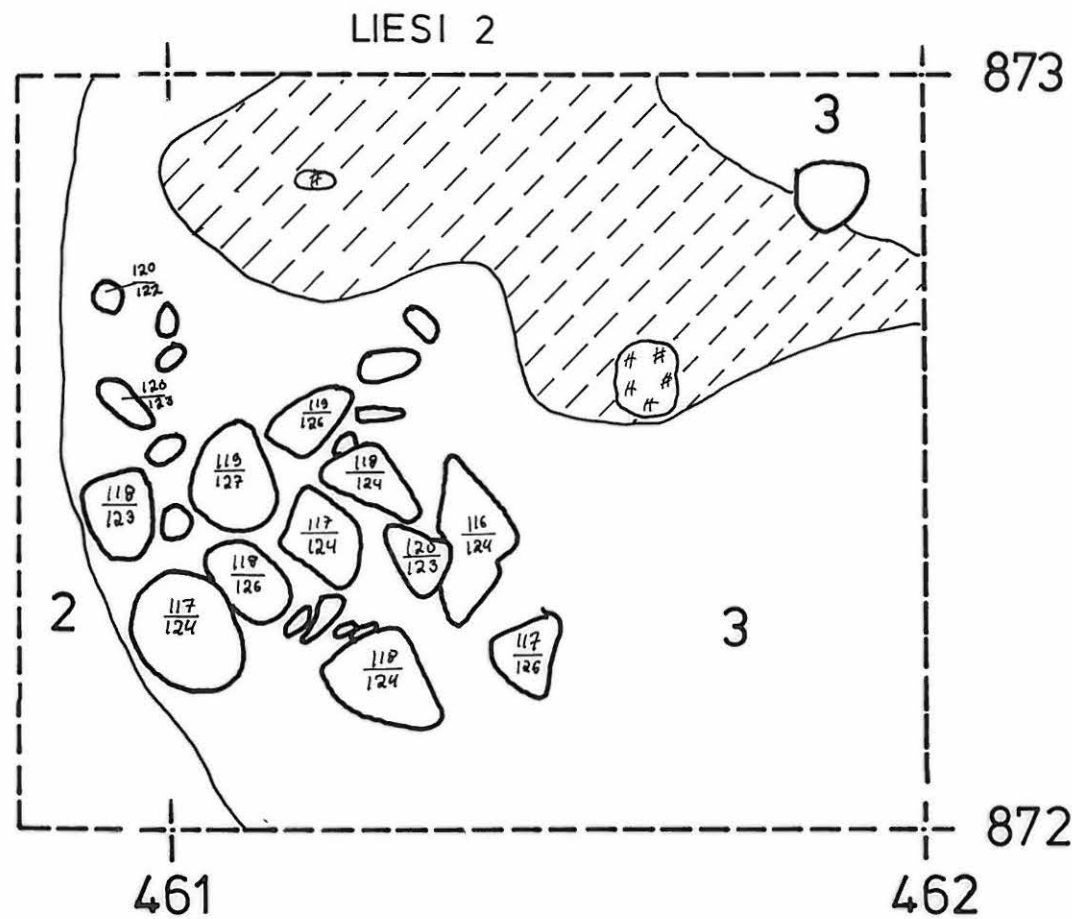
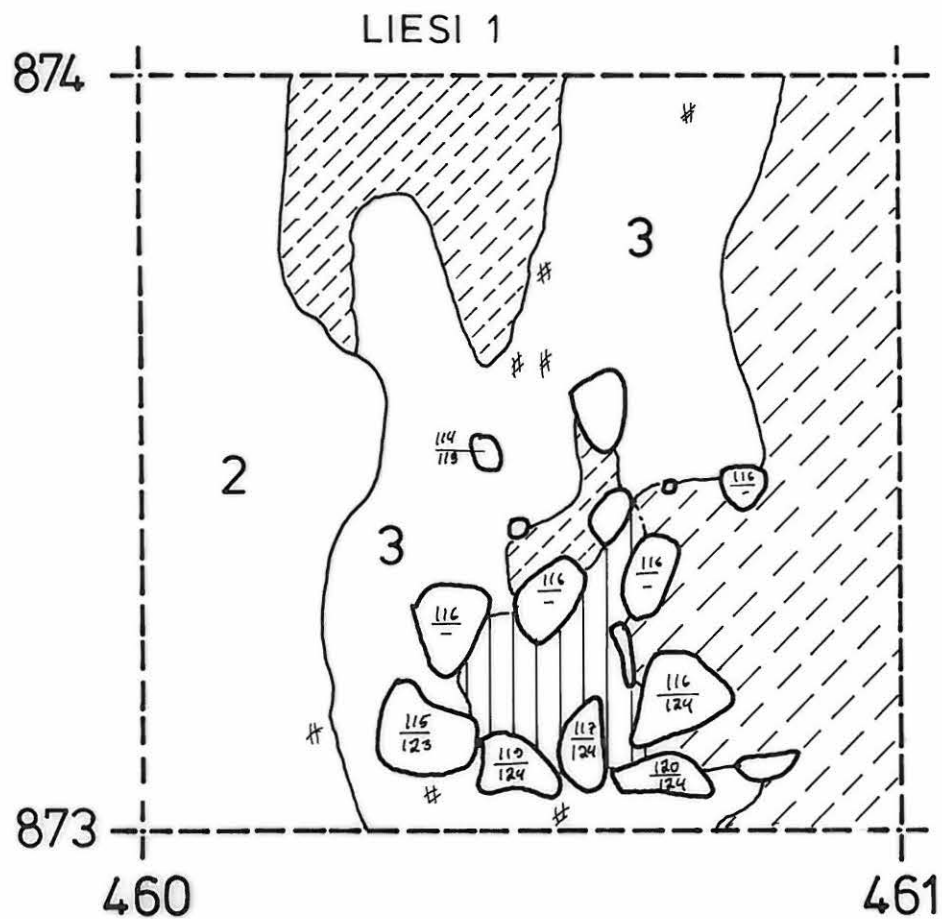
ALUE 5, TASO 3, LIEDET

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

- likamaa
- heikko likamaa
- harmaa hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhtas hiekka
- # hiili, noki
- $\frac{119}{126}$ kivi vaaituslukuineen

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUE 5, LIEDET 1-2

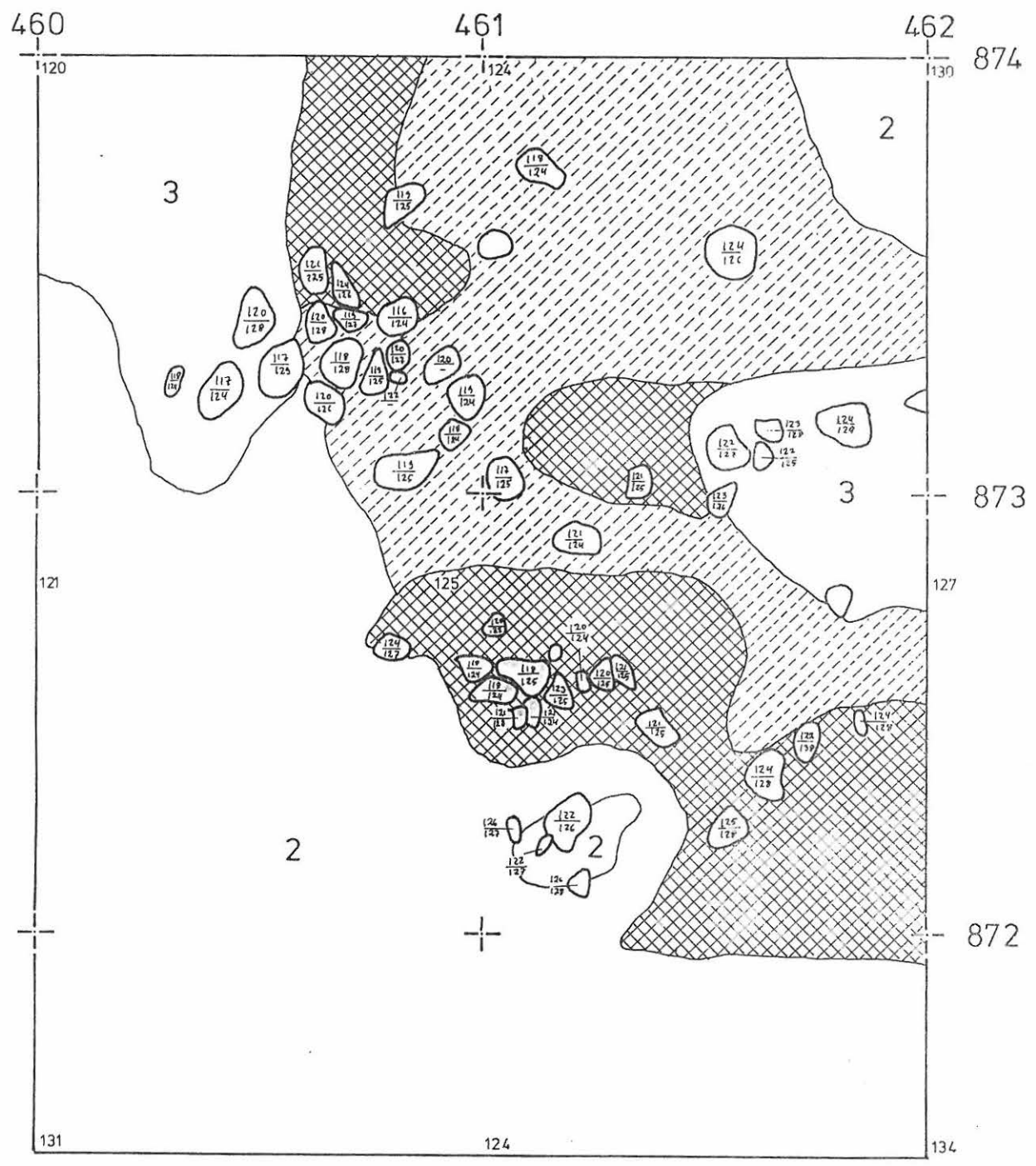
TASO 4

mk 1:10 30 cm

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

- likamaa
- palanut hiekka
- 2 huuhtoutunut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- kivi vaaituslukuineen

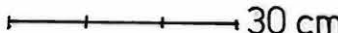

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUE 5, TASO 5

mk 1:10 30 cm

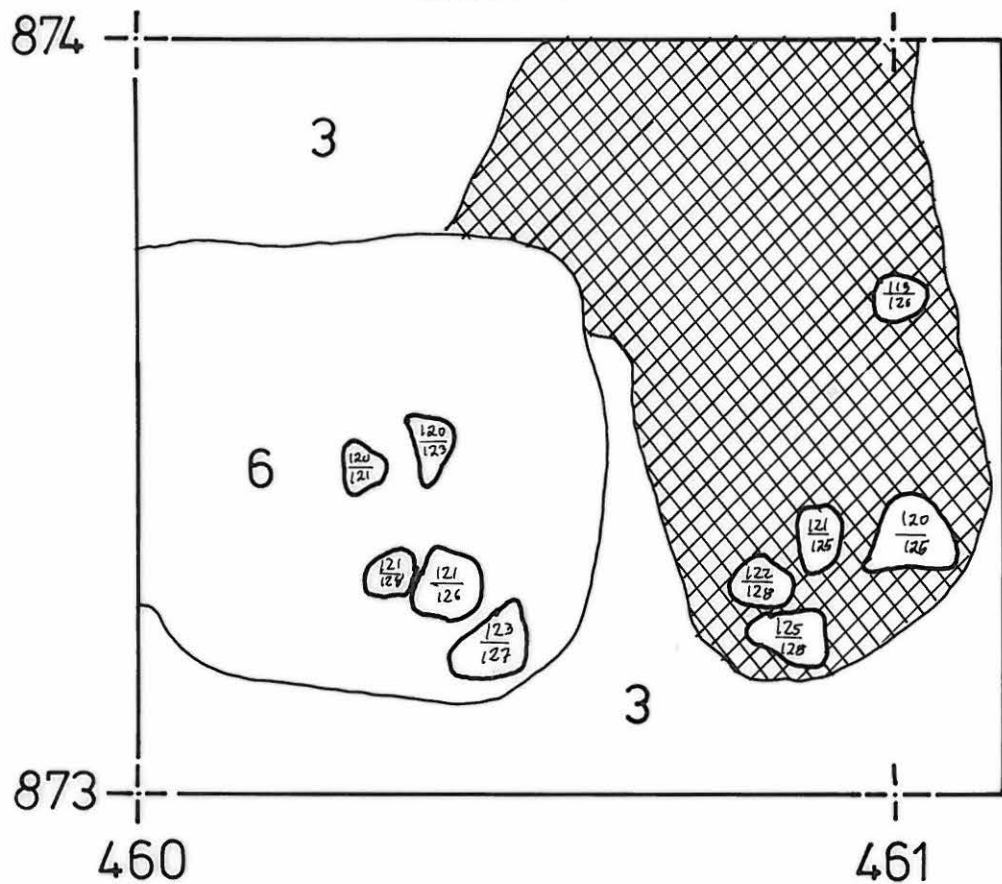
kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

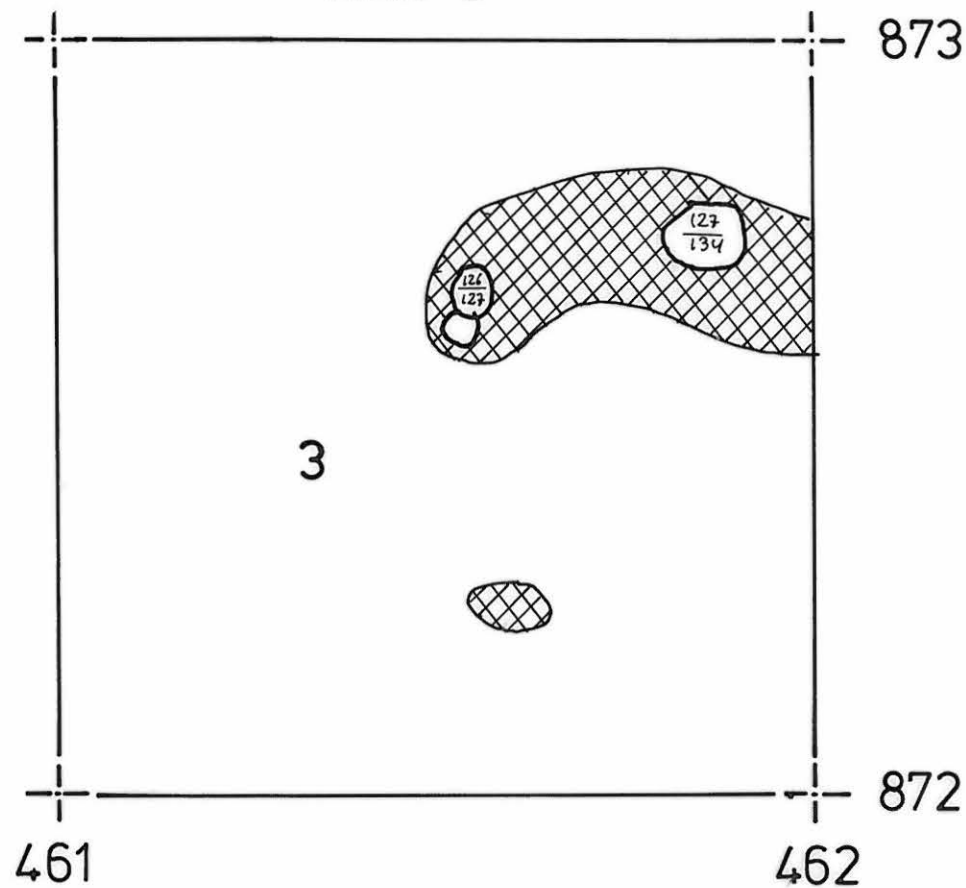
- palanut hiekka
- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka
- kivi vaaituslukuineen

LIESI 1

LIESI 2

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUE 6, TASO 1
 mk 1:50

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen, Jukka Moisanen

 palanut hiekka

 likamaa

1 turpeensekainen hiekka

2 huuhtoutunut hiekka

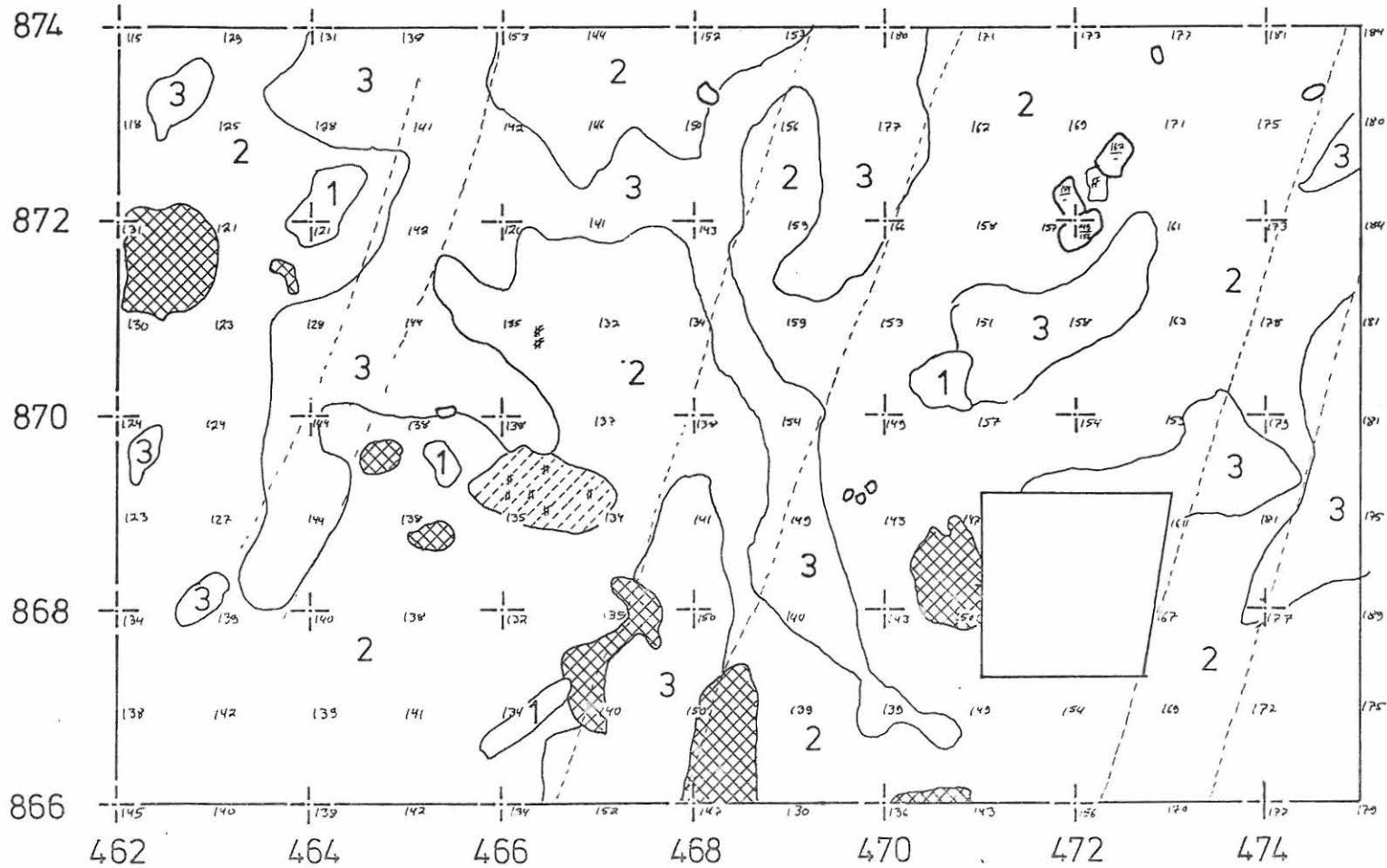
3 puhdas hiekka

 noki, hiili

 kivi vaaituslukuineen

 aurausoja

N

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUE 6, TASO 3

mk 1: 50 2 m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen, Jukka Moisanen

 palanut hiekka

 likamaa

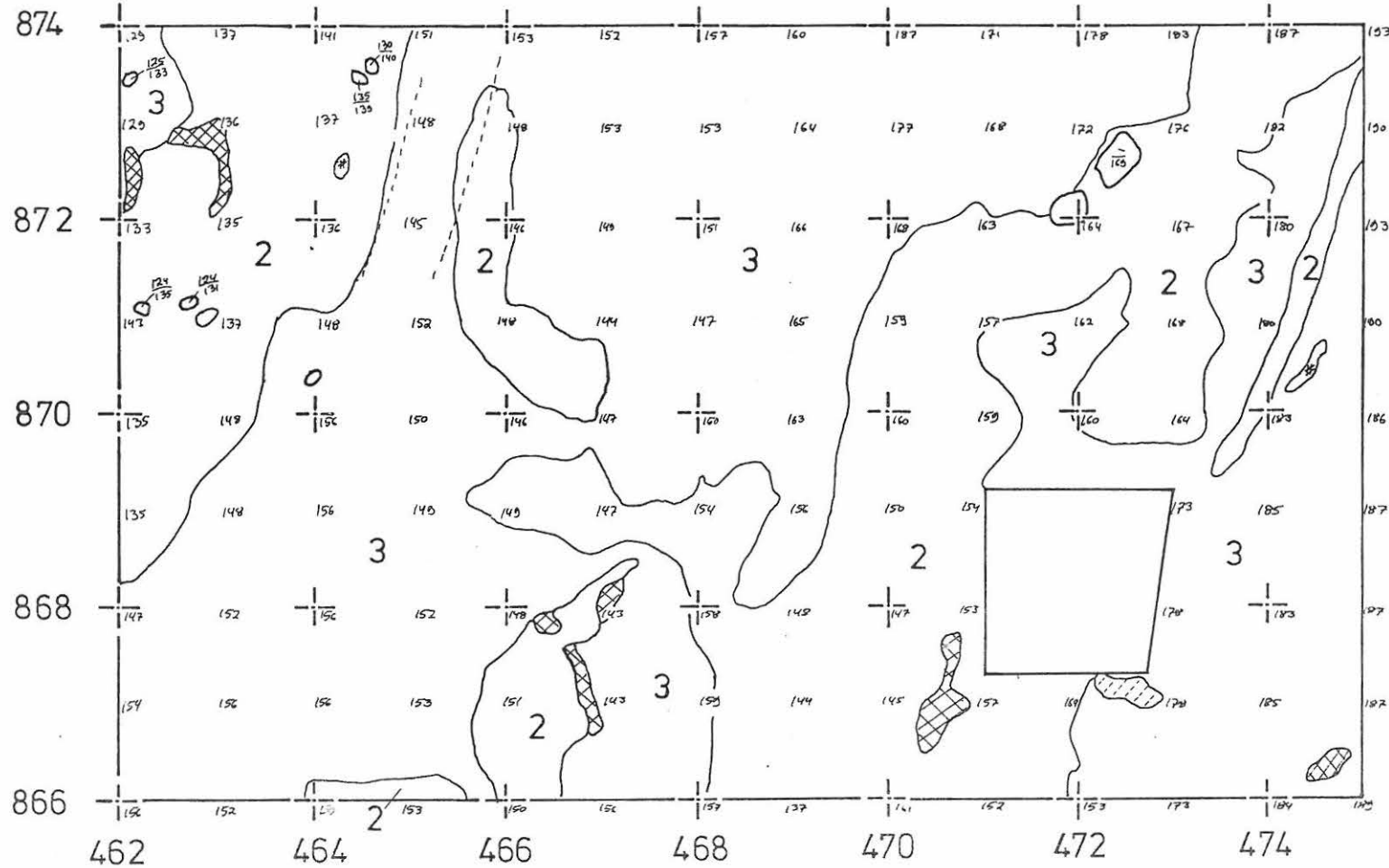
2 huuhtoutunut hiekka

3 puhdas hiekka

noki

 kivi vaatustukuineen

 aurausura

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ

LAAJAMAA 1

Leena Engblom 1988

ALUE 6, TASO 5

mk 1:50 2m

kp 65,03 m.mpy, lukema 073

piirt. Kirsti Hänninen

 palanut hiekka

 likamaa

2 huuhtoutunut hiekka

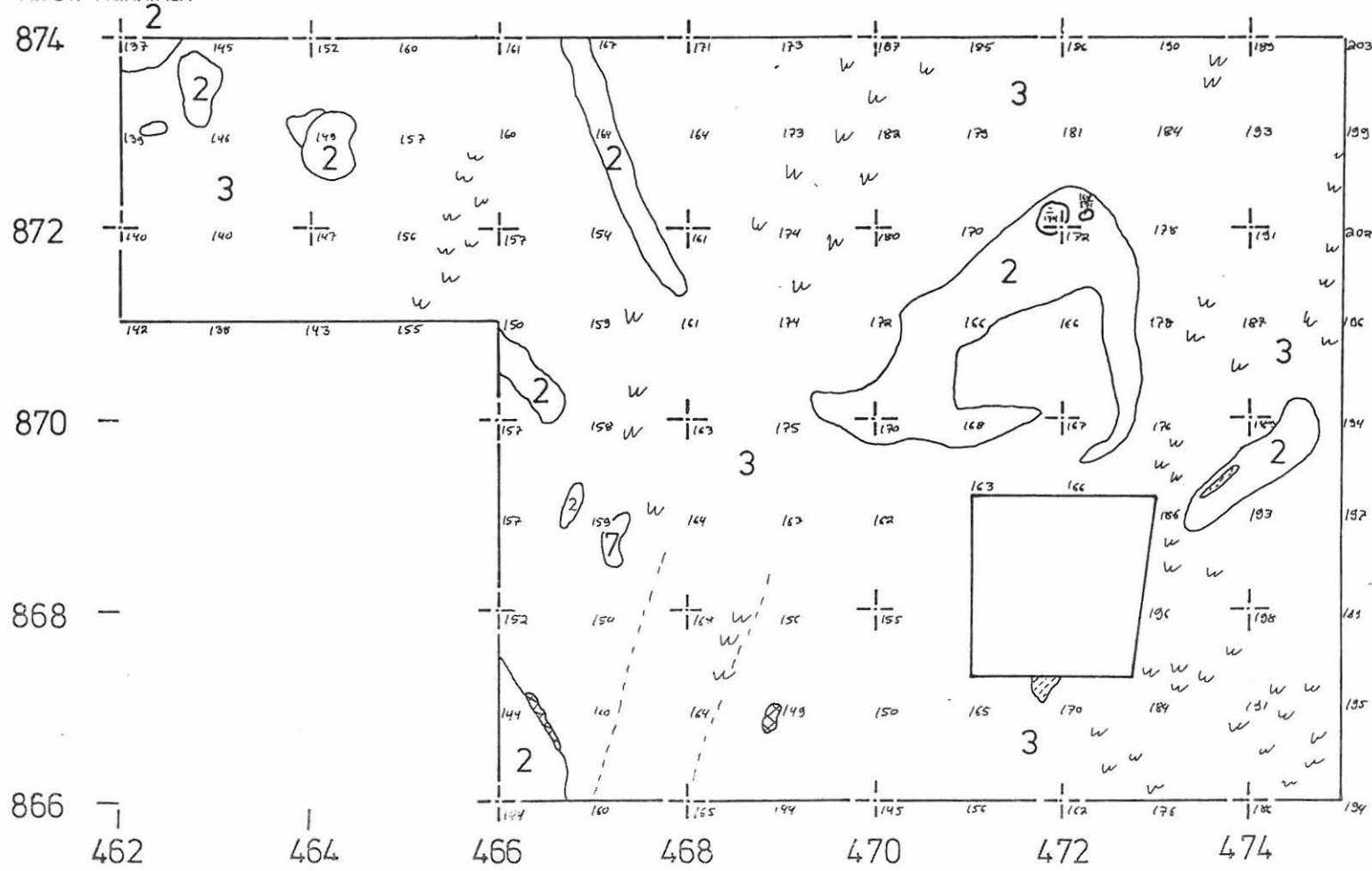
3 puhdas hiekka

w ruostehiekka

7 sora

 kivi vaaituslukuineen

 aurausura

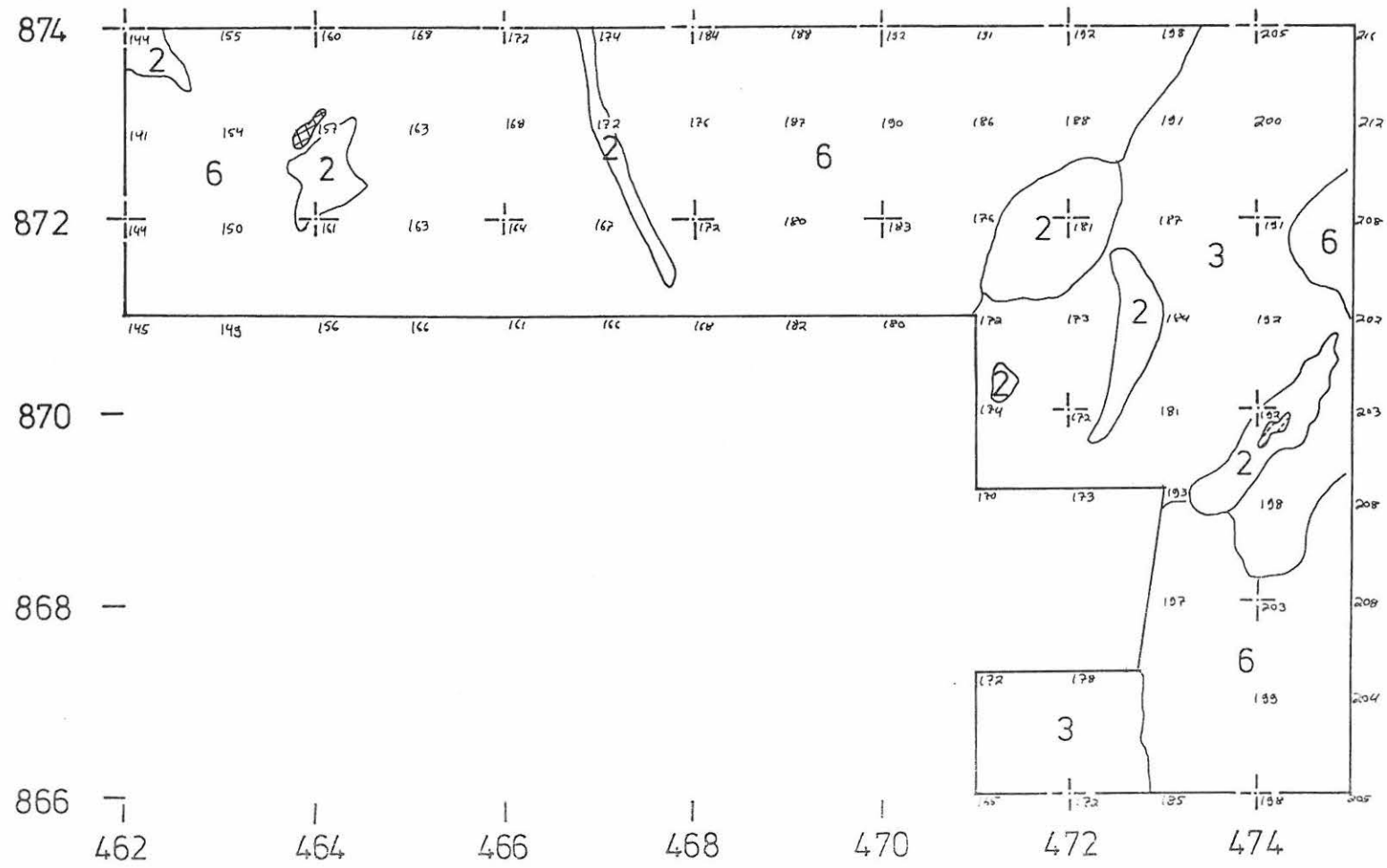

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ
 LAAJAMAA 1
 Leena Engblom 1988

ALUE 6, TASO 7
 mk 1:50
 kp 65,03 m.mpy, lukema 073
 piirt. Kirsti Hänninen

- palanut hiekka
- likamaa
- 2 huuhtoutunut hiekka

- 3 puhdas hiekka
- 6 ruostehiekka

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

774143 - 74145

KUVA 1. PANORAAMA KAIVAUSSALUEESTA, SEN ITÄPUOLELTA KULKEVALTA TIETÄ. KOILLISESTA.
KUVA : T. PÄRSSINEN.

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

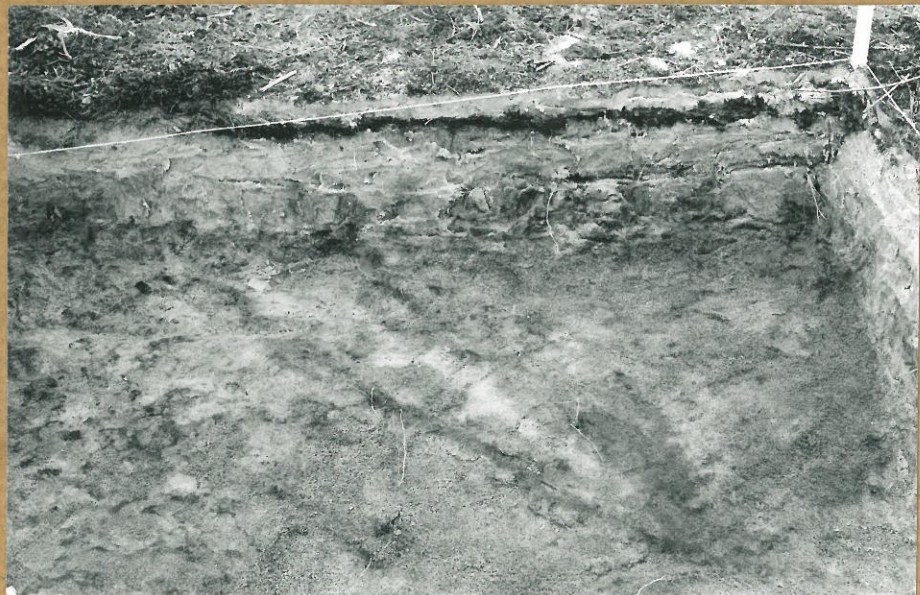
F 74155

KUVA 2. HAUTA 1 TASOSSA 3. KAAKOSTA. KUVA: T. PÄRSSINEN.

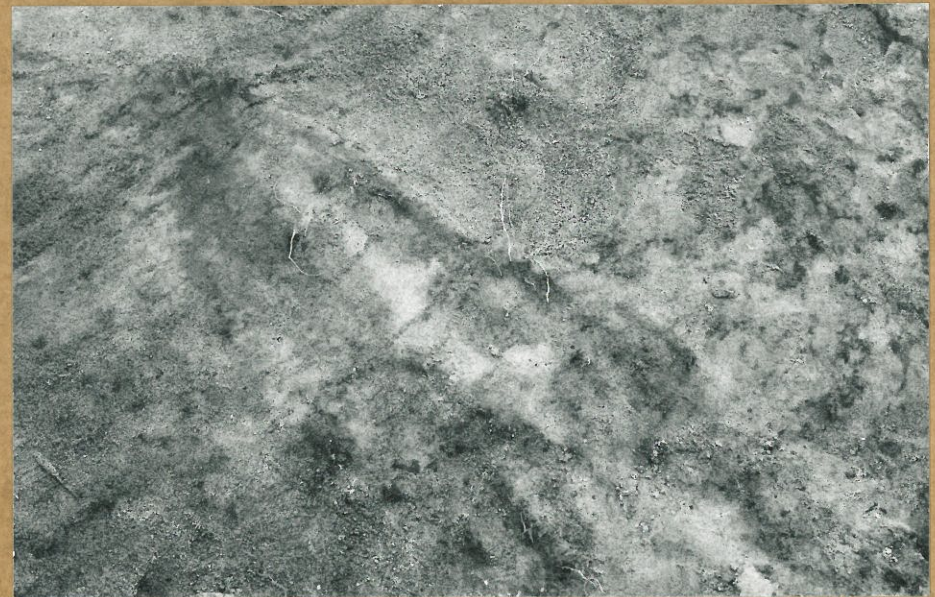
F 74156

KUVA 3. HAUTA 1 TASOSSA 3. KOILLISESTA. KUVA: T. PÄRSSINEN.

F 74157

KUVA 4. HAUTA 1 TASOSSA 4. KAAKOSTA. KUVA: T. PÄRSSINEN.

F 74158

KUVA 5. HAUTA 1 TASOSSA 4. KOILLISESTA. KUVA: T. PÄRSSINEN.

TERVOLA 72 KOIVUKYLA LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

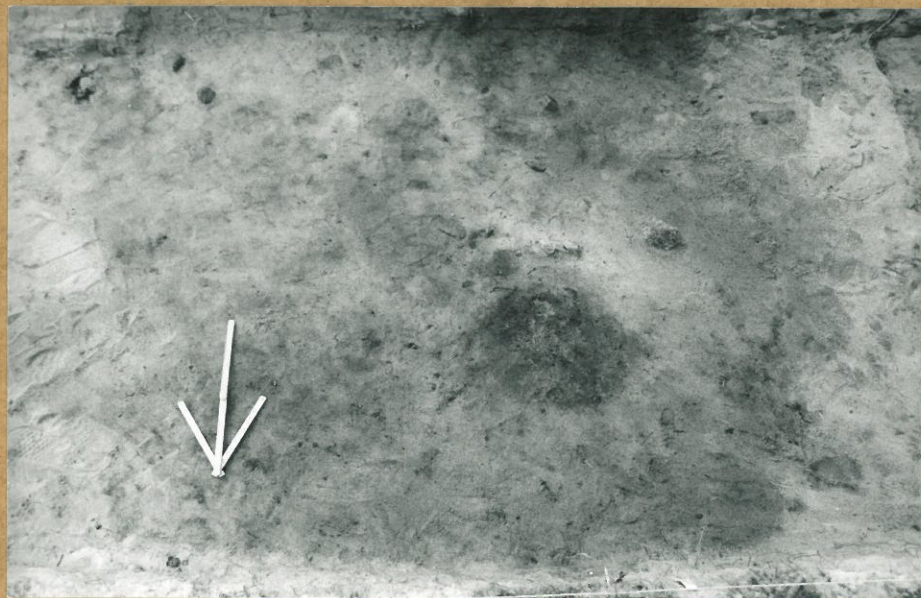
F 74151

KUVA 6. KCEOJA 3 PAALUTETTUNA. LÄNNESTÄ. KUVA: J. MOI-
SANEN.

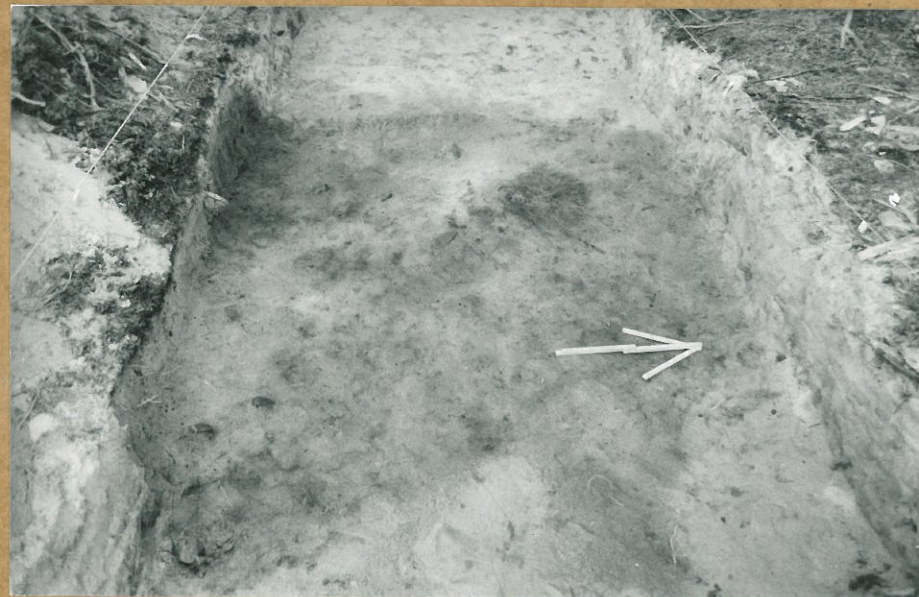
F 74169

KUVA 7. HAUDAT 2-4 TASOSSA 6. POHJOISESTA. KUVA: T.
PÄRSSINEN.

F 74171

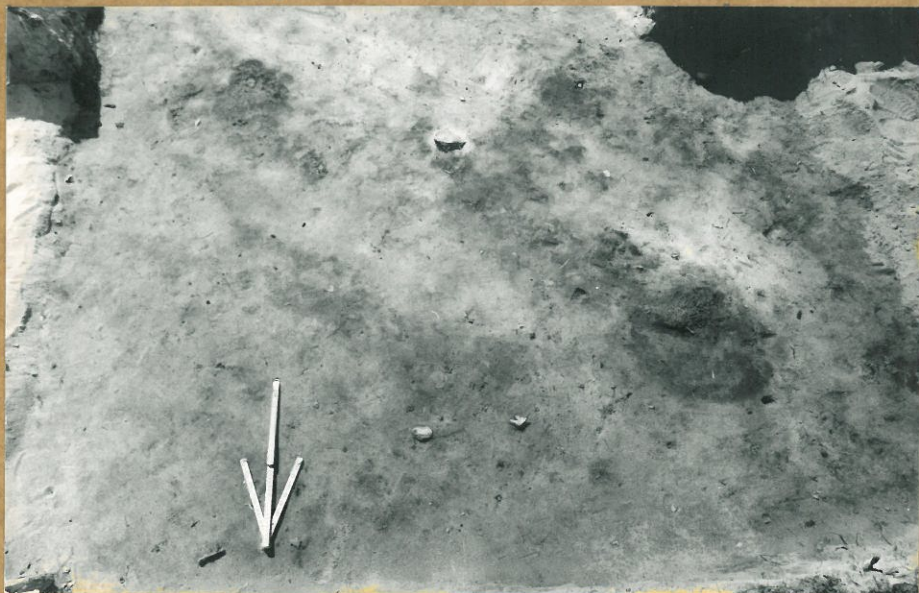
KUVA 8. HAUDAT 2-4 TASOSSA 7. KUVA: T. PÄRSSINEN.

F 74170

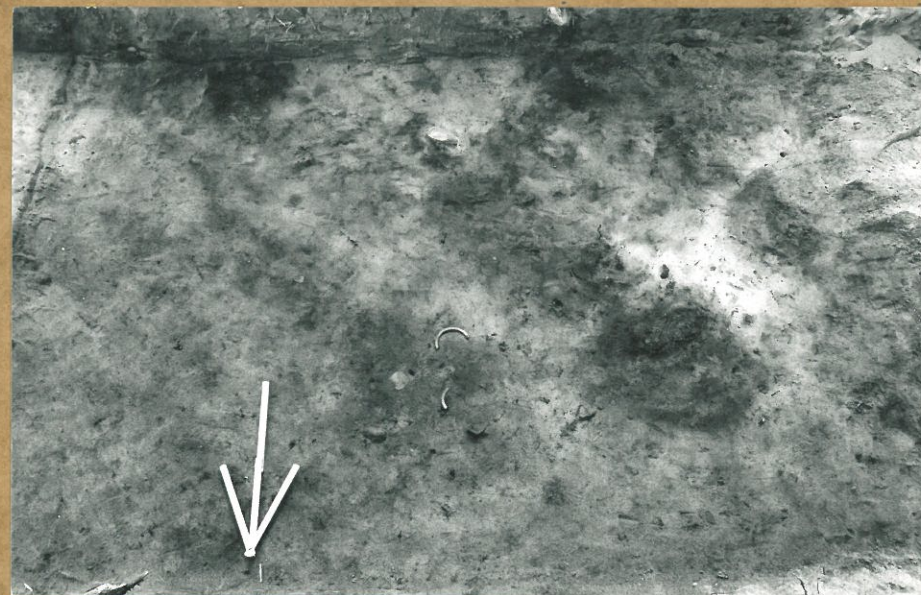
KUVA 9. HAUDAT 2-4 TASOSSA 7. KUVA: T. PÄRSSINEN.

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

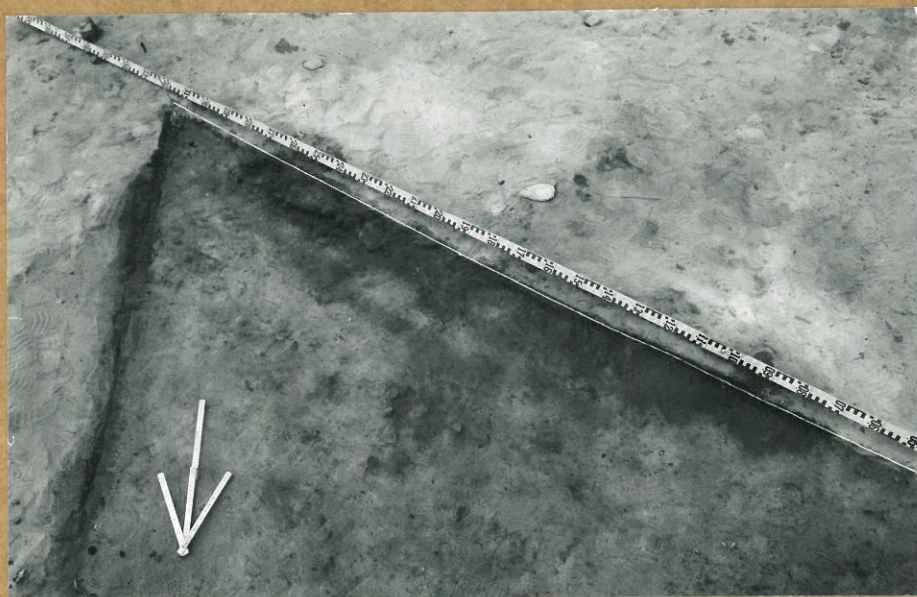
F 74244

KUVA 10. HAUDAT 2-4 TASOSSA 8. KUVA: T. PÄRSSINEN.

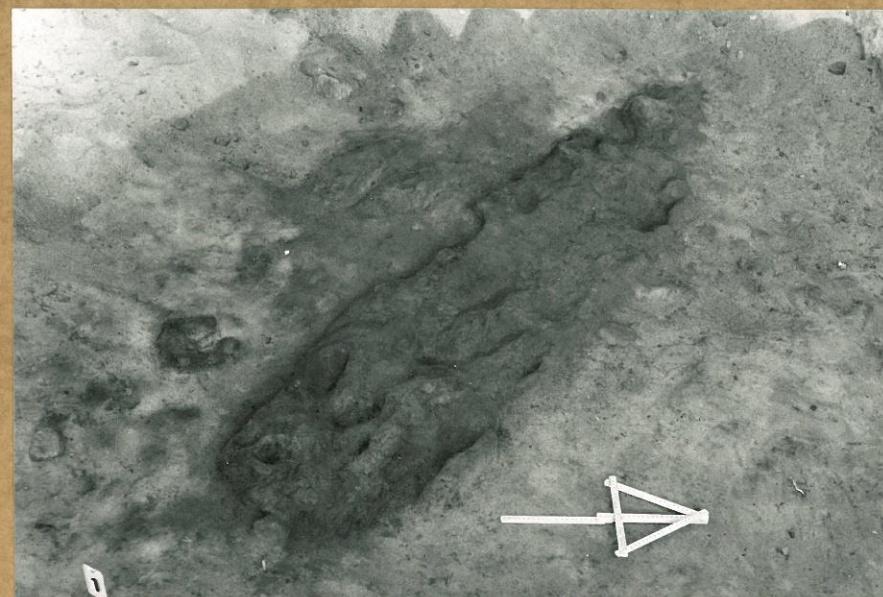
F 74175

KUVA 11. HAUDAT 2-4 TASOSSA 8. KUVASSA LIUSKERENKAAN
KATKELMAT (KM 24472 : 1516, 1517). KUVA: T. PÄRSSINEN.

F 74305

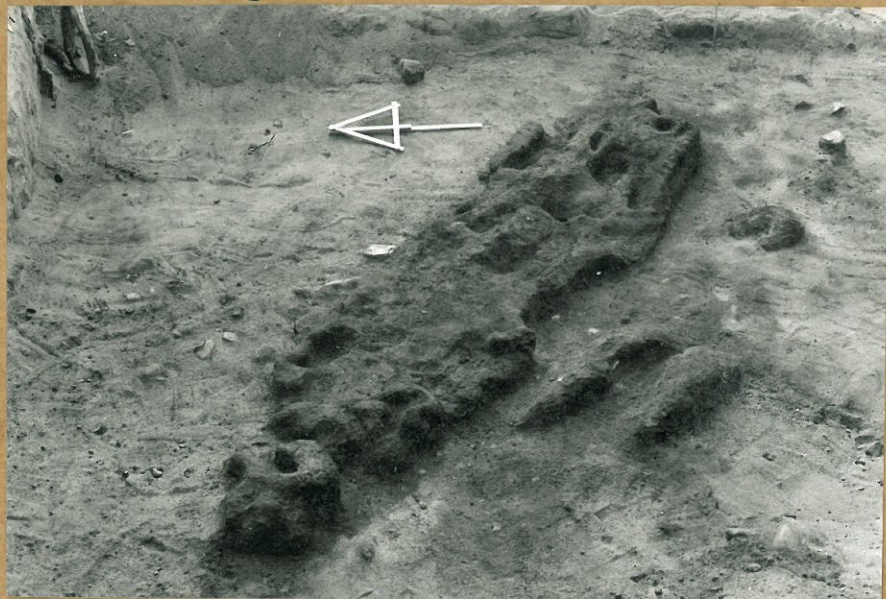
KUVA 12. HAUTOJEN 2-4 PÖHJOISPUOLI TASOSSA 9, ETELÄ-
PUOLI TASOSSA 8. KUVA: T. PÄRSSINEN.

F 74313

KUVA 13. HAUDAT 2-4 TASOSSA 9. KUVA: T. PÄRSSINEN.

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

F 74312

KUVA 14. HAUDAT 2-4 TASOSSA 9 MAATUNUT LUU KAIVETTUNA ESIIN. KUVA: T. PÄRSSINEN.

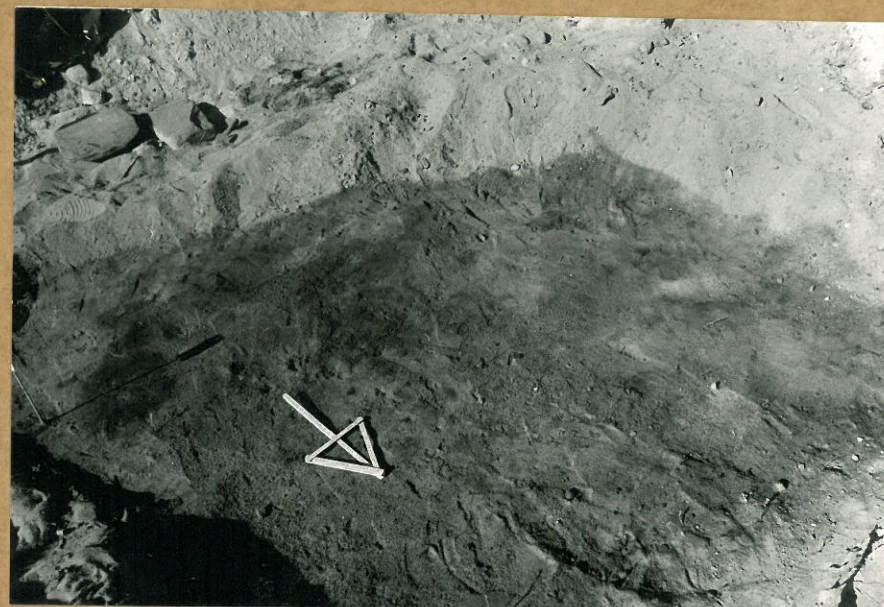
F 74316

KUVA 15. HAUDAT 2-4 TASOSSA 10. KUVA: T. PÄRSSINEN.

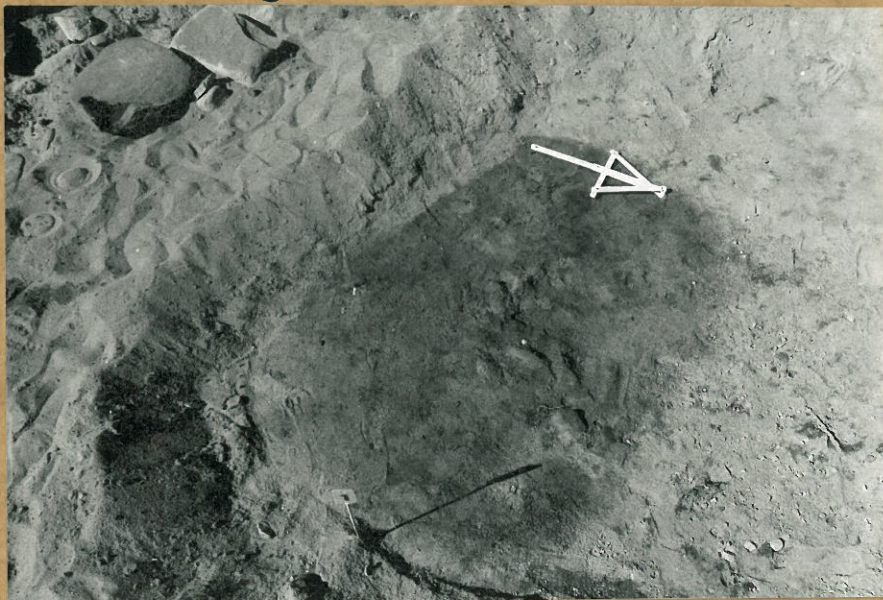
F 74307

KUVA 16. HAUDAT 2-4 TASOSSA 11. KUVA: T. PÄRSSINEN.

F 74318

KUVA 17. HAUDAT 2-4 TASOSSA 12. KUVA: T. PÄRSSINEN.

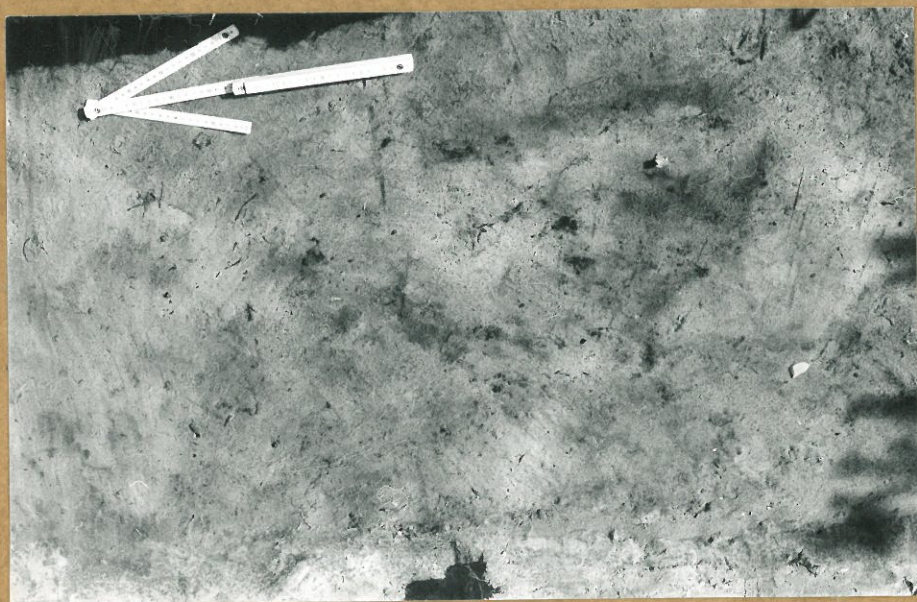
F 74319

KUVA 18. HAUDAT 2-4 TASOSSA 13. KUVA: T. PÄRSSINEN.

F 74168

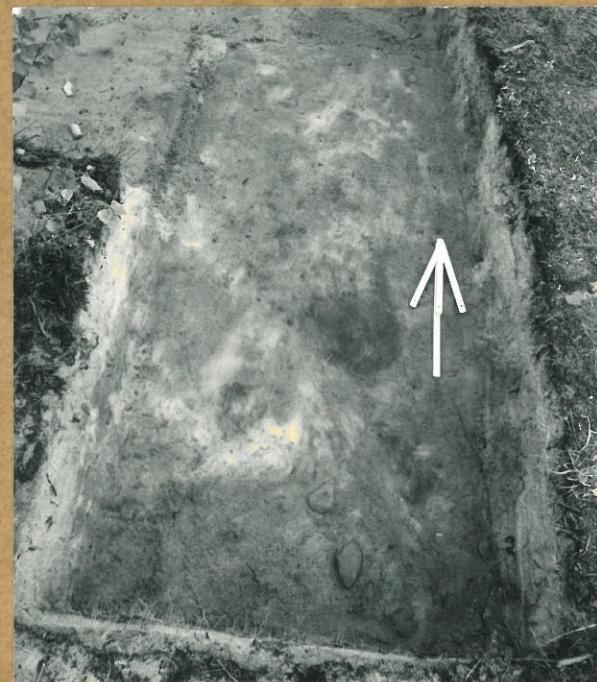
KUVA 19. HAUTA 5 TASOSSA 4. LÄNNESTÄ. KUVA: T. PÄRSSINEN.

F 74241

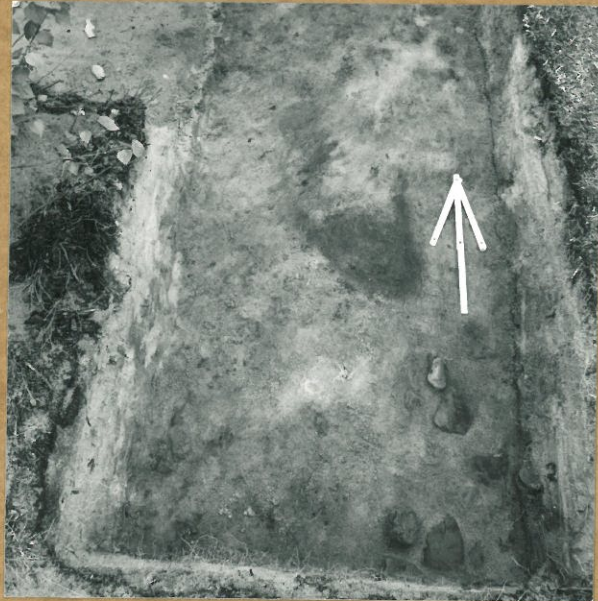
KUVA 20. HAUTA 5 TASOSSA 5. KUVA: T. PÄRSSINEN.

KUVA 21. HAUTA 5 TASOSSA 6. KUVA: L. ENGBLOM.

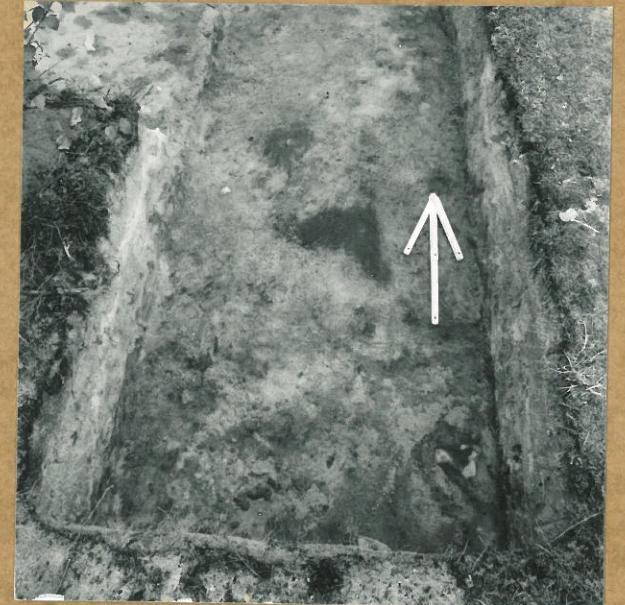
F 74213

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

F 74216

KUVA 22. HAUTA 5 TA-
SOSSA 7. KUVA: L.ENG-
BLOM.

F 74217

KUVA 23. HAUTA 5
TASSO 8. KUVA:
L. ENGBLOM.

F 74219

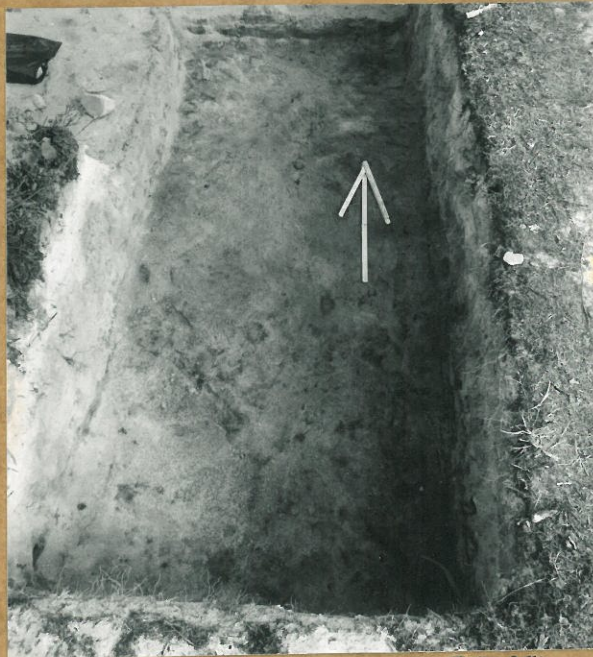
KUVA 24. HAUTA 5 TA-
SOSSA 9. KUVA: L.ENG-
BLOM.

F 74220

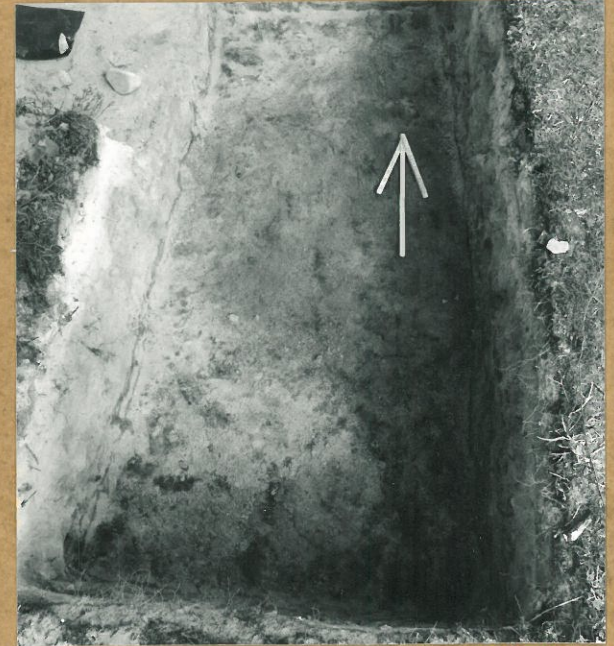
KUVA 25. HAUTA 5
TASSO 10.
KUVA: L. ENGBLOM.

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1 Leena Engblom 1988

F 74224

KUVA 26. HAUTA 5 TA-
SOSSA 11. KUVA: L.
ENGBLOM.

F 74227

KUVA 27. HAUTA 5
TASOSSA 12. KUVA:
L. ENGBLOM.

F 74205

KUVA 28. ALUE 2 PAALUTETTUNA. KAAKOSTA. KUVA: L. ENGBLOM.

F 74212

KUVA 29. ALUETTA 2 KAIVETAAN TASOON 4. ETELÄSTÄ.
KUVA: L. ENGBLOM.

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

s. 78

F 74221

KUVA 30. ALUE 2 TASOSSA 7. KUVAN VASEMMASSA REUNASSA HAUTA 6
TASOSSA 1. KAAKOSTA. KUVA: L. ENGBLOM.

F 74206

KUVA 31. ALUE 3 PAAJUTETTUNA. ETELÄSTÄ. KUVA: L. ENG-
BLOM.

F 74214

KUVA 32. ALUE 3 TASOSSA 5. KAAKOSTA. KUVA: L. ENG-
BLOM.

F 74225

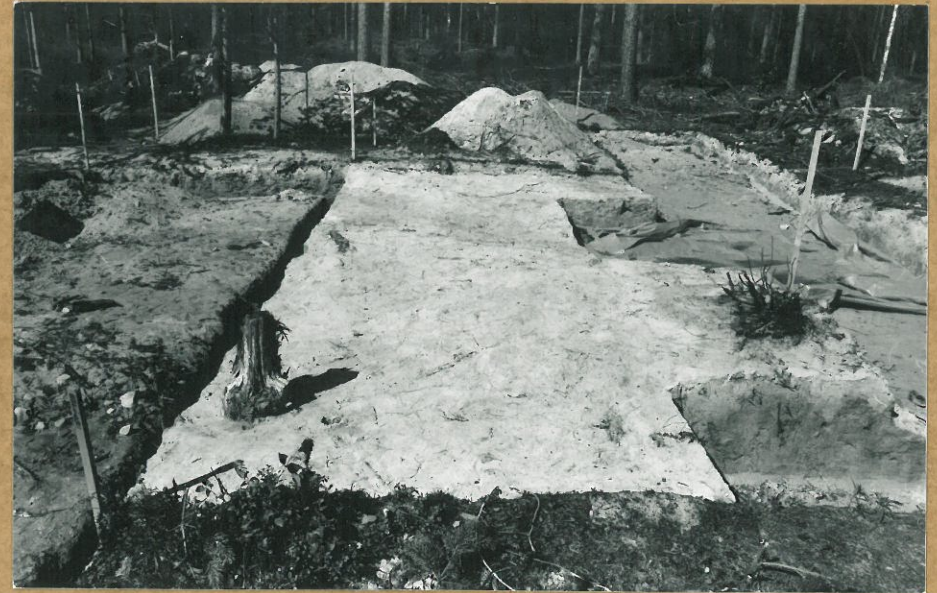
KUVA 33. ALUE 3 TASOSSA 7. ETELÄSTÄ. KUVA: L. ENG-
BLOM.

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

s. 79

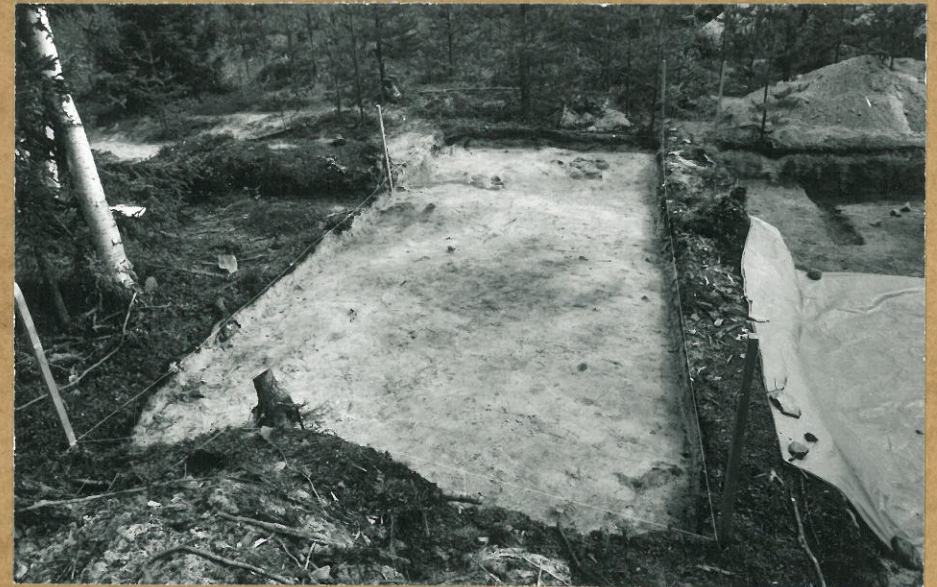
F 74234
KUVA 34. ALUEEN 4 ETELÄOSA TASOSSA 2. IDÄSTÄ. KUVA:
L. ENGBLOM.

F 74291
KUVA 35. ALUEEN 4 PÖHJOISOSA TASOSSA 1. IDÄSTÄ. KUVA:
L. ENGBLOM.

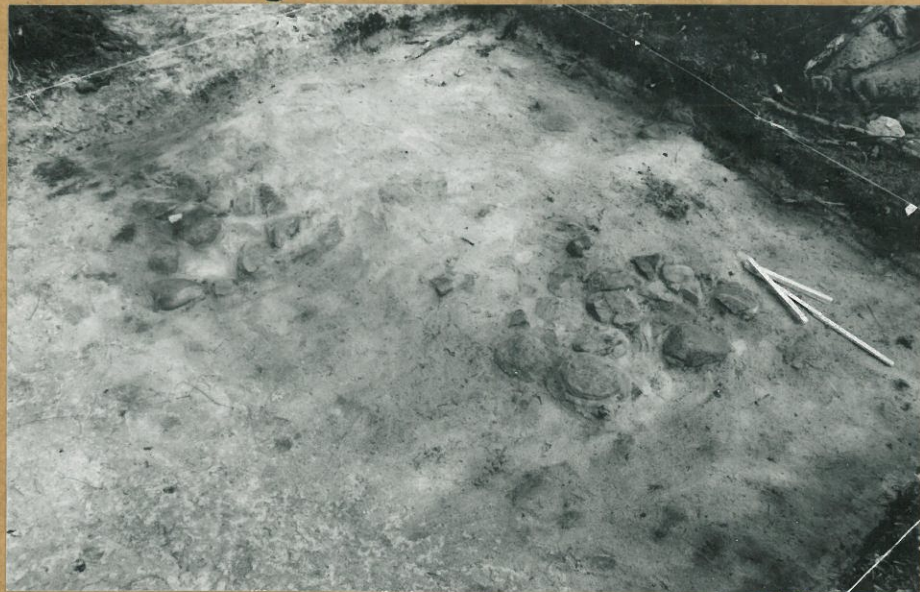

F 74283
KUVA 36. ALUE 5 TASOSSA 1. LOUNAASTA. KUVA: L. ENGBLOM.

F 74285
KUVA 37. ALUE 5 TASOSSA 3. LIEDET 1 JA 2 ALUEEN
ITÄPÄÄSSÄ. LÄNNESTÄ. KUVA: L. ENGBLOM.

TERVOLA 72 KOIVUKYLÄ LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

F 74284
KUVA 38. LIEDET 1 JA 2 ALUEELLA 5 TASOSSA 3. KUVA: L. ENGBLOM.

F 74289
KUVA 39. LIEDET 1 JA 2 ALUEELLA 5 TASOSSA 4. LÄNNESTÄ.
KUVA: L. ENGBLOM.

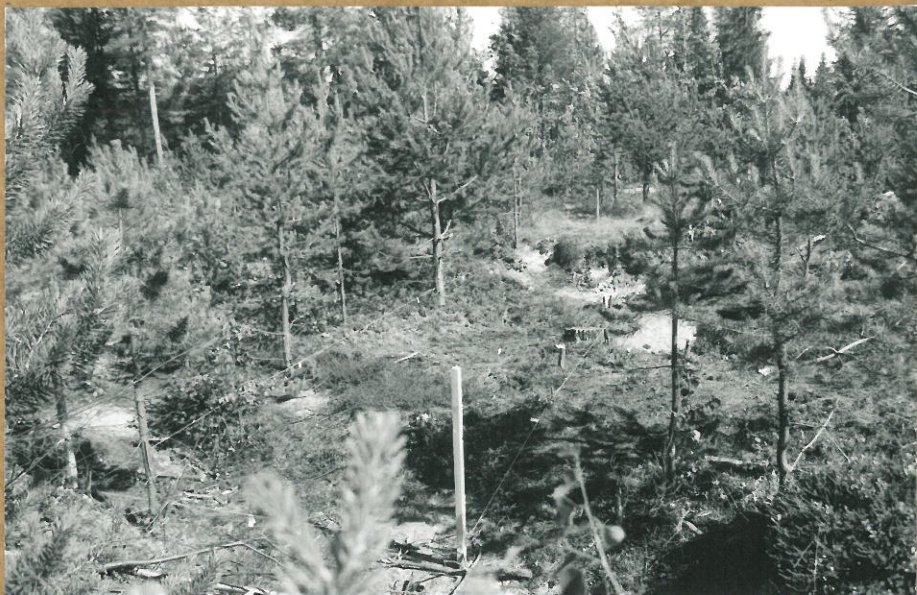

F 74296
KUVA 40. LIEDET 1 JA 2 ALUEELLA 5 TASOSSA 5. KUVA: L. ENGBLOM.

F 74317
KUVA 41. ALUEITA 6 KAIVETAAN TASOON 5. LUOTEESTA. KUVA:
L. ENGBLOM.

TERVOLA 72 KOIVUKYLA LAAJAMAA 1
Leena Engblom 1988

F 74294
KUVA 42. KOEJOJA 4 PAAJUTETTUNA. LOUNAASTA. KUVA: L. ENG-
BLOM.

F 74324
KUVA 44. ETUALALLA ALUE 1, TAKA-ALALLA ALUEET 2-6
SEKÄ KOEJOJA 3 PEITETTYINÄ. KAAKOSTA. KUVA: L. ENGBLOM.

KUVA 43. KOEJOJAN 4
LÄNSIPÄÄ TASOSSA 1
JA ITÄPÄÄ TASOSSA 3.
LÄNNESTÄ. KUVA:
L. ENGBLOM.

F 74302

F 74153
KUVA 45. LIUSKELOHKARE KAIVAUSSALVEEN ETELÄPUOLELLA.
KUVA: T. PÄRSSINEN.